KOMMUNISTI

№ 12 (72)
v. 1930. Joulukuu

NKP(b):n LENINGR. ja KARJALAN ALUEKOMIT. POLIITTISTALOUDELLINEN KUUKAUSIJULKAISU.

TOIMITUKSEN OSOTE: LENINGRAD, Poltavskaja 12. K/O KIRJA, puh. 173-11.

«Teollisuuspuolueen» keskusjohto proletaarisen oikeuden edessä.

Imperialismi, kussakin maassa vallitsevine sisäisine ristiriitoineen, siirtomaa- ja kansallisuuskysymyksineen, eri ryhmittymien välisine aseiden kalisteluineen, kapitalistisen maailmantalouden kriisin jäytämä, yhä avonaisemmin fasistisoituvan, porvariston diktatuurin edustama maailma sisäisessä kuohumistilassa, jonka tuloksena on oleva kansainvälisen proletariaatin diktatuuri—toisaalta ja sen vastakohtana proletariaatin diktatuurin maa, sosialismia rakentava maailma valtaisine saavutuksineen ja rakennusperspektiiveineen ja samalla vaikeuksineen, kasvun vaikeuksineen,—siinä tausta taistelulle, jota paraillaan käydään nousevan luokan, kansainvälisen proletariaatin ja sen liittolaisen, työtätekevän talonpojan sekä kuolevan, mutta ei vielä murskatun luokan, porvaristöon välillä.

Kumpikin luokka löytää asetoverin vastaleirissä. Proletariaatin vallankumouksellinen taistelu käydään Kominternin johdolla. Kansainvälinen porvaristo pyrkii yhteistyöhön neuvostomassa juonittelevan, entisen vallassa olleen luokan jätteiden kanssa. Vallankumouksen pelko saa porvariston raivoon. Se teeskentelee rauhan rakkautta ja katalasti punoo sodan juonia. Miljoonien työtätekevien kärsimykset ei sitä liikuta, sille on kaikessa ratkaisevana riistoedut. GPU:n paljastaman «Teollisuuspuolueen» toiminta sosialistisen rakennustyömme herpaannuttamiseksi, neuvostovallan kukistamiseksi yhteistyössä niljaisten valkoemigranttihuijarien ja ulkomaisten hallitusten kanssa, todistaa, että porvaristo ei häikäile mitään pyrkiessään säilyttämään riiston diktatuuria.

Tässä yhteydessä ei ole mahdollisuutta, eikä tarvettakaan esittää tutkimusten paljastamaa laajaa ainehistoa kokonaisuudessaan, riittää että yleispiirtein luonnehdimme ainehiston:

Proletaarisen oikeuden edessä on vielä kerran tuholaisryhmä. Eri tuotannon aloilla aikaisemmin paljastettuihin tuholaisjuttuihin nähden on tässä yhteydessä kiintoista se, että syytettyjen penkillä on eri tuotannon aloilla toimineiden, vanhaa teknillistä sivistyneistöä edustavien tuholaisten toimintaa johtanut keskeinen kopla, n.s. «Teollisuuspuolueen» keskuskomitea, jonka jäsenet ovat olleet sosialistisen rakennustyömme johtavilla paikoilla, kuten Korkeimmassa Kansantalousneuvostossa ja Liiton suunnitelmakomiteassa korkeimmissa tekn. y.m. oppilaitoksissa ja sivistystasoltaan — insinöörejä, professoreja, tiet. apulaisia jne. Päämääräkseen tuholaiset asettivat Neuvostoliiton kukistamisen ja tilalle, niin, siitä oli «useita ehdotuksia», «porvarillisdemokraattisesta» «aina monarkkiaan asti»; edellisessä tapauksessa ajateltiin äänioikeutta ja parlamenttia, joka valittaisiin niin, että «taattaisiin toivotunlainen kokoonpano. «Ensimäisiksi ajoiksi, vastavallankumouksellisen kaappauksen jälkeen pidettiin välttämättömänä sotilasdiktatuuria».

«Teollisuuden alalla oli pääperiaatteena tuotantolaitosten palauttaminen entisille omistajille». Siinä oli kuitenkin monenlaisia vaikeuksia, jonka vuoksi

«emigrantteina olevien johtavien teollisuuspiirien kanssa oli sovittu omanlaatuisestaan osakeyhtiöperusteista suuresti muuttuneihin tuotantolaitoksiin nähden, korvaten ne antamalla vastaavan määrän osakkeita».

«Maatalouden alalla suunniteltiin vankkoja yksityistalouksia» (lue kulakkitalouksia) «maksamalla osittaista lunastusmaksua (!) entisille maanomistajille». «Entisten maanomistajien korvaaminen suunniteltiin edellämainitulla tavalla» (osakkeilla, kirj.). Suunniteltiin ulkomaakaupan monopoolin lakkauttamista ja suojelustulli-järjestelmää. Tietysti suunniteltiin hallitustakin, johon ajateltiin, naivisti kylläkin, huomattava määrä juonittelevia tuholaisia ja lisäksi mustimpia tsaarinaikuisia henkilöitä. Hallituksia «oli» parikin, myöhäisimmät luonnokset, jos mahdollista, mustempia kuin varhaisemmat.

Toimintamenettelyt asenteen ja kokemuksien mukaan, josta tuonnempana. Järjestöllisesti rakentui tuholaisten työ niin, että eri teollisuuden aloilla oli päärengas, jolla samalla oli alansa keskuksen tehtävät, ja ne vuorostaan järjestivät yhteyden alaspäin. «Tällainen yhteyksien ketjumainen järjestelmä takasi mahdollisemman pieniä tappioita järjestölle, yksityisten ketjujen palaessa». «Järjestön yleinen jäsenmäärä, perusjärjestöjen työntekijät mukaan luettuna, nousi noin 2.000 henkeen».

«Isinöörikeskuksen olemassaolon alkuaikana, joka sattuu yhteen teollisuuden jälleen rakentamiskauden kanssa kansantaloudessamme,—keskuksen teknillisenä tehtävänä oli — tuotantolaitoksien maksimaalinen suojelus», vieläpä koetti «keskus saada niitä kunnostettua valtion laskuun, siten saattaakseen entisille omistajille, vastavallankumouksellisen kaappauksen jälkeen takaisin heidän entiset omaisuutensa mikäli mahdollista huomattavasti paremmassa kunnossa».

«...Menestyksellisen uudelleen rakentamiskauden aikana, nopeasti lujittuva talouden tila, ja Neuvostovallan voimistuminen tekivät mahdottomaksi vastavallankumouksellisen kaappauksen sisäisten voimien avulla ja samalla vähentyivät toiveet menestyksellisestä interventiosta... sentähden keskus muutti taktiikkansa... pyrkien keinotekoisesti huonontamaan Liiton taloudellista elämää, siirtymään tuhotöiden tielle. Tämän luonne ja menttelytavat muuttuivat yleisen tilanteen mukaisesti».

«...Suoranaisesta teknillisestä tuhotyön tekemisestä keskus pian siirtyy tuhotyöhön suunnitelmien laadinnassa kansantalouden eri aloilla, niin että se keinotekoisesti hidastuttaisi maan taloudellista nousua, synnyttäisi epäsuhdetta kansantalouden eri aloilla ja sen mukana kriisejä».

Vuoden 1928 paikkeilla, jolloin toiveet vastavallankumouksellisesta kaappauksesta vähenivät, alettiin sovittaa vielä erästä metoodia tuhotyössä. Pääoman pitkäaikainen kiinnittäminen rakennustöihin, tahi laitoksiin, joita muiden välttämättömien tekijöiden vuoksi saatettaisiin hyväksi käyttää vasta kaukaisessa tulevaisuudessa... Sellainen pääoman kiinnittäminen ja käyttäminen pienellä teholla: 1) vähensi yleisvaroja, vähensi rakennustyön tehokkuutta ja maataloudellista kehitystä; 2) vähentämällä juoksevia tarpeita varojen kiinnittämisen kautta tällä hetkellä vähemmässä määrin tehokkaisiin rakennustöihin, Neuvostovalta samalla lisäsi uuden hallituksen perintöä, samanaikaisesti herättäen laajojen väestökerroksien tyytymättömyyttä.

Huomattavaa on, että toiveet vastavallankumouksesta sisäisten voimien avulla oli hyljätty ja huomio kiintyy vuoteen 1928 siirryttäessä yhä päättävämmin ulkoa odotettavaan interventioon ja sen kaikin puoliseen valmisteluun yhdessä valkoemigranttien Teollisuus- ja kauppakomitean kanssa, jota todistusten mukaan, tukee Ranskan ja Englannin korkein sotilaallinen johto. Tämä tuli, ei vain vallitsevaksi muodoksi, vaan suorastaan alisti tuholaisjärjestön koko työn *intervention valmistelua* palvelevaksi. Tämän mukana siirtyi takaalalle itse T. P. (Teollisuuspuolue), jopa

K. ja T. K.:kin, tsaari-Venäjän aikuisten suur-omistajain järjestö ja määrääväksi tulee uusien isäntien toiveet, koska heistä riippui pääasia, sotilaallinen interventio. Seurauksena on TP:n KK:n työn järjestelmällinen rahottaminen, taloudellinen ja sotilaallinen urkinta, vakituisen yhteyden järjestäminen KTK:n ja eräiden Moskovassa olevien agenttien kautta Ranskan sotilaallisen ja poliittisen johdon kanssa, ryhdytään järjestämään TP:n soluja armeijaan ja suunnittelemaan teollisuuslaitosten räjäyttelemisiä intervention aikana siten, että tuotanto pitkäksi aikaa herpaantuu, mutta että laitokset nopeasti voitaisiin saada kuntoon niiden jouduttua interventtien haltuun. Pitipä tuhottavien koneiden tilalle ennakolta tilata ulkomailta uudet koneet ja siten jouduttaa teollisuuden nopeaa käyntiinpanoa entisten isäntien mahdollisesti päästyä jälleen valtaan.

Tuholaisten johtohenkilöt todistuksissaan vakuuttavat, että Ranskan hallituksen päähenkilöt Poincaré ja Briand olivat suunnitelmien takana.

«...*Poincaré lupasi täydellistä tukea interventiolle ja arveli, että v. 1930—31 voidaan täydellisesti luottaa Intervention onnistuvan.* Teollisuuspuolueen ottama määräaika v. 1930 esiintyy otollisimpana aikana vastavallankumoukselliselle mullistukselle seuraavista syistä: a) interventionin valmistamisen ja toteuttamisen sotilaspoliittisesta valmennuksesta; b) tänä vuonna kansantaloudessa olevien vaikeuksien johdosta ja c) laajojen väestöjoukkojen tyytymättömyyden kärjistymisen johdosta taloudellisten vaikeuksien tuloksina».

Interventionin määräaika — 1930 kesä — määriteltiin Teollisuuspuolueen taholta paitsi yllämainittujen syiden johdosta myöskin seuraavista syistä:

«Suurten ponnistuksien johdosta pääomarakennustyössä maan puolustusmenojen tuli 5-vuotissuunnitelman alussa kiertämättömästi jäädä jälelle maan yleisestä taloudellisesta kehityksestä, jonka johdosta SSSR:n puolustuskyky v. 1930 arvioitiin alemmaksi kuin 5-vuotissuunnitelman viimeisinä vuosina...»

Tämän vuoksi tuhotyöntekijät tähtäsivät vuodeksi 1930 kaiken työnsä kriisin muodostamiseksi kansantalouden perusaloille.

Interventionin suunnitelma.

Interventionin konkreettinen suunnitelma hyväksyttiin seuraavaksi:

«...Interventionin tuli alkaa Rumanian esiintymisellä tehden riidan aiheeksi esim. rajarikkomistapahtuman, jonka jälkeen Puola formaalisesti julistaa sodan ja johon tulevat osallistumaan Itämerenmaat. Interventioon oli määrä osallistua vrangelilaisten sotajoukkojen jotka olisivat kulkeneet Rumanian kautta. Englannin tuli auttaa interventionia laivastolla: a) Mustallamerellä, omaten päämääränään katkaista Kaukaasian naftalähteet SSSR:stä ja b) Suomenlahdella liikkeissä Leningradia vastaan. Suunniteltiin myöskin järjestää Mustallamerellä Krasnovin kasakkojen maihinnousu, joiden tulisi avustaa ja voimistaa kapinaa Donilla. Vakavia laskelmia tehtiin kapinan aikaansaamisesta Ukrainassa, jonka tarkoituksena oli katkaista Donbassin ja Moskovan välinen yhteys.

Yleinen suunnitelma käsitti kahden iskun yhdistelmän: pääisku Moskovaan ja avustava isku Leningradia vastaan, eteläisen armeijan liikkuessa eteenpäin ja käyttäen tukikohtanaan Dneprin oikeata rantaa. Interventionin operatsionin sisästäpäin olisi pitänyt tulla auttamaan tätä toimintaa, paitsi joukkokapinoita, Teollisuuspuolueen taholta annetulla avulla myöskin kriisin syventämisen ja voimistuttamisen tietä sotatarvetehtaissa, sähköasemilla jne.».

Intervention määräajan uusi lykkäys.

Mutta sittenkin toiveet vuoden 1930 interventiosta raukesivat, ja tämän tuloksena oli interventionin uusi lykkäys, mutta tällä kertaa paljoa lyhemmäksi ajaksi, vuodeksi 1931. Tästä uudesta lykkäyksestä Ramzin todistaa:

«Jo vuoden 1929 toisella puoliskolla alkoi saapua ulkomailta tietoja inter-

ventionin mahdottomuudesta v. 1930 ja sen siirtämisestä seuraavaksi vuodeksi;

Tämän lykkäyksen perussyyt olivat seuraavat: 1) proletaaristen joukkojen vallankumouksellisen aktiivisuuden kasvu; 2) Ranskan sotilastilanteen monimutkaistuminen suhteiden kärjistymisen johdosta Italian kanssa; 3) epäselvyys Saksan asenteesta ja sen etujen ristiriitaisuus Puolan kanssa; 4) Kaukaisen Idän rosvoretken epäonnistuminen, joka todisti vaikeuden taistella Punaista Armeijaa vastaan, ja 5) sopimuksen puuttuminen interventionin perusosanottajien valillä.

Yleisen tilanteen muuttumisen johdosta alkoi interventiosuunnitelma vuodeksi 1931 jonkun verran muuttua. Tässä suunnitelmassa hyvin vähän luotettiin suuriin sisäisiin kapinoihin, varsinkin Ukrainassa, vastavallankumouksellisten järjestöjen hajoittamisen johdosta ja yleisen taloudellisen tilanteen parantumisen johdosta. Tämän vuoksi uudessa suunnitelmassa Teollisuuspuolueen taholta tehtävään sisäiseen apuun esitettiin jo paljon vakavampia vaatimuksia, jotka edellyttivät eksytys-, vakoilu- ja ilmeistä petturitoiminnan kehittämistä.

Jotta ennakolta mahdollisuuden mukaan heikennettäisiin Neuvostoliittoa ja siten osittain korvattaisiin sen taloudellinen ja sotilaallinen vahvistuminen vuoteen 1930 verraten, otettiin uuteen suunnitelmaan SNTL:n taloudellinen saarto.

Uudessa suunnitelmassa oli Suomen, osanoton vuoksi huomattavasti vahvistunut pohjoisen iskun merkitys, jolla piti hyökättämän Leningradin kimppuun, ja tähän sotatoimeen piti maa-, meri-, ja ilmavoimien ottaa osaa. Puolan, Rumanian ja Wrangelin sotavoimista kootun eteläisen ryhmän piti, vallattuaan länsi-Ukrainan, liikkua Moskovaa kohti, mikäli mahdollista lyhintä tietä. Epämääräiseksi jäi tässä sotatoimessa Saksan osanotto, sillä Puola luonnollisesti pelkää päästää Saksan sotavoimia Länsi-Preussin lävitse huomatta siitä, että Saksassa onkin mahdollista mobilisoida huomattavat joukot esim. «rautakypäräin» keskuudesta».

*

Yleinen syyttäjä, tov. Krylenko painostaa, että jutun yhteydessä esiintyy suuri joukko asioita, jotka vaativat lisäselvitystä. Tässä yhteydessä on kiinnitettävä huomio siihen pirullisen kylmään työhön, jota tuholaiset yhdessä niljaisten virkaheittoisten emigranttien ja ulkomaisten hallitusten kanssa ovat suorittaneet sodan valmistelemiseksi, josta olisi ollut seurauksena miljoonalukuisten työtätekevien mittaamattomattomat kärsimykset, niin tällä kuin tuollakin puolen rajaa. Muu matala ja katala tässä jää varjoon sodanpalon kauhujen sytyttämisen kanssa.

Proletariaatti kautta maailman on vastalausekokouksissaan ja mielenosotuksissaan lausunut inhonsa verenhimoisen, katalan juonittelun johdosta ja vaatii proletaariselta oikeudelta ankaraa kättä tuholaisiin nähden. Tänään tuomitaan proletaarisen oikeuden edessä toimeenpanijat, huomenna maailman proletariaatin kumouksellinen oikeus on tuomitseva suunnittelijat»— tämä on maailman proletariaatin mielenilmaisu llkaisten juonittelujen johdosta.

Häipyvän pieneltä tämän rinnalla tuntuu juonittelevan porvariston asianajajien yritykset väittää, että kaikki on GPU:n keksintöä. Kidutuksilla on muka vangitut saatu haluttuihin tunnustuksiin. Oikeusistunnoissa itse syytetyt kumosivat nämä väitteet ja kehottavat kaikkia Neuvostoliiton oppineita käsittämään, että heidän epäonnistumisensa on historian antama todistus siitä, mitä he joskus ovat paraimpina hetkinään aikaisemmin jo itsekin tunteneet, että sivistyneistön paikka on proletariaatin rinnalla sosialismin rakennustyössä. He tunnustavat, että he eivät edustaneet maassamme kuin pientä mitätöntä osaa Neuvostoliiton väestöstä, kurjia nurkkaetuja. Siitä on seurauksena heidän esiintymisensä omaa menneisyyttään vastaan.

Vastustaja tunnustaessaankin olevansa väärässä, on vaarallinen, mutta se ei riistä tältä tunnustukselta sitä tosiasiaa, että kuolevan luokan moraali proletariaatin moraalin rinnalla on lahoa, ja että tämän lahonneisuuden tunnustavat loppukädessä sen moraalin ja katsomuksien aktiivisimmat ja lujimmatkin edustajat.

Suomen fasistivaaleista.

Viime heinäkuussa suoritettiin Suomessa fasistikumous. Se ei kuten tunnettu, tapahtunut niin, että jokin fasistikopla, «lapualaiset», olisi suuremmalla tai pienemmällä väkivallalla karkoittanut hallituksen ja asettunut sen tilalle. Maalaisliittolainen Kallion hallitus erosi sovinnolla, valmistettuaan fasistiset lakiehdotukset eduskunnalle, ja tilalle asetettiin porvarispuoluiden (kokoomuksen, edistyspuolueen, maalaisliiton ja ruotsalaisten) yhteinen fasistihallitus, kylttinä Suomen työväen pyöveli v:lta 1918 Svinhufvud («Sianpää»). Järjestettiin kyllä samaan aikaan Helsinkiin «talonpoikaismarssikin» muka todistamaan, että kyseessä on oikein «kansanliike». Se ei kuitenkaan voinut peittää tosiasiaa, sitä että tämä fasistikumous oli, selvemmin kuin monet muut sellaiset ovat olleet, suorastaan suurporvariston vallan keskittäminen sen omien edustajain käsiin sekä valtiokoneiston ja koko hallituskomennon uusiminen vastaamaan suurporvariston tämän hetken tarpeita.

Suomen Kommunistinen Puolue selitti jo silloin heti, että tässä ei ole kyseessä mikään talonpoikain liike «Helsinkiä vastaan», vaan ovat lapualaiset fasismin johtavan puolueen, Kokoomuksen, asiamiehiä ja reserviä. Sen jälkeen on tämä arvio tullut täysin vahvistetuksi. Esim. tukholmalaisen porvarislehden «Dagens Nyheterin» toimittaja kirjoitti Helsingistä lehdelleen, että uuden komennon johtajat istuvat Helsingin pörssissä. Alotteentekijäksi mainitsee hän aitosuomalaisen tehtailija R. Haarlan, mutta lisää, että «ruotsalaiset teollisuusherrat eivät ole kaukana jälessä».

Fasistikumouksen syyt ja tarkotukset ovat myös selvät: on pelastettava Suomen kapitalismi sen kuoleman kriisistä, sitä varten poljettava alas työväen palkat, verokiskonnalla otettava työväeltä ja talonpojilta, mitä irti lähtee, ja tehokkaasti valmistettava sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Tätä varten oli kaikkein ensimmäiseksi koetettava tuhota kommunistinen liike, Suomen suurpääoman päävihollinen. Sitten ryhdyttävä muihin toimenpiteisiin, ennen kaikkea keskitettävä valta lujasti fasistihallituksen käsiin.

Jo viime vuonna selitti prof. Hannes Gebhard, että Suomen taloudella (lue: kapitalismilla) on neljä päävastustusta: 1) talonpoikain epäluulo pääomaa kohtaan, (eivät anna sen vapaasti kasaantua, vaan pyrkivät liiaksi verottamaan), 2) kieltolaki (joka vie valtiolta sievät tulot), 3) aitosuomalaisuus (jonka takia esim. skandinavian maiden kapitalistit ovat kuulemma haluttomat antamaan luottoa Suomelle) ja 4) kommunismi. — Viime keväänä hallituksen asettama Taloudellinen neuvottelukunta lausui — sen sosdem. jäsenten täysin mukana ollen — että Suomessa vallitseva verotus «ehkäisee pääoman muodostusta».

Samaa virttä ovat sitten porvarislehdet yhä uudestaan vetäneet. Lokak. 3 p. piti kokoomusherra, pankinjohtaja J. K. Paasikivi Tampereen kauppa- ja teollisuuspäivillä esitelmän, jossa selitti Suomen pääoman ohjelmaa. Hän esitti numeroita: v. 1913 olivat Suomen valtion menot n. 1000 milj. mk., asukasta kohden 630 mk. V. 1930 ne olivat 4.595 milj. mk. ja 1.379 mk. nousu siis aika suuri. Paasikivi ei tietenkään selittänyt, että tämä kohoa-

minen johtuu valkoisen Suomen sorto- ja sotakoneiston vaatimuksista, vaan väittää, että menot johtuvat yhteiskunnallisista uudistuksista (joita valko-Suomessa ei ole erikoisesti toimeenpantu). Hänen mielestään on pääpaha se, että «julkiset menot siirretään yhä enemmän ja enemmän suhteellisesti pienen piirin kannettavaksi, jolla vähälukuisuutensa vuoksi, yleisen äänioikeuden vallitessa, ei ole vaikutusta valtion asioihin». Ja auktoriteetteja siteeraamalla selittää hän, että asteettain kohoava tulovero on «pakkoluovutusta». Sellainen on lopetettava, koska se estää pääoman muodostusta, ja verotaakka siis siirrettävä entistään enemmän työväen ja talonpoikain niskoille.

Paasikivi selittää, että Suomen pankkien bilanssien yhteissumma oli v. 1913 (nyk. raha-arvossa laskettuna) 10.141 milj. mk., ja kun se viime vuoden lopussa oli 10.898 mk. niin on ilmeistä, että Suomen pääoma on maho, ei kykene poikimaan uutta pääomaa. Pankkien talletukset ovat n. 1000 milj. mk. pienemmät kuin v. 1913, vaikka väkiluku on kasvanut 13 pros. Suomen pankkilaitos osottaa siis taaksepäin menoa, kun sensijaan 16 vuoden kuluessa ennen vuotta 1913 pankkien bilanssit kasvoivat lähes kolmikertaisiksi. Jos verrataan Suomen sodanjälkeistä kehitystä esim. Skandinavian maihin, pitäisi Suomen bilanssien olla 20—30 miljardia markkaa, siis kaksinkolminkertaiset nykyisestään.

Ylläolevat luvut vahvistavat Suomen kapitalismin perusvian, sen kitukasvuisuuden. Eikä sitä ole voitu auttaa korkeakorkoisilla ulkomaan lainoillakaan, joiden saanti muuten onkin käynyt Suomelle yhä vaikeammaksi. Murhein toteaa Paasikivi, että «Suomen pankkilaitos on jäänyt pieneksi ja heikoksi, eikä sillä nykyään olekaan käytettävänään niitä varoja. joita nykyaikainen talouselämä tarvitsee». Ja hän vetää poliittisen johtopäätöksen, että «nykyinen parlamenttaarinen järjestelmä ei kykene suorittamaan siltä odotettuja tehtäviä», ei yleensä kykene talousasioita johtamaan, vaan niitä vaikeuttaa. Tässä on suurkapitalismin nykyvaatimusten kannalta fasistisen komennon perustelu. Yleinen äänioikeus ja parlamenttaarinen järjestelmä eivät takaa sellaista keskitettyä hallitusvaltaa, joka on välttämätön suurpääomalle, nyt kun se tuntee tarvetta entistä syvemmin kourasta «kansan kukkarosta». — Sivumennen huomautettakoon, että jos on parlamenttaarinen järjestelmä nyt osottautunut suurporvaristolle kelvottomaksi, niin käy myös yhä suuremmille joukoille selväksi, kuinka parlamenttaarinen järjestelmä on täysin kykenemätön ratkaisemaan ajan polttavia kysymyksiä työväenluokan ja työtätekevien talonpoikain kannalta. Tähän seikkaan perustuu myöskin johtopäätös, että Suomessakaan ei ole edessä taistelu parlamenttarismin ja fasismin kesken, niinkuin sosialifasistit uskottelevat, vaan avoin, vallankumouksellinen taistelu suurkapitalistien fasistidiktatuurin ja työväen omaan, proletaariseen diktatuuriinsa pyrkimyksen välillä. Itse olot asettavat kysymyksen näin.

Fasistikumouksen välittömänä aiheena oli nyt se terävä talouspula, jonka kynsissä Suomen kapitalismi jo pari vuotta on kiemurrellut ja joka yhä vain on pahennut. Terävimmin tuntuu se metsäntuotteiden alalla. Parina viime vuonna on Suomen sahojen tuotanto vähentynyt 1/3:lla osalla. Sahalaitoksia pantu seisomaan satamäärin, useita kapitalistien omasta toimesta poltettu. Vienti on supistunut ja hinnat alenneet. Ensi vuonna ovat Suomen, Ruotsin ja Norjan puutavaratuottajat päättäneet supistaa tuotantoa 20 %. Erityisellä jännityksellä seurataan Suomessa Neuvostoliiton puutavaranvientiä ja huudetaan «dumpingia» vastaan. Paperituotteiden valmistus ja vienti on myös vähentynyt. Kotiteollisuustuotanto (tekstiili, nahka- y.m.) on supistunut 20—30 pros. ja enemmänkin. Vekseliprotestit lisääntyvät ja pankkien talletukset vähenevät.

Sodanvarustelujen takia katsoi Suomen suurporvaristo myöskin välttämättömäksi keskittää valtiovaltansa ja iskeä päävihollistaan, kommunismia, sillä kommunistien johtama vallankumouksellinen työväenliike on sen rosvosotapyrkimyksen pahin este. Suomen porvariston vihamielisyys Neuvostoliittoa vastaan onkin viikko viikoita purkautunut yhä räikeämmin ja vaaliagitatiossa esiintyi mitä törkeintä provokatiota Neuvostoliittoa vastaan.

Vaalien tarkotus.

Vaalit olivat lokak. 1 ja 2 p., siis samoihin aikoihin kuin pankkiherra Paasikivi julisti antiparlamenttaarista ohjelmaansa. Nousee kysymys, mitä varten nämä vaalit ollenkaan järjestettiin, kun porvaristo katsoo eduskunnasta itselleen olevan haittaa. Ensiksikään ei ole porvsristolle ilman muuta mahdollista sivuuttaa eduskuntaa kokonaan, eikä tarpeellistakaan niin kauan kun se voi sitä hyväkseen käyttää. Porvaristolle on pääasia saada sellainen eduskunta, jota se tarvitsee. Muista maista näemme, että fasistivalta koettaa muokata parlamentin mieleisekseen. Siten tahtoo se antaa valtakomennolleen «kansan tahdon» leiman. Suomen porvaristo tahtoi vaalien kautta saada sellaisen eduskunnan, joka laillistuttaisi fasistikumouksen ja auttaisi lujittamaan fasistidiktatuuria.

Suomessa oli tätä ennen vaalit v. 1929. Nykyiset tulivat siten, että Svinhufvudin hallitus hajoitti eduskunnan ja julisti uudet vaalit. Ulkonaisena syynä oli se, että vaikka hallitus saikin fasistilaeilleen enemmistön, ei se saanut kaikille niille riittävää määrää enemmistöä. Suomen valtiopäiväjärjestyksen mukaan voi $^1/_3$ eduskunnasta äänestää uuden lain yli vaalien. Ja sosdemit, yhdessä muutamien porvarien kanssa, äänestivät yli vaalien pari fasistilakia. Ei he sitä vastustaneet, että kommunismia ja vallankumouksellista työväenliikettä ruvetaan poikkeuslaeilla kuristamaan. He vain esittivät niihin korjauksia. Kun esim. hallituksen esityksen mukaan vaalilautakunta saisi riistää vaalikelpoisuuden vallankumouksellisilta työläisiltä, niin sosdemien kannattaman n.s. Kivimäen linjan mukaan siihen olisi tarvittu tuomioistuimen päätös. Kun molemmat, sekä vaalilautakunnat että tuomioistuimet, ovat saman fasistisen porvariston käsissä, niin ymmärtää jokainen, kuinka «suuri» erotus tässä oli.

Sosialifasistit kehuivat, että he ovat saaneet aikaan vaalit, joissa muka «kansanvalta» nostatetaan lapualaisfasismia vastaan. Tämä on tekopyhää puhetta. Olihan kysymyksessä fasistiset terrorivaalit, jotka olivat fasistihallituksellekin tarpeen. Ensiksikin piti saada uudet edustajat niiden 23 työväen- ja pienviljelijäin edustajan tilalle, jotka fasistit olivat väkivaltaisesti estäneet eduskuntaan tulemasta; osan niistä kyydinneet yli rajan, osan vanginneet. — Näitä edustajia nimitetään Suomessa yleensä kommunisteiksi. On syytä huomauttaa, että SKP salaisena puolueena ei voi Suomessa asettaa eduskuntaehdokkaita, mutta on se kehottanut äänestämään vallankumouksellisen työväen ehdokkaita. Viime eduskuntaryhmässä oli kyllä kommunisteja, mutta oli myös sellaisia, jotka kieltävät olevansa kommunisteja ja ovat sen myös teossa osoittaneet.

Toiseksi halusivat fasistit uudistaa omiakin eduskuntaryhmiään, puhdistaa niitä epäluotettavista aineksista ja muuttaa voimasuhteita, saada eduskunnassakin mahdollisimmassa määrin toteutetuksi Kokoomuspuolueen hegemonia, sen johtava osa Suomen fasistivallassa. Kuten tulemme näkemään, onnistuikin tämä verraten hyvin.

Vaalivalmistelut.

Yhä terottuvan fasistidiktatuurin merkeissä tapahtuivatkin vaalivalmistelut. Vaalivapaus tuhottiin. Vasemmistolaisen työväen lehdet olivat lakkautetut ja kirjapainot suletut eikä mitään mahdollisuutta legaalisen vaalikirjalli-

suuden julkaisemiseen. Järjestöt olivat joko lakkautetut tai lamautetut: toimitsijoita vangittu satamäärin (n. 500), toisia heitetty yli rajan Neuvostoliittoon, osa siirtynyt muille paikkakunnille tai painunut «maan alle». Tässä on myös todettava, että vasemmistolaiset järjestöt ylipäänsä antautuivat fasismin edessä, taipuivat vastustuksetta fasistidiktatuurin vaatimuksiin eivätkä nostattaneet joukkoja taisteluun yhdistymis- ja kokoontumisvapauden puolesta.

Samaan aikaan oli kuntain valtuustot pitkin maata puhdistettu vasemmistotyöväen edustajista; suurin osa näistä saatiin pelotetuksi itse luopumaan valtuustopaikoistaan. Joitakin sosialidemokraattisiakin valtuutettuja vaadittiin eroamaan, uhattiin väkivallallakin. Eräs, heinäveteläinen Happonen vietiin pois ja myöhemmin on käynyt selville, että hänet on tapettu. Sosialifasistit kyllä koettivat selittää, että he ovat — paremminkin kuin porvarit — tapelleet kommunisteja vastaan, ja fasistilehdet selittivät yleiseen, että ei ole tarkotus sosialidemokraatteja ahdistaa. Fasisteilla olikin tietysti vain tarkotuksena pelotella sosialidemokraatteja nöyremmiksi lakeijoikseen. Näillä oli koko ajan täysi vapaus agiteerata ja ne käyttivätkin sitä täydellä voimalla, tietysti etupäässä kommunisteja vastaan, joiden puolesta annettujen äänien väittivät menevän fasistien hyväksil Tässä parjauksessa niitä tehokkaasti auttoivat vasemmistolaisen työväenliikkeen ja kommunismin luopiot, kataluudessa kilpaillen aitofasistien kanssa.

Fasistien vaalivalmisteluihin kuului myös äänioikeuden riistäminen vallankumouksellisilta työläisiltä. Niiden omat lehdet kertoivat, kuinka monessa kunnassa vaan luetteloista pyyhittiin pois monta sataakin nimeä. Sitten lakkasivat lehdet kertomasta näistä laittomuuksista, joiden kautta usea tuhat työläinen menetti äänioikeutensa. Suurelta määrältä työläisiä riistettiin äänioikeus siten, että työnantajat pakottivat heitä työstä erottamisen uhalla hankkimaan vaaliotteet ja ottivat ne omaan haltuunsa. Suomessa saa äänioikeutettu otteen vaaliluettelosta ja voi sillä äänestää missä haluaa; tämä matkoilla olevia varten. Edellisissä vaaleissa ovat työväen vaalitoimistot välittäneet tällaisia otteita työansiolla matkustaville tovereille. Nyt ei ollut sellaisia toimistoja, joten työläisten oli vaikea hankkia otteita. Mutta kapitalistit hankkivat itselleen työläistensä vaaliotteita ja estivät siten nämä äänestämästä.

Myös käytettiin avointa terroria. Vasemmistolaiseksi tunnettuja työläisiä käytiin kotona pelottamassa ollenkaan menemästä vaaleihin. Ja vaalipaikoilla oli fasistiset vaalivartiot työläisia pois ajamassa. Sensijaan kuljettivat porvarit autoillaan y. m. vaalipaikoille kaikki vanhoilliset ainekset fasistipuolueita äänestämään. Lain mukaan on vaalipaikalla neuvoja, jonka on virkasalaisuuden alaisena ohjattava sellaisia, jotka pyytävät apua. Nyt tälläiset neuvojat esiintyivät urkkijoina ja pakottajina. Näin hävitettiin vaalisalaisuus monin paikoin.

Suomessa on sellainen vaalijärjestelmä, että ehdokkaat on kuukautta ennen vaalia esitettävä piirien vaalilautakunnille. 50 äänioikeutettua allekirjoittaa ilmoituksen, että ovat muodostaneet valitsijayhdistyksen, jonka ehdokkaat ovat—3 nimeä (voi merkitä vähemmänkin). Kaksi viikkoa ennen vaaleja ilmoittaa puolet allekirjoittajista, minkä listojen kanssa he tekevät vaaliliiton. Nämä listat painetaan viralliseen vaalilippuun samaan kehykseen ja lasketaan niille annetut äänet yhteen. Lipussa on vielä tyhjä paikka, jolle saa kirjottaa ehdokkaansa, jos ei tahdo äänestää painettuja listoja. Vain virallisella äänilipulla voi äänestää.

Vallankumouksellisten työläisten, «kommunistien» ehdokkaaksi asettuminen ja ehdokaslistankin allekirjoittaminen saattoi nyt aiheuttaa vainotoimenpiteitä ja monet työläiset aristelivat antaa nimiään. Listoja saatiin kuitenkin aikaan 10 piirissä 16:sta, muut vaalilautakunnat hylkäsivät listat 4:ssä piirissä. Näin jäi vain 6:ssa piirissä listat:

Uudenmaan, Turun etel. Hämeen pohj. Viipurin länt. Oulun etel. ja Oulun pohj. piirissä. Vallankumouksellisen työväen puolelta merkitsi toimettomuutta se, ettei muissa piireissä saatu listoja.

Svinhufvudin hallituksessa ja koko maan fasistikomennossa johtava suurporvarien ja tilanherrain kokoomuspuolue hommasi johtonsa alaisen vaaliliiton porvarispuolueiden kesken. Sellainen syntyikin kaikissa paitsi Uudenmaan piirissä, mutta sen «isänmaallisen vaaliliiton» — ulkopuolelle jäi joissakin piireissä osa ruotsalaisia ja maalaisliittolaisia. Porvarien keskuudessa harjoitettiin ankaraa painostusta, ettei pääsisi ehdokkaaksi muita kuin sellaisia jotka hyväksyvät lepäämään jätetyt fasistilait ja muutenkin kannattavat «isänmaallista kansaliikettä» — fasismia. Porvarispuolueiden ehdokkaat sitoutuivatkin äänestämään noiden lakien puolesta, niinkuin porvarislehdet yleensä hyväksyvät fasistihallituksen, vaikka eräät maaseutulehdet suhtautuvatkin arvostelevasti fasistisen ohjelman niihin kohtiin, jotka tarkottavat yleisen äänioikeuden rajoitusta yms. Kun muutamat lehdet alkoivat paheksua yhä jatkuvia väkivallantekoja (kyydityksiä yms.) niin — fasistihallituskin niitä myöskin «paheksui», mutta ne eivät tietenkään loppuneet.

Sosialifasistien vaaliohjelman pääpykälä oli sama kuin muidenkin fasistien: kommunismia vastaan. Niiden vaalijulistuksissa on demagoginen valhe, että kommunistinen politiikka «olisi johtanut kansamme itsemääräämisoikeuden supistamiseen», vaikka juuri kommunistien ohjelman toteuttaminen merkitsisi Suomen työtätekevän kansan todellisen itsemääräämisoikeuden toteuttamista. Vaaliagitatiossaan uskottelivat sosialifasistit olevansa ainoat demokratian puoltajat, vaikka he sekä hallituksessa ollessaan (1927) että eduskunnassa ovat olleet polkemassa niitäkin vaivaisia porvarillisen demokratian jätteitä, mitä vielä Suomessa on ollut. Myös uskottelivat he, että muka äänilipulla ja heitä äänestämällä voitaisiin fasistinen laittomuus poistaa, kun se itseasiassa voi saada tällaisissa vaaleissa «laillisen» vahvistuksen. Aivan toisenlaisilla keinoilla fasistivalta kukistetaan. Mutta vielä näissä vaaleissa saattoivat sosialifasistit johtaa harhaan huomattavia joukkoja. Fasistit antoivat heidän rauhassa harjoittaa vaaliagitatiotaan. Joku kyyditys (Hakkilan) ja eräät muut mielivaltaisuudet sosialifasisteja vastaan muodostuivat heille vain reklaamiksi, he saivat kehua kuinka muka ovat fasismin vastustajia, silloin kun he fasistiterrorin turvin kohdistivat taistelunsa pääkärjen vainottuja vallankumouksellisia työläisiä vastaan.

Vasemmistotyöväen vaalitoiminta.

Vaikka vallitsikin ylläkuvattu terrori, osasivat vallankumoukselliset työläiset kuitenkin tehdä vaalityötä. Monistettuja lentolehtisiä levitettiin, olipa eräs saatu painetuksikin. Henkilökohtaista agitatiota harjoitettiin. Helsingissä järjesti nuoriso kulkueen, jonka poliisi hajotti. Joissakin elokuvissa yritettiin pitää puheita. Mutta yleensä ei tiedetä edes kunnon yritetynkään järjestää joukkotoimintaa, vaalikokouksia ja mielenosoituksia. Yksityiset toverit toimivat kyllä suurin uhrauksinkin, jopa eräät tekivät yksilöllistä vastarintaa heidän koteihinsa tunkeutuvia fasisteja vastaan, ampuivatkin pari niistä. Mutta enimmäkseen vallitsi passiivisuus. Ei esiinnytty vastustajain vaalikokouksissa. Näihin aikoihin ei tapahtunut taloudellisia eikä poliittisia lakkoja. Jatkui se antautuminen, kapitulatio, joka ilmeni fasistikumouksen aikana ja jota siis ei vielä ole voitettu.

SKP ja S. Komm. Nuorisoliitto antoivat vaalijulistuksen, vaikka se tulikin kovin myöhään. Siinä osotettiin ensin kuinka suurpääoman sianpäinen fasistihallitus tahtoo terrorivaaleilla ja eduskuntailveilyllä vahvistuttaa kumouksensa. Porvariston riistosaalis on vaarassa. Suomessakin järkyttää kapitalismin maailmanpula pääoman liikevoit-

toja ja valtaa. Se tahtoo lykätä kriisin kulut työväen ja talonpoikain niskoille. Sosialifasistit ja opportunistiset luopiot auttavat tässä fasisteja.

Julistuksessa osotettiin, mikä merkitys näillä vaaleilla on työtätekevälle kansallekin. Ne auttavat työläisiä ja talonpoikia, joilla vielä on ollut joitakin harhaluuloja porvarilliseen komentoon nähden, niistä pääsemään. Työtätekevän kansan hädästä pelastamiseksi ovat ratkaisevat toimenpiteet tarpeen, mutta porvaripuolueet ja sosialifasistit eivät niitä toteuta. On vaadittava työttömille täysi avustus. Verojen kiskonta lopetettava, palkanpolkemiset torjuttava. Työpäivää lyhennettävä 7-tuntiseksi, nuorille 6-tunteseksi. Työläisäideille synnytysapu. Lasten elämä ja koulunkäynti turvattava. Työtätekevien talonpoikain tiloilta häädöt estettävä. Verorästit pyyhittävä pois. Maattomille ja vähämaisille pakkoluovutettava maata tukkiyhtiöiltä ja suurtilallisilta. Ruotsalaiselle vähemmistölle tunnustettava itsemääräämisoikeus aina eroomiseen asti. Imperialistien sodanvarusteluja vastaan! Oltavat valmiit nostamaan sota herrojen sotaa vastaan.

Väkivaltaan ei ole alistuttava. Jokaista asemaa on puolustettava. Ja vaalien jälkeen on jatkettava toimintaa, osotettava joukkoliikkeillä, että Suomen työläiset ja talonpojat eivät alistu orjan ikeeseen. Luokka luokkaa vastaan! Se on vallankumouksellisen työväen tunnus kaikissa maissa. Suomen työkansa ei ole yksin taistelussaan. Lujana on kaikkien maiden työläisten ja talonpoikain taistelujen tukikohta, Sosialistinen Neuvostoliitto. Taistelua johtaa Kominternin ja sen osasto SKP. Pois arkuus ja antautumismieliala! Alas fasistidiktatuuri ja pääoman valta! Alas sosialifasistit ja opportunistiluopiot! Eläköön työväen ja talonpoikain hallitus! Eläköön Neuvosto-Suomi!

Tällainen oli, vahvasti lyhennettynä, SKP:n vaaliplatformu. Mutta kuten sanottu vaalitoimintaa haittasi passiivisuus, legalismiin maatuminen ja arkailu.

Vaalitulokset.

Vaaleihin osanotto oli vilkas. Annettiin 1.128.885 ääntä (949.533 v. 1929). 70 pros. äänioikeutetuista äänesti (55,5 v. 1929). Kun joissakin äänestysalueissa ilmoitettiin annetun 100:kin pros. äänistä, tuntuu se epäilyttävältä; eikä muutenkaan ole mitään takeita siitä, etteivät fasistit olisi harjottaneet vaaliväärennystä. «Isänmaallinen vaaliliitto» sai 456.548 ääntä eli runsaan 2/5. Sen liiton sisällä ja ulkopuolella sai Kokoomuspuolue 220.619 (136.550 v. 1929). Edistyspuolue 64.914 (52.827). Maalaisliitto sai 298.065 (250.644), siitä eronnut «pienviljelijäin puolue» 19.512 ääntä, Ruotsalainen puolue 107.417 (108,459), ruotsalainen vasemmisto 15.853. Sosialifasistit saivat 385.820 (260,066), lisäys lähes 50 pros. ja vasemmistotyöväki 11.504 (127,526 v. 1929).

Eduskunnan kokoonpano tuli seuraava:

Kokoomusp. . . .	42(28)
Edistyspuol. . . .	11 (7)
Maalaisliitto . . .	59(60)
Ruotsalaiset . . .	21(23)
Pienvilj. p. . . .	1(—)
Vas. työväki . . .	—(23)
	200

Vaaliliitosta hyötyi eniten kokoomusp. saaden 80.000 lisä-äänellään 14 uutta edustajaa, Edistys sai 12.000 äänellä 4 uutta ed. Maalaisliitto menetti yhden, vaikka sai 50.000 uutta ääntä, ruotsalaiset menettivät vaaliliiton ja hajaannuksen takia, ollen se heiltä «uhraus isänmaan alttarille». Sosdemit saivat 125 tuh. lisä-äänellään vain 7 uutta edustajaa. Uudessa eduskunnassa on porvarispuolueilla 134 edustajaa eli 2/3, joten niillä on sosialifasisteista riippumatta määräenemmistö, — joka tuntuu ihan järjestetyltä. Suomalaisilla porvarispuolueilla on ensi kerran eduskunnassan enemmistö.

Vaalien tulos merkitsee siis Suomen fasismille vaalivoittoa. Se sai varman eduskuntaenemmistön kuristuslaeilleen.

Ja kun sosialifasistit ovat hyvin «lojaalinen oppositio» niin voi sanoa, että Suomella on harvinaisen fasistinen eduskunta.

Vasemmistotyöväen vaalitappio.

Vallankumoukselliset työläiset kärsivät erittäin raskaan tappion. Saivat vain 9 pros. v. 1929 saamistaan äänistä. Jos lasketaan äänet vain niissä 6 piirissä, missä oli listoja, ja joissa saatiin ne 11.504 ääntä (1929 oli saatu 69,387), niin tulee 16,5 pros. edellisistä. «Villejä» (kirjottamalla annettuja y.m.) ääniä ja hylätyitä lippuja oli 2,666. Kuuluu äänestetyn tunnettuja kommunisteja, emigranttejakin, mutta fasistilehdet eivät tätä lähemmin selosta.

Vaikka otetaan huomioon edellä esitetyt objektiiviset tekijät, (äänioikeuden riistot, terrori), on kuitenkin tappio hyvin suuri. Se ilmenee ensiksikin sen kautta, että nuo saadut 11 ½ tuh. ääntä osottavat olleen mahdollisuuksia äänestää, ja siellä, missä vaalityötä tehtiin, säilytettiin huomattavastikin ääniä, Helsingissä jopa 40 pros. Mutta oikeastaanhan olisi pitänyt saada lisää ääniä, sillä olihan vasemmistotyöväen listoilla ainoat fasismin vastustajat. Siinä, että tätä ei saatu työtätekeville joukoille selväksi, oli vaalitappio. Toinen ja huomattavampi todistus vaalitappiosta on sosialifasistien saavuttama vaalivoitto. On selvää, että suuret joukot fasismia vastaan tarkotetuista äänistä menivät sosialifasisteille, siis fasismin hyväksi.

Sosialifasistien vaalivoitto.

Ei tosin kaikki vas. työväen menettämät äänet menneet sosialifasisteille. On muistettava, että äänioikeuden riisto ja terrori kohdistuivat juuri vasemmistotyöläisiin, joita myös suurin joukoin on erotettu työpaikoista ja jotka sen takia ovat matkoilla. Mutta sitten on myös ilmennyt tahallista vaaleista pois jäämistä, jota ei kuitenkaan voi tunnustaa vallankumoukselliseksi boikotiksi, sillä siinä tapauksessa olisi täytynyt esiintyä vallankumouksellisia joukkoliikkeitä. Pelkkänä passiivisena vaaleista pois jäämisenä muodostui boikotti opportunistiseksi, annettiin fasisteille ja sosialifasisteille vaalivoitto. Lehtitietojen mukaan esiintyi boikottia Pohjolassa, Viipurin puolessa, Helsingissäkin ja epäilemättä muuallakin.

Muutamia esimerkkejä siitä, että sosdemit eivät saaneet kaikkia vas. työväen menettämiä ääniä. Huomautettakoon, että yksityiskohtaisia tietoja ei tämän kirjoittajalla ole ollut kaikista piireistä, joten yleiskuvaa ei voida saada. Kemissä saivat vasemmistotyöläiset 93 ääntä (328 v. 1929), siis vähennys 235. Sosdemit saivat 191 (73), lisäys 117. Haukiputaalla vas. työl. 62 (1111), menetys 1049. sosdemit 779 (144), voittanut 735. Iissä vas. t. 8 (611), minus 603. sosdemit. 191 (38), plus 153. Pudasjärvellä vas. t. 22 (665), minus 643. sosdem. 164 (137), plus 27. Kemin maalaiskunnassa vas. työv. 469 (1982), minus 1513. sosdem. 1003 (130), plus 873. Mutta esim. Torniossa vas. työv, 13 (76), minus 63. sosdem. 122 (52), plus 70. Yhteensä vas. työv. 1155 (10,227), minus 9172. sosdem. 5088 (1394), plus 3694.

Muuallakin on ollut tällaista. Esim. Viipurin maalaiskunnassa vas. työv. 268 (933), minus 665. Sosdem. 4,525 (3,963), plus 562. Säkkijärvellä vas. työv. 20 (157), minus 137. sosdem. 783 (753), plus 30. Mäntsälässä vas. työv. 39 (463), minus 424. sosdem. 1,479 (1,092), plus 387. Epäilemättä on näissä paikoissa ollut vasemmistotyöväen vaaleista poisjäämistä, sillä tuskinpa ovat ennen kommunisteja äänestäneet nyt antaneet ääniään porvarispuolueille. Tiedetään työläisten keskuudessa olleen sellaista mielialaa, ettei maksa mennä äänestämään. Helsingissäkin kerrotaan erään työpaikan työläisten puhelleen, ettei mennä äänestämään, kun ei ole agitatiovapautta.

Mutta sitten on sellaisia paikkoja, jossa sosialifasistit ovat nyötyneet

paljon enemmän kuin vasemmistotyöväki on menettänyt. Esim. Helsingissä vas. työv. 3547 (9278), minus 5731. sosdem. saaneet 29,317 (12.551), plus 16,766 ääntä. Viipurissa vas. työv. 436 (1022), minus 586. sosdem. 6.467 (3,447), plus 3,020. Kotkassa vas. työv. 536 (1,222) minus 682. Sosdem. 3,133 (1,544), plus 1,589. Koivistolla vas. työv. 38 (196), minus 158. Sosdem. 809 (496), plus 313. Haminassa vas. työv. 13 (34), minus 21. Sosdem. 352 (248), plus 104. Helsingin maalaiskunnassa vas. työv. 239 (1,035), minus 796. Sosdem. 2,906 (1,603), plus 1,303.

Kun ei ole lähempiä tietoja eikä paikan päällä suoritettua analyysiä, ei voida tarkoin todeta, mikä on missäkin paikassa ollut syynä äänten menemiseen sosialifasisteille. On hyvin todennäköistä, että monessa tapauksessa on syynä heikko taistelu sosdemoja vastaan, ei ole terävästi paljastettu niitä sosialifasisteiksi. Sellaista on varmastikin ollut siellä, missä on suvaittu hoipertelijoita ja luopioita, jotka mennessään sosialifasistien puolelle ovat vieneet jonkun määrän työläiskannattajia mukanaan.

Vielä on merkille pantava se, että sosialifasistit ovat saaneet huomattavasti ääniä ruotsalaisilta. Ruotsalaiset porvarilehdet kertovat huolestuneina, että joka 17:s ruotsalainen äänestäjä on äänestänyt sosialidemokraatteja Ruotsalaiset sosdem, listat ovat keränneet n. 15.000 ääntä. Uudellamaalla saivat n. 10.000 ääntä (5,600 v. 1929). Ruotsalaisten s.d. pääehdokas sai 6,900 ääntä, kun ruotsalaisen puolueen pääehdokas sai vain 6225 ja ruotsalaisen vasemmiston pääehdokas (sittemmin kuollut G. Schauman) sai 6,482 ääntä. Porvoossa, Hangossa, Tammisaaressa ym kasvoi ruotsalaisten sosdem. äänestäjäin luku kaksin ja kolminkertaiseksi. Samanlaista oli myös Turun puolessa ja Pohjanmaalla.

Tämä merkitsee myös huomattavaa vasemmistotyöväen tappiota. Huolimatta varsin oikeista kansallisuuspolitiikan tunnuksista, joita tulkittiin eduskunnassa ja sanomalehdissä, — vaikka ei aina täysin leniniläisesti,—oli se politiikka kuitenkin käytännössä heikkkoa. Ruotsalaisille työtätekeville joukoille ei osattu saada selväksi, että ruotsalainen puolue on pettänyt ruotsalaisten kansallisen asian asettumalla kannattamaan fasismia, sillä vaikka suurporvarillinen fasistijohto onkin saanut aikaan sen, että «lapualaisetkin» ovat julistaneet «linnarauhan», selittäneet kansallisuustaistelun keskeytetyksi, on kuitenkin selvää, ettei tämä «rauha» voi kauan kestää. Aitosuomalaiset ovatkin yhä avonaisemmin alkaneet julistaa, että eivät ole luopuneet pyrkimyksestään tehdä Suomesta «suomalainen kansallisuusvaltio», mikä merkitsee yhä kiihtyvää kansallisuussortoa ruotsalaista vähemmistöä vastaan. Toiseksi ei ole osattu selittää ruotsalaisille työläisile, että sosialifasistit pettävät heitä kansallisuusasiassakin. Ahvenanmaalaisilta ne jo 10 vuotta sitten kielsivät itsemääräämisoikeuden. Nyt kirjoitti «Suomen Sosialidemokraatti» hyvin myötätuntoisesti aitosuomalaisista, samaan aikaan kun ruotsalainen sosdem lehti selitti, että lapualaisuus merkitsee kansallista sortoa. Tälläinen kaksinaamaisuus olisi ollut paljastettava.

Talonpoikia jymäytetty.

Maalaisliitto syntyi 25 vuotta sitten verrattain radikaalisena talonpoikaispuolueena. Askel askeleelta pääsivät siinä valtaan yhä taantumuksellisemmat johtoainekset, kunnes kansalaissodan jälkeen siitä tuli kokoomuspuolueen maatiainen häntä. Mutta eräät sen provinssilehdet harjoittavat yhä räikeääkin talonpoikaisdemagogiaa. Nyt oli maalaisliitto «isänmaallisessa vaaliliitossa», ja menetti yhden edustajapaikan. Oulun pohj. piirin maalaisliittolainen lehti sanookin suoraan, että maalaisliitto istui kuskipukilla ja vei kokoomuksen voittoon. Siinä piirissä oli osa maalaisliittolaisia liittymättä kokoomuksen vaaliliittoon ja hyötyivät siitä. Maalaisliiton johtajat ovat monella tavalla osottaneet

olevansa suurpääoman renkejä, täyttäen tämän vaatimukset, erikoisesti vallankumouksellisen työväen ajojahdissa. Siitä hyvästä ovat he aika ajoin saaneet olla hallituksessa, väliin yksin, väliin kokoomuksen kanssa. Heillä on myös edustajansa Svinhufvudin hallituksessa ja nyt pantiin Kallio eduskunnan puhemieheksi (samalla kun sosialifasisteille annettiin varapuhemiehen paikka (Hakkila) yhteisen fasistirintaman merkiksi).

Fasismi merkitsee talonpojalle lisärasituksia ja kovennettua herravaltaa. Suomen fasistit eivät ole edes välittäneet heille paljoa mitään luvatakaan. Ilman sitäkin on heitä saatu äänestämään fasistipuolueita «uskonnon ja isänmaan puolesta». On kyllä ylimalkaisesti selitetty, että kun saadaan kommunistit pois, niin talonpojankin olot muka paranevat. Ja niitä talonpoikia, jotka ovat vielä sen harhaluulon vallassa, että yleinen äänioikeus ja eduskunta heille jotain helpotusta antavat, lohdutellaan sillä, että muka «kansanvaltaan» ei kosketa. Ja näin on tultu siihen, että fasistinen suurporvaristo on saanut suuret joukot työtätekeviäkin talonpoikia kannattamaan kommunistien vainoja ja muita fasistisia toimenpiteitä.

Talonpoikaiskysymyksessä ilmenee myös vasemmistotyöväen vaalitappio. Talonpoikaistyötä on tehty, ja saavutettu siinä menestystäkin. Vasemmistolehtiä lukivat pientalonpojat ja äänestivät edellisissä vaaleissa muutamin paikoin maata työväen ja pienviljelijäin ehdokkaita. Mutta kun fasistikumous tuli, osottautui että ei ole lujaa yhteyttä työväen ja maalaiskansan kesken. Kommunistipuolueellakaan ei maalla ole riittävästi tukikohtia. Ainoana yhteytenä maaseudulle ovat suurimmaksi osaksi olleet vasemmistolaiset lehdet, jotka nyt ovat lakkautetut. Ei oltu osattu ajoissa viedä oikeita tunnuksia talonpoikain joukkoihin eikä käytännöllisessä toiminnassa todistaa heille, kuinka he kannattamalla maalaisliittoa ja «pienviljelijäin puoluetta» vain punovat villoja oman kaulansa kuristimiksi.

Sosdemit ovat myös onnistuneet pettämään puolelleen joitakin talonpoikaisia joukkoja, etenkin entisiä torppareita, uskottelemalla olevansa heidän ystäviään. Tässä niitä on auttanut vanhan työväenliikkeen ansiot, ennen kansalaissotaa kun työväenliike tehokkaasti auttoi torppareita, jotka y. 1918 vallankumouksessa julistettiin itsenäiseksi. Nämä velkaisännät uskovat vielä monin paikoin, että sosialidemokratia heitä auttaa, vaikka maakysymyksessäkin siitä on tullut kapitalistien agenttuuri pienviljelijäin nylkemiseksi.

Vaalien jälkeen.

Vaalien kautta kokoon saatu fasistieduskunta on jo hyväksynyt kesällä lepäämään jääneet fasistilait sekä niiden lisäksi lakkovapauden kuristuslain. Se on laskenut työtätekevän kansan hartioille yli 500 miljoonaisen tullirasituksen taakan. Se on siunannut fasistihallituksen sortotoimenpiteet. Erikoisesti on sen suostumuksella kiihtynyt sodan varustelu Neuvostoliittoa vastaan. «Teollisuuspuolueen» tuholaisjutun yhteydessä Moskovassa on myös mainittu Suomen nimi yhtenä intervention valmistajana. Suomen lehdet ovat täysin mukana kansainvälisen porvariston ajojahdissa Neuvostoliiton kauppaa (dumpingia), vastaan. Neuvostoliiton tuotteita boikoteerataan ja törkeällä tavalla demonstreerataan Neuvostolähetystöä ja neuvostokansalaisia vastaan. Valmistetaan rosvohyökkäystä Karjalaan ja Leningradia vastaan. Ruotsia vedetään Suomen takamaaksi tässä vastavallankumouksellisessa sodassa.

Fasistien keskuudessa on ilmennyt pieniä ristiriitojakin. Ent. presidentti Ståhlbergin kyyditys osotti, että fasistit tahtovat säikytellä mielestään epäluotettavia porvareita. Vaikka näet Ståhlberg oli luvannut eduskunnassa kannattaa fasistilakeja — niinkuin on tehnytkin — niin ei häntä kuitenkaan pidetä täysin «hyvänä», eivät ainakaan huoli häntä presidentiksi. Presidentin vaalit tulevat näet tammikuussa ja ehdokkaista kes-

kustellaan. Kokoomuksen ehdokas on Svinhufvud. Paitsi Ståhlbergin tapaisia «opportunisteja» on fasisteilla myös «äkkijyrkät» Valleniuksensa, esikuntaupseerit, jotka pelkäävät, ettei kyllin tarmokkaasti valmisteta sotaa ja yrittävät provokatiota. Mutta mitään vakavia erimielisyyksiä ei Suomen fasistirintamasse ole esiintynyt. Sosialifasistitkin suorittavat fasistisessa työnjaossa heille annetun osan varsin hyvin.

Työväen ja talonpoikain sekä ruotsalaisen työkansan suuret joukot eivät kuitenkaan voi pitkää aikaa vastalauseetta taipua fasistikmentoon. Kommunistipuolueen tehtävänä on kehittää näiden tyytymättömyys vallankumouksellisiksi joukkoliikkeiksi sekä johtaa ne ratkaisevaan taisteluun fascistivaltaa ja koko porvarillista komentoa vastaan. Sitä varten on sen nopeasti korjattava kesällä paljastuneet opportunistiset heikkoudet ja virheet sekä suoritettava välttämätön käänne toiminnassaan. Kominternin johdolla se siinä epäilemättä onnistuukin. Suomen työväen vallankumoukselliset traditiot velvoittavat. Jo on näkynyt pieniä liikehtimisen merkkejä. Odotetaan niiden kasvavan joukkoliikkeiksi. **Yrjö Sirola**

Vuoden 1905 vallankumous Suomessa.

(Jatkoa num 1.).

Sosialidemokraattisen puolueen ohjelma.

Kun tarkastelee sitä, miten vuosisadan vaihteessa järjestynyt Suomen sosialidemokraattinen puolue oli valmistautunut johtamaan proletariaatin taisteluja siinä vallankumouksellisessa tilanteessa, joka Suomessakin kehittyi v. 1905, niin täytyy puolueen ohjelma olla siinä yhtenä tärkeimpänä mittapuuna. Ohjelmasta näemme, miten puolue arvioi tilanteen ja miten se asetti tehtävänsä yleensä ja erilaisissa konkreettissa tilanteissa erittäin. Siitä riippuu, miten selvät ja tilannetta kulloinkin vastaavat tunnukset puolue esittää työväenluokalle ja sen liittolaisille. Se vaikuttaa myös ratkaisevasti siihen, miten päättävästi puolue ja sen johto ratkaisevan taistelun hetkellä toimii. Tässa suhteessa tapaamme Suomen sosialidemokraattisen puolueen ohjelmassa paljon heikkouksia. Seuraavassa tarkastelemme vain tärkeimpiä niistä.

Forssan puoluekokouksessa v. 1903 hyväksytty puolueohjelma oli suurelta osalta suora käännös Itävallan sosialidemokraattisen puolueen ohjelmasta. Nähtävästi käännösvirheen kautta oli sen teoreettiseen osaan tullut mm. seuraavakin teoreettisesti virheellinen lause: «Mutta kuta enemmän kapitalismin kehitys kartuttaa köyhälistöa, sitä enemmän sitä pakotetaan ja tehdään kykeneväksi *taisteluun kapitalismin kehitystä vastaan*». (Harv. allekirj.). Tahdottiin luonnollisesti sanoa taisteluun kapitalismin kukistamiseksi. Ohjelmasta puuttui myös Suomen taloudellisten ja poliittisten olojen analyysi. Ilman sitä ei luonnollisesti voinut asettaa konkreettisesti ja oikein niitä tehtäviä, jotka puolueen ja maan proletariaatin edessä olivat. Yleensä tekee ohjelma sellaisen vaikutuksen niinkuin sen toteuttaminen merkitsisi rauhallista sosialismiin kasvamista, josta Engels syytti juuri Erfurtin ohjelman ensimmäistä luonnosta. Sellaisen ohjelman kanssa täytyi puolueen johtua heti ensimmäisen poliittisen pulan sattuessa neuvottomaksi. Sangen monet ohjelman vaatimukset eivät olleet rauhallista tietä toteutettavissa. Toiselta puolen puolueohjelman mukainen kysymysten ratkaisu olisi kaikissa ratkaisevissa kysymyksissä merkinnyt vain eräänlaista niiden väliaikaista järjestelyä.

Ohjelma ei esittänyt myöskään ollenkaan kysymystä proletariaatin diktatuurista. Samoin kysymys porvarillisdemokraattisesta vallankumouksesta oli sille kokonaan vieras. Siinä oli kyllä useita kansanvallan saavuttamista tarkoittavia vaatimuksia. Mutta jos kysymys kansanvallasta olisi asetettu konkreettisesti Suomen olojen mukaan, niin olisi ensinnäkin pitänyt todeta jo edellä mainittu Suomen valtiollisen järjestelmän vanhoillisuus, sen vahvat feodaliset jätteet. Niiden poistamisen vähittäisten reformien tietä teki mahdottomaksi porvariston vastustus. Kaikkein vapaamielisimmätkin niistä kannattivat vain osittaisia muutoksia. Säätylaitoksen poistamiseenkin taipuivat ne vasta suurlakon pakottamana. Sikäli kuin kotimainen porvaristo olisi ollut pakoitettu myönnytyksiin, olisi se niiden toteuttamisessa aina voinut vetäytya tsarismin leveän selän taakse, niinkuin se sitten myöhemmin yksikamarisen eduskunnan aikana hyvin usein tekikin. Demokratian saavuttamista koskevien ohjelman vaatimusten olisi pitänyt siis keskittyä yleiseen demokraattisen tasavallan vaatimukseen. Toisin sanoen, proletariaatin lähimmäksi tehtäväksi olisi tullut asettaa yhdessä vallankumoukselliseen taisteluun kykenevän pikkuporvariston osan (talonpoikaiston) kanssa tsarismin kukistaminen ja kansan valitseman kansalliskokouksen kokoonkutsuminen ja työläisten ja talonpoikain väliaikaisen vallankumoushallituksen asettaminen kansan vallan vaatimuksia toteuttamaan. Ja kun pieni Suomi ei olisi voinut yksin nostaa sellaista kapinan lippua suurta tsaristista Venäjää vastaan, niin olisi vaatimus näistä pitänyt yhdistää venäläisten vallankumouksellisten puolueiden samanlaisten vaatimusten kanssa. Vaikka sitä sensuurin tähden ei olisikaan voitu täysin avoimesti julkisessa puolueohjelmassa esittää, niin jollakin sopivalla tavalla olisi sen voinut jo siinäkin saada sanottua. Toiselta puolen olisi kysymyksen näin asettaminen saattanut puolueen selvittämään itselleen, missä määrässä se voi käyttää hyväkseen legaalisia mahdollisuuksia ja missä määrässä sen on turvauduttava maanalaiseen toimintaan.

Miten puolueohjelmassa avoimeksi jätetty kysymys suhteesta tsaristiseen itsevaltiuteen aiheutti sekaannusta työväen keskuudessa, vieläpä puolueen johdossakin, näkyy muiden muassa v. 1904 tamperelaisten työläisten kenraalikuvernöörin luokse lähettämästä lähetystöstä. Kun murhatun kanraalikuvernöörin, Bobrikoffin tilalle tullut Obolenski teki matkan pitkin Suomea, poiketen myös Tampereelle, niin päättivät Tampereen järjestyneet työläiset toimittaa hänelle adressin, jonka vei perille Yrjö Mäkelinin johtama lähetystö. Vaikka adressissa esitettiinkin joitakin rohkeita arvosteluja, niin oli kuitenkin käsitteitä sotkevaa ja sopimatonta lähettää järjestyneen työväen lähetystö itsevaltiaan edustajan luokse. Sen lisäksi vakuutettiin adressissa jopa sellaistakin, miten uskollinen Suomen kansa olisi itsevaltiaalle, jos siinä, esitetyt vaatimukset toteutettaisiin. Helsinkiläinen «Työmies»-lehti arvostelikin ankarasti lähetystön lähettämistä, mutta mm. puolueen johdon turkulainen enemmistö asettui sitä puolustamaan ja puoluekokous toivoi vain, ettei sellaista tojste tapahtuisi. Samanlaisesta käsitteiden epäselvyydestä tsarismin suhteen johtui myös se, että helsinkiläiset työläiset—ei tosin järjestyneet — porvarien alotteesta. Tammikuun veripäivien aikana järjestämänsä mielenosoituksen ohjasivat Aleksanderi toisen patsaalle, kunnioittaen siten Puolan kapinan kukistajaa ja muiden Venäjän valtakunnan alle kuuluneiden kansojen sortajaa.

Aivan puutteellisesti oli vuoden 1903 puolueohjelmassa asetettu Suomen maatalouskysymys. Tässä porvarillis-demokraattisen vallankumouksen yhdessä tärkeimmässä kohdassa oli se, jos mahdollista, vielä reformistisempi ja opportunistisempi kuin muilta osiltaan. Maakysymyksessä asetettiin vain joitakin järjesteleviä toimenpiteitä. Siinä ei ollut viittaustakaan torpparien feodaalisesta alkuperästä. Ja kuitenkin oli kysymyk-

sen oikein esittämisellä proletariaatin tehtävien määrittelyn kannalta ensiluokkainen merkitys. Olihan maassa vuosisadan vaihteessa noin 70.000 torpparia, jotka kaikki olivat vaarassa joutua milloin tahansa häädetyiksi. Samassa asemassa oli noin puolitoistasataa tuhatta mäkitupalaista. Sangen kipeä kysymys oli myös itsenäisten pikkutalonpoikain lisämaanhankkimiskysymys sekä maan hankkiminen lukuisalle maaseudun tilattomalle väestölle. Asian teki vielä tärkeämmäksi sekin, että tsarismikin yritti keinotella Suomen maakysymyksellä. Maasetuväestön kannatusta saadakseen antoi se nimittäin levitellä huhuja siitä, miten Venäjän hallituksen toimesta tullaan jakamaan maata maattomille ja vähämaisille. Sosialidemokraattisen puolueen olisi siis ollut välttämätöntä asettaa kysymys oikeisiin historiallisiin ja poliittisiin raameihin ja osottaa tie sen vallankumoukselliseen ratkaisuun.

Forssassa hyväksytyssä maatalousohjelmassa puhuttiin vain maiden hankkimisesta valtion ja kuntain haltuun, jotka sitten antavat maata tilattomille. Torppareille vaaditaan vain käyttö- ja myyntioikeus vuokraamansa maan tuotteisiin ja vuokra-ajan loputtua korvausta torpparin suorittamista maan parannuksista. Torpparit käsitettiin siis vain tavallisiksi kapitalistisiksi vuokramiehiksi, joiden asemaa hiukan vain «järjestellään», eikä suinkaan feodalismin ja kartanotalouden jätteenä olevina epävapaina talonpoikina, joiden asema ja taloudellinen kehitys vaatii perinpohjaista muutosta. Sen sijaan olisi puolueen pitänyt kiinteästi asettua sille kannalle, että torpparien on saatava viljelemänsä maat kaikessa laajuudessa omikseen. Tämän uudistuksen toteuttamista ei olisi myöskään tullut jättää valtion hallituselimien toimeenpantavaksi, vaan sitä varten olisi pitänyt propageerata torpparien ja mäkitupalaisten itse muodostamien toimeenpanoelimien luomista. Kun proletariaatin johtava puolue olisi asettunut kiinteästi tätä vaatimusta ajamaan, niin olisi luotu perusta tämän epävapaan talonpoikaiston ja proletariaatin lujalle liitolle demokraattis-porvarillisessa vallankumouksessa. Näennäisesti itsenäisille pientalonpojille olisi samoin tullut osoittaa lisämaata suurtilallisten maista talonpoikain omien komiteoiden jakamana. Olisi ollut osotettava, että kysymyksen tällainen ratkaisu olisi myöskin ollut eduksi Suomen taloudelliselle kehitykselle.

Ei vielä vallankumouksellisten tapausten lähestyminenkään saanut Suomen sosialidemokraattista puoluetta huomaamaan ohjelmansa puutteellisuutta. Sen sijaan kun Venäjän bolshevikkien puolue heti 1905 vallankumouksen ensimmäisten merkkien ilmestyessä kiiruhti täydentämään juuri erityisesti talonpoikaisohjelmaansa, niin Suomen puolue ei ottanut vuoden 1904 eikä 1905 puoluekokouksissa ollenkaan esille kysymystä ohjelman uusimisesta eikä määritellyt proletariaatin ja puolueen tehtäviä vallankumouksessa. Heti suurlakon jälkeen pidetyssä puoluekokouksessa 1905 esim. lausutaan pelko siitä taantumuksesta, joka seuraisi muka pikkutalonpoikain keskuudessa, jos niille jaettaisiin maita. Pidettiin enemmän marxilaisena sitä, että torppareista tehdään valtion vuokramiehiä. Miten edullinen maaperä torpparien keskuudessa kuitenkin olisi ollut vallankumoukselliselle liikehtimiselle, osottavat useat suuret torpparilakot vuoden 1905 jälkeen, jotka lakot saivat joskus hyvin väkivaltaisen luonteen. Yksinäisinä ne luonnollisesti kukistettiin tsaristisen valtiovallan suojassa toimivien Suomen porvariston poliisien avulla.

Jo tässä mainittujen kysymysten pois jättäminen ohjelmasta tai niiden täysin reformistinen asettelu osoittaa sen, että Suomen sosialidemokraattinen puolue ei ymmärtänyt porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kysymystä, jonka kautta Suomen proletariaatinkin olisi ollut silloin käytävä proletariaatin diktatuuriin.

Ei ymmärretty Venäjän vallankumousta. Ajateltiin sen tapahtuvan siten

kuin menshevikit päättelivät. Sen mukaan on työväenluokka porvariston taistelussa feodaaliherroja vastaan vain porvariston auttaja, sen sijaan kun bolshevikit osottivat työväelle kuuluvan johtopaikan jo tässä taistelussa. Menshevikkien nähdessä pitkän taantumusajan, jolla ajalla porvaristo on täydellisesti vallassa, osottivat bolsevikit, Lenin etupäässä, vallankumouksen kasvamisen toisesta etapista toiseen, josta kasvamisesta juuri puolueen ja vallankumouksellisen proletariaatin on huolehdittava asettumalla demokraattisporvarillisen vallankumouksen johtoon. Tätä ei Suomen sosialidemokraattinen puolue ymmärtänyt vuoden 1905 edellä, sillä se ei ollut silloinkaan mikään vallankumouksellisen luokkataistelun puolue.

Suomen työväenliike ja Lenin.

Kuvaavaa ja kohtalokasta Suomen työväenliikkeelle oli jo tällöin se, että Suomen sosialidemokraattisessa puolueessa ei tiedetty mitään bolshevikeista ja Leninistä. Juuri niinä vuosina, kun Suomen sosialidemokraattinen puolue muodostuu vanhasta porvariston johtamasta työväenliikkeestä, ja jolloin sen sisällä aletaan ensimmäiset kiivaat taistelut porvariston vaikutusta vastaan, juuri näinä vuosinahan Lenin johtaa Venäjän sosialidemokraattisessa puolueessa käytävää taistelua vallankumouksellisen teorian ja taktiikan puolesta. Hän kirjoittaa mainiot kirjansa «Mitä tehdä» ja «Kaksi taktiikkaa», joista Suomessa ei tiedetty mitään. Jo toisen puoluekokouksen edellä ja sen aikana oli Lenin asettanut terävästi kysymyksen proletariaatin vallankumouksellisesta puolueesta. Itse puoluekokouksessa taistelee hän päättävästi talonpoikaiskysymyksen oikein asettamisen puolesta, terottaen kaikkien vallankumouksen voimien kokoamisen välttämättömyyttä. Ja kun vallankumouksen mainingit antavat ensimmäisiä merkkejä lähestymisestään, niin on se juuri hän, joka huolehtii vallankumouksen ohjelman selventämisestä ja vallankumouksen tehtävien konkretisoimisesta. Hän osottaa sen historiallisen kehitysasteen, jota Venäjä elää, ja joka määrää edessä olevan vallankumouksen luonteen. Mutta samalla hän osoittaa myös, miten juuri proletariaatin tulee viedä vallankumous tästä eteenpäin.

Pikkukansoille ominainen kansallinen rajoittuneisuus oli Suomen sosialidemokraattisessa puolueessa niin suuri, että sen yhteys niin länteen kuin itäänkin päin oli hyvin heikkoa. Länteen päin olevien yhteyksien kautta virtasi puolueeseen vain ruotsalaista reformismia. Valppaan kerrotaan olleen kyllä vuosisadan alussa useita kuukausia Saksassa, johon ainakin jossakin määrässä perustuikin hänen rohkeutensa taistelussa puolueen yhtenäisen menettelytavan puolesta, mutta hänessäkään ei tämä saksalaiseen työväenliikkeeseen ja sen kirjallisuuteen tutustuminen saanut aikaan selvälle marxilaiselle kannalle kehittymistä. Puuttuihan Erfurtin ohjelmasta juuri vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin kysymys. Yhteydestämme itäänpäin siihen aikaan voi tuskin puhuakaan. Suomen sosialidemokraattinen puolue oli siinä suhteessa ainoa laatuaan Venäjän eri kansallisuuksien sosialidemokraattisista puolueista. Vaikkakin olivat eri puolueita, ottivat ne silti säännöllisesti osaa Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kokouksiin. Suomen puolueen edustaja on tiettävästi ollut vain Tukhoiman konferenssissa v. 1906. Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kolmannessa kongressissa v. 1905 hyväksyttiin myös erityinen päätöslause suhteesta kansallisiin puolueisiin, jossa sanottiin: «Katsoen siihen, 1) että proletariaatin taloudellisen ja poliittisen taistelun edut vaativat kaikkien Venäjän kansojen sosialidemokraattisten järjestöjen yhtymistä, 2) että sellaisen yhtymisen tekee erityisen välttämättömäksi alkanut avoin vallankumouksellinen taistelu itsevaltiutta vastaan ia aseellisen kapinan läheisyys jne». Mutta Suomen sosialidemokraattisella puolueella ei ollut yri-

tystäkään siihen suuntaan. Ja kuitenkin Venäjän sosialidemokraattisen puolueen kokemusten ja Leninin kirjoitusten tunteminen olisi juuri silloin ollut välttämätöntä ja epäilemättä hyvin hedelmöittävää Suomen työväenliikkeelle. Tämä yhteys olisi vaikuttanut parantavasti ja selventävästi puolueen ohjelmaan sekä sen esiintymiseen edessä olevien suurten tapausten aikana. Se olisi edistänyt selvempien ryhmien muodostumista puolueessa ja niin ollen ehkä toisen osan kehittymistä lähemmäksi vallankumouksellisuutta.

Ei niin ettei Suomessa olisi mitään tiedetty Venäjän vallankumousliikkeestä. Siitä tiedettiin yhtä ja toista, avustettiin Suomen läpikulkevia tai siellä piileskeleviä venäläisiä pakolaisia, aktivistien johdonalaisena syntyneet työmiesten kymmenmiehiset ryhmät hankkivat aseita ja räjähdysaineita ja välittivät laitonta kirjallisuutta Venäjän vallankumouksellisille. Samaan aikaan tammikuun veripäivien kanssa ja pietarilaisten työläisten tukemiseksi järjestetyt mielenosoitukset Viipurissa, Oulussa ja Helsingissä osoittivat myös, että vallankumouksellinen liikehtiminen Venäjällä herätti Suomessakin määrättyä vastakaikua. Mutta puolue ja sen johtajat eivät sitä järjestäneet eikä johtaneet. Kiinnitettiin liian paljon huomiota Suomen olojen erilaisuuteen, ettei huomattu ollenkaan Suomen ja Venäjän proletariaatin taisteluyhteyden välttämättömyyttä. Miten huonosti Venäjän työväenliikkeen taistelutapoja ja periaatteita tunnettiin, osottaa tavallaan Valppaan vuoden 1905 puoluekokouksessa esittämät terveiset Suomen läpi matkustaneilta venäläisiltä pakolaisilta: «Venäläinen sosialidemokratia luo vapautta»- sanoo hän. «Se jäsenluvullaan voi murtaa hallituksen telkeet. Se varmaan luo pian sellaisen tilan, että sitten rauhallisilla keinoilla päästään eteenpäin. Kun siellä ja meillä on samallainen ohjelma, voidaan periaatteelliseen yhteistoimintaan ryhtyä, ja ehkä soveltuvat menettelytavatkin samanlaisiksi. Kun nyt olemme sanoutuneet irti porvareista, on syytä etsiä uusia liittolaisia». Kun 1905 vallankumouksen vaikutuksesta oli äskettäin poistettu sensuuri, niin ei tätä pyöreätä sanontaa voi panna senkään pelon syyksi, vaan vastannee siinä sanat ajatusta. Suomen sosialidemokraattiselle puolueelle, sen edelleen kehitykselle olisi kuitenkin ollut suuri hyöty, sillä olisi monessa suhteessa ollut kerrassaan ratkaiseva merkitys, jos sen yhteys Venäjän vallankumouksellisen työväenliikkeen kanssa olisi ollut kiinteämpi, jos se olisi ollut toiminnallinen yhteys. Suomen sosialidemokraattinen puolue oli siinä suhteessa jälessä suomalaisista porvareistakin, joiden yhteydestä eserrien kanssa olemme jo edellä maininneet Parisin konferenssin yhteydessä. Mutta sosdem puolueen johto puhui vain «periaatteellisen yhteistoiminnan» tarpeellisuudesta. Sananmukaisesti toteutettuna olisi sekin merkinnyt suurta edistysaskelta Suomen sosialidemokraatiassa, mutta varmimmin olisi toiminnallinen yhteys johtanut Suomen proletariaatin tutustumaan siihen suureen työhön, jonka Lenin oli jo ennen vuotta 1905 suorittanut marxilaisen teorian ja taktiikan kehittämiseksi. Että meillä ei ollut siitä mitään tietoa, tuntuu näin perään päin ajatellen suorastaan käsittämättömältä.

Väittelyä puolueen menettelytavasta.

Näinä aikoina, Forssan puoluekokouksen ja vuoden 1905 vallankumouksen välillä, käytiin Suomen sosialidemokraattisessa puolueessa kiivas taistelu porvarillista vaikutusta ja porvarisystävyyttä vastaan. Se kehittyi kaksi vuotta keskeytymättä jatkuneeksi menettelytapariidaksi, joka laajuutensa ja kiivautensa puolesta on ainutlaatuinen Suomen työväenliikkeen historiassa ennen Suomen Kommunistisen puolueen perustamista. Jos puolueen vasemmistolla olisi ollut käytettävissään teoreettisesti selvittävää apua bolshevikeiltä ja Leniniltä, tai sen oma marxilainen valmennus olisi ollut perinpohjaisempi, niin olisi puolue väittelyn tu-

loksena päätynyt lähemmäksi vallankumouksellisen marxilaisuuden kantaa.

Vaikka sosialidemokraattinen puolue vähitellen vapautuikin selvistä porvareista, varsinkin sosialidemokraattisen ohjelman hyväksyminen vaikutti siinä suhteessa ratkaisevasti, niin jäi siihen vielä sittenkin paljon epäselviä aineksia. Maaseutukaupunkien puolueosastojen jäsenistön enemmistö oli vielä tavallisesti käsityöläisiä tai muita itsenäisen ammatin harjoittajia. Monella muulla tavallakin vaikutti pikkuporvarillinen ja kapitalistisesti kehyttymätön ympäristö puolueeseen ja sen jäsenistöön. Voimakkain palkkatyöläisjäsenistö oli siihen aikaan nopeasti kasvavan pääkaupungin, Helsingin puoluejärjestössä. Puolueen kehittymättömyys ja porvarillisen vaikutuksen voimakkuus näkyi sen menettelytapojen kirjavuudessa. Ei ollut yhtenäistä linjaa, miten puolueen osastot suhtautuvat erilaisissa poliittisissa kamppailuissa porvarillisiin puolueisiin. Jokainen paikallinen järjestö katsoi oikeudekseen määrätä itse menettelytapansa. Monissa maaseutukaupungeissa tehtiin kunnallisissa ja valtiollisissa vaaleissa vaaliliittoja milloin minkin porvarispuolueen kanssa, toisin sanoen työväki äänesti sopivaksi katsomansa porvarispuolueen ehdokkaita. Myöhempinä vuosina, kun porvarispuolueiden välillä oli kilpailua työväen äänistä, ottivat ne joskus listoilleen työväen miehenkin. Turussa majaileva puolueen johto kannatti säännöllisesti tällaistä «itsenäistä» menettelytapaa sekä liittoilua porvarispuolueiden kanssa. Sen sijaan alkoi helsinkiläinen puoluejärjestö yhä kiinteämmin vaatia työväenpuolueen täydellistä pesäeroa porvarispuolueista ja samalla yhtenäistä puolueen määräämää menettelytapaa kaikissa puolueosastoissa.

Erittäinkin vuoden 1904 valtiollisten vaalien edellä kärjistyi taistelu menettelytavasta hyvin kiihkeäksi. Tiedossa olevien valtiollisten vaalien johdosta vaativat helsinkiläiset ja viipurilaiset puolueosastot ylimääräisen puoluekokouksen kokoonkutsumista päättämään yhteisestä menettelytavasta valtiollisissa vaaleissa ja yleensä äänioikeuskysymyksen läpiajamisessa. Turkulaiset ja oululaiset puoluetoimikunnan jäsenet vastustivat sitä, mutta jonkun jäsenen poissa olon vuoksi voitti helsinkiläisten ehdotus. Vielä tämänkin jälkeen vastusti Yrjö Mäkelinin toimittama Kansanlehti puoluekokouksen kokoonkutsumista kehoittaen puolueen jäseniä tekemään lakon puoluekokousvaaleissa.

Helsinkiläisten puoluekokoukselle esittämää yhtenäisen menettelytavan määräämistä perusteltiin aivan oikein sillä, että ilman yhtenäistä menettelytapaa ei voi asiallisesti olla puoluetta olemassa. Menettelytavasta vaaleissa esitti Eetu Salin helsinkiläisten puolesta, vastoin omaa mielipidettään niinkuin Matti Paasivuori ilmoittaa, että valtiopäivävaaleihin osanotto «olisi vain poistettavan säätylaitoksen tukemista», joten kokous kieltää «jyrkästi puoluetta tavalla tai toisella ryhtymästä minkäänlaisiin vaalipuuhiin». Kun turkulaiset ja tamperelaiset vaativat vapaita käsiä, niin ehdotti Edvard Valpas väitysehdotuksena ponnet, joissa sallittiin sosialidemokraattisen puolueen osastojen kannattaa vain sellaista puoluetta vaaleissa, jonka ehdokkaat kannattavat yleistä, yhtäläistä ja välitöntä äänioikeutta kaikille 21 vuotta täyttäneille Suomen kansalaisille porvarissäädyn vaaleissa. Jos tällaista puoluetta ei löydy, on oltava vaalilakossa.

Kun ottaa huomioon sen, että työväellä oli vaaleissa hyvin pieni vaikutusvalta, aniharvoilla oli vain äänioikeus, niin olisi vaalilakko ja siihen yhtynyt selvittävä valistustyö epäilemättä ollut paras menettelytapa. Määrätyt tapaukset vaikuttivat, että kokouksen hyväksymä päätöskin muodostui oikeiston virheellisen kannan täysin paljastavaksi ja luokkarajoja selvittäväksi.

Vaikka Valppaan ehdotuksen hyväksyminen tapahtuikin suurella enemmistöllä, niin eivät oikeistolaiset olleet läheskään tyytyväisiä siihen. Kun ei löytynyt sellaista porvarillista puoluetta,

joka olisi täyttänyt puoluekokouksen määräämät ehdot, vaikka suomettarelaisen ja nuorsuomalaisen puolueen välillä syntyikin työväen tähden kilpailu lupauksien antamisessa, niin merkitsi päätös asiallisesti vaalilakkoa. Tämän tähden kehoittivat turkulainen ja tamperelainen puoluelehti puolueen jäseniä rikkomaan tehtyä päätöstä ja ottamaan vaaleihin osaa perustuslaillisten kanssa. Helsingissä taas työväen yleisen vaalilakkokannan tähden muutamat henkilöt suunnittelivat uuden reformistisen puolueen perustamista ja ruotsalainen työväenyhdistys tarjosi omia ehdokkaitaan perustuslaillisten listoille. Turussa, Tampereella ja Oulussa työväenyhdistykset tekivätkin perustuslaillisten kanssa vaaliliiton, jonka johdosta tuli valittua kolme työväen ehdokasta valtiopäiville. Yrjö Mäkelin oli itsekin ollut ehdokkaana, mutta hänet jättivät porvarit valitsematta.

Valtiopäiväin kokoonnuttua osottautuivat porvarispuolueiden lupaukset äänioikeusuudistuksesta vain pelkiksi lupauksiksi. Puolueen oikeiston luottamus perustuslaillisiin osottautui samoin paikkansa pitämättömäksi. Ritaristo, aatelisto ja porvarissääty kieltäytyivät nimittäin käsittelemästä äänioikeuskysymystä sillä syyllä, että maassa vallitsi laittomat olot. Vaikka pappis- ja talonpoikaissäädyssä saatiinkin enemmistö sen käsittelemisen puolelle, niin jäi kysymys sikseen, kun asian ratkaisemiseen olisi vaadittu kaikkien säätyjen yhtäpitävä päätös. Säädyt jarruttivat ensin muissakin asioissa koko valtiopäivien koossa olo ajan lähes 4¹/₂ kuukautta, tahtoen siten painostaa tsarismia myöntämään maalle lailliset olot. Mutta kun tsaari vähää ennen valtiopäivien päättymistä ilmoitti, että asevelvollisuusasetuksen täytäntöönpano siirretään kolmeksi vuodeksi eteenpäin, niin myönsivät ne kyllä tsarismille vuosittain 10 miljoonaa Smk tämän korvauksena, mutta äänioikeuskysymyksen käsittelylle ei vielä sittenkään muka ollut riittävän lailliset olot! Tässä näkyi taas uudemman kerran, miten helposti Suomen porvaristo teki kompromisseja tsarismin kanssa. Perustuslaillisen puolueen edustajatkin kannattivat äänioikeusuudistuksen siirtämistä toiseen aikaan. Se oli kova kolaus perustuslaillisia suosineille sosialidemokraateille.

Työväki seurasi kautta koko maan erityisellä mielenkiinnolla äänioikeuskysymyksen käsittelyä valtiopäivillä. Valtiopäivien koossa ollessa oli mielenosoituksia ympäri maan jossa työväki vaati joko yksin tai perustuslaillisten kanssa myöskin laittomien olojen poistamista. Helsingissä oli se valinnut erityisen komitean järjestämään mielenosoitusta siksi päiväksi kun asia tuli säädyissä esille. Jo huhtikuun 14 päivänä 1905 päivällä kokoontui noin 35—36000 ihmistä käsittävä ihmisjoukko, joukossa suuri määrä maaseudulta tulleitakin, Senaatintorille Helsingissä vaatimaan äänioikeuskysymyksen ratkaisua heti. Kun asia tuli ratkaistavaksi vasta seuraavana yönä, niin kokoontui kansa taas yhtä suurena joukkona jälleen klo 7 illalla säätytalon ympärille, jossa se vartioi koko yön kello yhteen saakka sisällä istuvia säätyjä. Saadessaan tiedon, että äänioikeuskysymys oli lopullisesti hylätty, oli sen tyytymättömyys niin suuri, että kuului jo vaatimuksia hyökkäyksestä säätytaloon sisään. Tähän pisteeseen ei paikallinen sosialidemokraattisen puolueen johto uskaltanut asioita päättää. Sisäänhyökkäys olisi voinut aiheuttaa venäläisen sotaväen asiaan sekaantumisen, joka puolestaan olisi saattanut johtaa arvaamattomiinkin seurauksiin. Työväki oli kokonaan voimakkaampaan vastarintaan varustautumaton. Valppaan selitettyä sisäänhyökkäyksen seurauksia suostui kansanjoukko menemään kotiin ja odottamaan asian esille tuloa seuraavilla valtiopäivillä. Se, että äänioikeuskysymys sai tällaiset joukot liikkeelle osoittaa, miten voimakkaan vallankumouksellisen liikkeen Suomessa, erittäinkin sen pääkaupungissa olisi voi-

nut kehittää jo vuoden 1905 alkupuoliskolla, jos sitä johtamassa olisi ollut marxilaisen teorian omaava vallankumouksellinen puolue.

Vuosina 1904—05 Valppaan johtaman vasemmiston taistelussa silloista Mäkelinin, Karin, Tainion y.m. johtamaa oikeistoa vastaan oli hyvin paljon oikeata proletaarista pyrkimystä. Kirjassaan «Mikä menettelytapa?» esittää Valpas esim. pääpiirteissään aivan oikein ne tiet, joita myöten porvarillinen vaikutus tulee työväenpuolueeseen samoin kuin myöskin sellaisen vaikutuksen vaarallisuuden työväen suurelle asialle. Epäilemättä oli vasemmisto myös täysin oikeassa vaatiessaan sosialidemokraattisen puolueen itsenäistä politiikkaa ja selvää pesäeroa kaikkien porvarispuolueiden kanssa. Kirjassaan Valpas osoittaa myös, miten valmis porvaristo on pettämään työväenluokan silloinkin kun se kutsuu sitä yhteiseen taisteluun tsarismia vastaan. Jos sillä vain on tilaisuus päästä kompromissiin tsarismin kanssa, niin se pitää «oman maansa vähävaraisia kansalaisia pahimpina vihollisinaan», sillä heille on «mieluista liittoutuminen sinne päin (Venäjälle) maansa köyhälistöä vastaan». Mutta toiselta puolen oli tässä vasemmistossakin paljon epäselvyyttä ja suurta vallankumouksellisen marxilaisuuden tuntemuksen puutetta. Vallankumouksellisen taistelun välttämättömyyttä ei sekään käsittänyt. Kun Valpas kirjasessaan mainitsee jyrkän suunnan vaativan voimakkaampia keinoja, lisää hän siihen: «Eiväthän ne sentään liene katusulkuja tai sellaisia, sillä niistä puhuminen olisi nykyisin aivan lapsellista. Suurlakkohan, mahdollisimman metelittömäksi, mutta vakavasti vaikuttavaksi järjestetty, sillä lie keinoksi katsottuna». Valpas ei aavistanut, miten lähellä katusulkujen rakentamisen tarve silloin jo oli kun hän piti ajatustakin niistä lapsellisena. Jo vuoden 1905 alussa taisteli työväki Pietarin kaduilla. Suomen olot olivat liian ahtaat, sen kapitalistinen kehitys oli liian «rauhallista» saattaakseen Suomen työväenluokan vallankumouksellisen luokkataistelun tielle. Siihen päästäkseen olisi sen tarvinnut päästä kiinteään yhteyteen kehittyneemmän tai muuten suurpiirteisemmän kapitalismin oloissa saatujen kokemusten kanssa.

Puolueen vasemmiston suurimpia heikkouksia oli suhde tsarismia vastaan käytyyn taisteluun. Kun se ei käsittänyt enempää kuin oikeistokaan demokraattis-porvarillisen vallankumouksen tarpeellisuutta Suomessa ja proletariaatin osuutta siinä, niin ei se myöskään osannut oikealla tavalla suhtautua tähän taisteluun.

Turussa sijaitseva puolueen johto oli kokonaan pikkuporvarillisen ympäristön ja pääasiassa käsityöläisistä ja muista pikkueläjistä kokoonpannun puoluejärjestön vaikutuksen alaisena. Kaikissa riidoissa esiintyi se aina äärimmäisen oikeiston johtajana ja oli ensimmäisenä rikkomassa oikeistolle epämieluisia puoluepäätöksiä, vieläpä yllyttämässä puoluejärjestöjäkin siihen, kuten tapahtui vuoden 1904 valtiollisten vaalien edellä. Puoluejohdon auktoriteetin painostuksesta ja kannatuksesta johtui, että esim. tamperelaisten kenraalikuvernöörissä käynnistä hyväksyttiin puoluekokouksessa sitä silittelevä päätös. Saman puoluejohdon vaikutuksesta ei myöskään entisen puoluesihteeri Karin senaattoriehdokkuutta päästetty vuoden 1905 (marraskuun 20—22 päivä) puoluekokouksen käsiteltäväksi, vaikka kokouksen edustajain puolelta sitä vaadittiin. Pelättiin ilmeisesti, että puoluekokous tekisi siitä kielteisen päätöksen. Ikäänkuin yllytykseksi ja tueksi Karin senaattorimieliteolle piti Eetu Salin sen sijaan hänelle lennokkaan ylistyspuheen. Puolueen oikeisto, jonka vaikutus suurlakon jälkeen valitussa puolueen johdossa huomattavasti pieneni, tahtoi vielä tässäkin kysymyksessä pelata omaa politiikkaansa puolueen enemmistön selän takana. Helsingissä ilmestyvä «Työmies»-lehti ja helsinkiläinen puoluejärjestö arvostelivat toisinaan

hyvinkin ankarasti puolueen oikeistolaisen johdon ja yleensä puolueen oikeiston otteita. Sellaisenakin oli sillä suuri merkitys puolueen kasvattamisessa. Mutta tämä ei riittänyt. Tämän lisäksi olisi helsinkiläisen järjestön vasemmistolaisen johdon velvollisuus ollut ryhtyä myös Helsingin ulkopuolella ahdistamaan oikeistoa organisatoorisestikin. Pääkaupunkiläisjärjestön keskeinen asema olisi tarjonnut siihen hyvän tilaisuuden. Ettei näin tapahtunut, johtui vasemmiston omasta heikkoudesta. Suomen teollisuusproletariaatti oli vielä liian nuorta, sen määrä pikkuporvarillisiin kerroksiin nähden liian pieni, ettei se jaksanut viedä liikettänsä täysin selville vesille. Sillä vasemmistokaan ei kyennyt antamaan sille sitä varten teoreettisesti täysin marxilaista johtoa.

Vuoden 1904 puoluekokouksen puheenjohtajan yhtäkkiä kiivaan väittelyn keskellä äänestettäväksi esittämään kysymykseen «tahtooko kokous, että puolue pannaan kahtia» annettiin 29 jaa-ääntä ja 66 ei-ääntä. Kysymys tuli liian yllättämällä ja puolue ei ollut vielä kypsä siihen. Sittenkin ollee se ennen 1918 ainoa kerta, jolloin tällainen kysymys asetettiin näinkään selvästi puolueen auktoritiivisimman elimen ratkaistavaksi. Mutta puolueen vasemmiston olisi ainakin pitänyt pyrkiä siihen, että pahimmat oikeistolaiset ja puoluepäätösten rikkojat olisi erotettu puolueesta. Sikäli kuin heidän mukanaan olisi mahdollisesti mennyt joitakin työmiehiäkin, niin olisi paraillaan käynnissä ollut vasemmistolaistumisprosessi kyllä tuonut heidät pian uudistuneina takaisin.

Ennen kaikkea vasemmistolaisen sivustan johdon olisi pitänyt selvittää itselleen se, että silloisissa oloissa ei Suomen proletariaatin puolue voi tulla toimeen ilman maanalaista järjestöä. Kaikkein ensiksi olisi sen tullut ottaa johtonsa alaiseksi työläisten salaiset järjestöt, jotka nyt «proletaarikomitean» nimellä esiintyivät omaa politiikkaansa ajavana kolmantena voimana. Mahdollista on, että kehitys olisi silloin johtanut lopulta siihen, että ideologialtaan epäselvä julkinen puolue, sikäli kuin sen olemassa olon mahdollisuudet olisivat säilyneet, olisi jäänyt olemaan vain salaisen puolueen apujärjestönä.

Vasemmistolaisen sivustan johdon kykenemättömyys johtamaan vallankumouksellista taistelua näkyi selvästi 1905 suurlakon aikana. Vaikka se joutuikin itsenäisesti johtamaan työväenluokan esiintymistä tänä aikana, niin ei sen johto ollut sen parempaa ja päättävämpää kuin oikeiston johtokaan.

Mitä sitten olisi pitänyt olla?

Mitä meillä sitten olisi pitänyt olla, että sosialidemokraattinen puolueemme olisi kyennyt johtamaan vuoden 1905 aikana Suomen työväenluokassa ja pikkuporvaristossa esiintyneen aktiivisuuden todella vallankumoukselliseksi toiminnaksi?

Ennen kaikkea olisi puolueen jo ohjelmassaan tullut selvittää itselleen ja kaikelle työtätekevälle kansalle porvarillis-demokraattisen vallankumouksen välttämättömyys Suomessa ja sen tehtävät. Sen suoritettavaksi asetettavat tehtävät olisi olleet 1) Itsevaltiuden kukistaminen, joka jo olisi täytynyt johtaa lähempään yhteistoimintaan Venäjän valtakunnan muiden sosialidemokraattisten puolueiden kanssa, 2) kansalliskokouksen kokoonkutsuminen, ei minkään säätylaitoksen vapaaehtoisesti myöntämänä demokratian irvikuvana, niinkuin suomettarelaiset suunnitelivat suurlakon jälkeen, vaan vallankumouksellisen kansan itsensä valitsemana, 3) byrokratismin täydellinen hävittäminen, 4) maakysymyksen vallankumouksellinen ratkaisu, niin torpparien itsenäisyyden muodossa kuin myös jakamalla itsenäisille liian vähän maata omaaville talonpojille lisämaata kartanoherrojen maista, 5) kansallisuuskysymyksen järjestäminen, 6) työläisten ja talonpoikain väliaikainen hallitus näiden vallankumouksellisten

uudistusten toteuttamista valvomaan ja toteuttamaan.

Vallankumouksen kysymyksen selvästi asettaminen olisi saattanut puolueen ja työväenluokan eteen kysymyksen liikkeellepanevista voimista ja pääliittolaisista. Liikkeellepanevina voimina olivat vain työväestö ja talonpoikaisto huomioon otettava. Jälkimäisen vallankumouksellisuuden takeena oli juuri maakysymyksen radikaalinen ratkaisu. Oli myös joukko muita kysymyksiä, joiden ympärillä olisi saanut syntymään pikkuporvariston ja talonpoikaiston taistelun suurporvaristoa vastaan. Mutta ainoastaan työväenluokan ja sen vallankumouksellisen puolueen johto olisi tehnyt mahdolliseksi vallankumouksen johdonmukaisen kehityksen. Vain sen kautta voi porvarillis-demokraattinen vallankumous käyttää kaikki sen käytettävissä olevat vallankumoukselliset voimat loppuun saakka. Proletariaatin hegemonian säilyttäminen oli välttämätöntä toisestakin syystä. Työväen ja talonpoikaiston diktatuuri merkitsee nimittäin demokraattisen kumouksen loppukohtaa ja sosialistisen kumouksen alkua. Jos Venäjän vallankumous olisi voittanut, olisi Suomessakin jo vuonna 1905 tullut esiin porvarillis-demokraattisen vallankumouksen kehittäminen proletaariseksi kumoukseksi.

Jo 1848 oli Marx osoittanut vallankumouksen eri etapit. Monissa kirjoituksissaan oli sitten Lenin niitä edelleen kehittänyt ja selvittänyt. Venäjän bolshevikien ohjelmassa olivat nämä vallankumouksen etapit ja sen siirtyminen toisesta etapista toiseen vielä konkreettisiin oloihin sovellutettuna. Mutta Suomen sosialidemokraattisen puolueen johdolle oli tämä marxilaisuuden puoli tuntematon.

V. 1905 suurlakon tulokset.

Suomen työväenluokan itsenäinen esiintyminen suurlakon aikana ja Venäjän vallankumouksen esimerkki oli tehnyt kaikki Suomen porvarispuolueet myöntyväisemmiksi äänioikeuskysymyksessä kuin mitä ne olivat koskaan olleet. Nyt ei niistä mikään uskaltanut vakavammin vastustaa yksikamarisen eduskunnan ja yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden säätämistä, josta lupaus oli jo kiiruhdettu sovittamaan keisarin antamaan manifestiin. Erimielisyyttä oli vain olemassa siitä, millä tavalla se toeteutetaan. Toiset esittivät ylimääräisiä valtiopäiviä (nuorsuomalaiset) toiset ylimääräisiä valtiopäiviä vain siksi aikaa, että ne luovuttavat valtansa kansalliskokoukselle (suomettarelaiset) joka vasta panee toimeen äänioikeusuudistuksen. Suomettarelaiset tahtoivat sillä tavalla parantaa vallankumouksen johdosta pahasti laskeneita osakkeitaan. Mitään kunnon kansalliskokousta siitä ei luonnollisesti olisi tullut, kun keisari kuitenkin olisi määrännyt, miten se kutsutaan kokoon. Sitä nimitettiinkin jo silloin lailliseksi kansalliskokoukseksi. Manifestin määräysten mukaan kokoontuivat säädyt vuoden 1905 lopussa ja tekivät lain eduskuntauudistuksesta ja päättelivät joistakin juoksevista asioista ja sitten hajaantuivat. Yksikamarinen eduskunta kokoontui ensi kerran vuoden 1907 alussa.

Paitsi äänioikeusuudistusta sai Suomi vallankumouksen vaikutuksesta joukon muitakin myönnytyksiä. Venäläistyttämisasetukset peruutettiin, virkapaikat täytettiin jälleen omilla miehillä jne. Jonkun vuoden päästä tilanne jälleen kiristyi, mutta täydelliseen bobrikoffilaisuuteen ei enää palattu, niin että suurin osa 1905 saavutuksia säilytettiin aina vuoteen 1918 saakka.

Työväki ei ollut tyytyväinen annettuihin lupauksiin ja harjoitti painostusta säätyihin peläten niiden pettämistä, joka pelko ei ollutkaan kokonaan aiheeton. Se säilytti suurlakkokomiteansa ja punasen kaartinsa mahdollisen suurlakon varalta. Vuoden 1905 lopulla pidetyssä puoluekokouksessa puhuivat jotkut puhujat vallankumouksen tarpeellisuudestakin. Viaporin kapinan aikana 1906 osallistui punanen kaarti kapinaan ja Helsingin

työväki teki suurlakon kapinan tukemiseksi. Koko maan halki kulki voimakas lakkoaalto. Mutta parlamenttiuudistuksen kerran tultua voimaan antoi monessa suhteessa verrattain epätäydellisen demokratian takaava (onhan kaikki sittenkin loppujen lopuksi riippuvaa Venäjän keisarista ja hänen neuvonantajistaan) parlamentarismi työväelle mahdollisuuden koetella voimiaan valtiollisessa elämässä. Siinä toiminnassa maatui työväenluokan johtava puolue niin perinpohjin parlamenttarismiin, että se uuden vallankumouksen aallon noustessa v. 1917 ei vieläkään ollut joutunut lukemaan Marxin ja Leninin läksyjä vallankumouksesta.

Kun tsarismin voitto tosiasiassa keskeytti Venäjän vallankumouksen kulun toistaiseksi, joka sellaisenaan olisi määrännyt Suomen tapausten kulunkin, niin vedetään tästä helposti se johtopäätös, että tämä olisi ollut kaikki mitä voitiin saadakin. Suomen sosialidemokraattisessa puolueessa ja sen johdossa ei olisi siis ollut mitään vikaa ja kaikki olisi mennyt siten kuin niiden piti mennäkin. Tämä on kuitenkin väärä käsitys. Sillä vaikka tsarismia ei olisi vielä voitettu parastakaan taktiikkaa käyttäen, niin on kokonaan eri asia, millä tavalla taistellen tappiokin saadaan. Jos Suomen proletariaatti olisi vuonna 1905 taistellut selvän marxilaisen lipun alla, vallankumouksellisten tunnusten merkeissä ja vallankumouksellista taktiikkaa käyttäen, niin olisi sen saamat opetukset monessakin suhteessa olleet paljon rikkaammat ja hedelmällisemmät, kuin mitä ne olivat nyt. Jos vallankumouksen kysymys olisi jo silloin Suomen työtätekevälle väestölle asetettu oikein, niin olisimme v. 1917 ja 1918 menetelleet aivan toisin kuin mitä nyt teimme. Sillä yhtä valmistumattomia kuin olimme 1905, niin olimme myöskin 1918. Mutta vaikka 1905 pääsimmekin vallankumouksesta Venäjän vallankumouksen kustannuksella ulkonaisesti ehjin nahoin, niin emme päässeetkään enää 1918. Tämän tähden on meidän välttämätöntä asettaa Suomen 1905 kokemukset oikeaan valaistukseen ja selvittää niiden opetukset oikein, ettemme enää kolmatta kertaa myöhästyisi. Fasismin hyökkäys Suomessa ja sen yhteydessä esiintynyt proletariaatin ja sen johtavan puolueen passiivisuus sen aikana oli taas vakava muistutus siitä, että emme vieläkään ole ottaneet opiksemme. Vanhan sosialidemokraattisen puolueen perut riippuvat vieläkin meissä kiinni.

J. Lehtosaari.

Sodan lietsoja jälleen näyttämöllä.

Muutamia huomautuksia Poincaren artikkelien johdosta.

Kapitalistiset maat valmistavat kuumeisella innolla sotaa SSSR:ää vastaan. Imperialistit eivät voi rauhallisesti katsella proletaarisen valtion olemassaoloa ja sen suorittaman sosialistisen rakennustyön kehitystä, mikä joka päivä muistuttaa imperialisteja heidän tuhonsa kiertämättömyydestä. Johtavaa osaa intervention valmistelussa näyttelee Ranska.

Tästä SSSR:ää vastaan kohdistetun intervention valmisteluista tuo jokainen päivä yhä uusia ja entisestään kumoamattomampia esimerkkejä ja todistuksia. Sitä todistaa imperialististen valtojen yleisesikuntien kuumeinen työskentely naapurivaltioittemme yhdistämiseksi sotaliittoon, sitä todistaa porvarillisten sanomalehtien entistä röyhkeämpi äänensävy, siitä puhuvat «Teollisuuspuolueen» jutussa syytettynä olleiden kavaltajien, imperialistien palkkarenkien tunnustukset ja loppujen lopuksi itse tämän intervention pääorgani-

saattori, v. 1914 maailmansodan päälietsoja, Poincare on nyttemmin useissa artikkeleissaan aivan peittelemättä osottanut, että puheet interventiosta ja sodanvaarasta ovat täysin oikeita ja aiheellisia.

Poincare, kansojen suurteurastusten järjestäjä, on viimeaikoina käytellyt ahkerasti kynäänsä kirjoitellen artikkeleita, joiden tarkoitus on vähänkin poliittista lukutaitoa omaaville päivän selvä. Näissä kirjoituksissaan, joiden aiheena on ollut Moskovassa parhaillaan käsiteltävänä olevan vastavallankumouksellisen insinöörikoplan juttu Sota-Poincare yrittää pestä itseänsä puhtaaksi häneen kohdistetuista syytöksistä ja samalla harjoittaa mitä avointa sotakiihoitusta Neuvostoliittoa ja myöskin Saksaa vastaan. Toiselta puolen Poincare yrittää näissä kirjoituksissaan maanitella Saksaa liittymään imperialistien yhteiseen neuvostovastaiseen salaliittoon.

Poincaren ensimäinen sotakirjoitus julkaistiin ranskalaisessa «Exzelsior» lehdessä. Tässä kirjoituksessa, jonka otsikkona on «SSSR:n kynnet», Poincare lainaa suurta huomiota SSSR:n työasiain kansankomissariaatin päätökseen 11 päivältä lokak. 1930, koskeva kysymystä taistelusta näennäistä työttömyyttä vastaan. Poincare on täynnä pyhää vihaa «pakkotyön» johdosta, joka muka tällä, asetuksella on saatettu voimaan. Mainitun dekreetin sisältö on lyhyesti se, että nyt kun kaikilla kansantalouden aloilla on tavaton työvoiman puute, työttömyys häyinnyt, työpörsseihin etupäässä jäänyt vain sellaiset ainekset, jotka eivät haluakaan mennä töihin, niin lakkautetaan työttömyysavustus, vielä jälellä olevat työttömät lähetetään töihin ja järjestetään ammattitaidottomien laaja ammattiopetus. Poincare kirjoittaa:

«On sangen todennäköistä, että neuvostohallitus ei olisi ollut pakoitettu turvautumaan tällaiseen outoon keinoon ellei heidän demagoogiset mielteensä olisi jo aijemmin saattanut työttömyysavustusten väärinkäyttämiseen ja ellei suunnaton työttömyysavustusten i jako olisi luonut edellytykset vetelehtimiselle. Mutta on toisiakin syitä, pysyvämpiä ja syvällisempiä, jotka todistavat siitä vakavasta asiaintilasta minkä dekreetti paljastaa. Työasiain komissariaatin dekreetti osottaa vain sen evolutionin loogillisen loppupäämäärän, joka evolutioni alkoi viisi tai kuusi vuotta sitten. Entinen Venäjän porvaristo, josta osa vallankumouksen vuoksi oli pakoitettu maanpakoon, osan vallankumous tuhosi, sai väliaikaisesti elämistilaisuuden kun v. 1921 otettiin käytäntöön «uusi talouspolitiikka». Mutta tämä ennalleen palautusyritys oli vain väliaikaista ja pian uudestaan ryhdyttiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on väestön eri kerosten tasoittaminen. Pian myöskin talonpoikaisto tuomittiin joukkona työskentelemään valtiolle. Tämä toteutettiin sillä, että heidät joko sidottiin yksityissadon oston kautta (tarkoittaa kontraktointia. — E. M.) tahi heidät väkivalloin värvättiin maatalouskollektiivien riistettäviksi. Nyt on tullut itse työläisten vuoro. On tullut hetki, jolloin katsotaan tarpeelliseksi sitoa työläiset, kiinnittää heidät tehtaisiin ja kaivoksiin kuten maaorja kartanoon. . .»

«Tietenkin jokainen kansa saa menetellä itsensä kanssa kuten haluaa. Emmekä me voisi julkisesti arvostella niitä keinoja ja metodeja, jotka ovat *kauhistuttavan taantumuksellisia, elleivät neuvostot yrittäisi laajentaa turmiollista toimintaansa Venäjän rajojen ulkopuolelle*».

Sellaisen «humanistin» kuin Poincaren suusta kuulostavat tällaiset puheet sangen oudoilta. Siitä heijastuu suunnaton viha ripeätä rakennustyötämme kohtaan. Poincare ei voi mitenkään sulattaa sitä, että samaan aikaan kun kapitalistisissa maissa vallitsee syvä kriisi ja kymmenet miljoonat työttömät vaativat leipää ja työtä, meillä Neuvostoliitossa talous nousee, työttömyys katoaa ja ilmenee vakava työkäsien puute. Tämänkaltaisilla hyökkäyksillään Poincare yrittääkin vaan kääntää jouk-

kojen huomion pois sodan valmisteluista SSSR:ää vastaan.

Poincaren esiintyminen sattuu yhteen monien muiden enteellisten tapahtumien ja esiintymisten kanssa. Viime päivinä, samaan aikaan kun Genevessä on ollut koolla aseistariisumiskonferenssia valmisteleva komitea, on useiden sangen auktoriteettisten porvarillistenkin politiikkojen taholta kuulunut varotuksia sodanvaaran aktualisuudesta, siitä, että uusi maailmansota *ei ole ainoastaan kiertämätön, vaan myöskin erittäin lähellä.*

Niinpä »Daily Herald», Englannin työväenpuolueen pää-äänenkannattaja, puolueen, joka innokkaasti auttoi Englannin imperialisteja maailmansodan järjestämisessä, toteaa, että Europa aseistautuu samalla tavoin kuin se aseistautui ennen 1914. «Samaan aikaan kun edustajat puhuvat rauhasta, pääesikunnat ja sotalaitokset valmistautuvat sotaan». Sellainen «suuri pasifisti» kuin kenraali Ludendorf on hiljattain julkaissut uuden broshyrin nimellä «Maailmansodan uhka», jossa hän ennustaa uuden sodan puhkeavan toukokuussa 1932. Tätä sotaa hänen laskelmiensa mukaan tullaan käymään toiselta puolen Saksan ja Italian, toiselta puolen Ranskan ja Belgian välillä.

Poincare on levoton sen johdosta että eräät porvarillisen Saksan vaikukutusvaltaiset politiikot pyrkivät Versaillesin sopimuksen tarkistukseen lähitulevaisuudessa. Artikkelissaan «Europan kuume» Poincare julistaa:

«Kansa, joka ottaa itselleen alotteen muuttaa sitä taikka tätä sopimusta muilla keinoin kuin välittömästi ja suoraan sopimalla asianomaisen valtion, toisen sopimuspuolen kanssa, *vieläpä siinäkin topauksessa vaikka tämä kansa käyttäisi hyväkseen sopimuksen 19:ää pykälää pyrkien saamaan Kansainliiton toimimaan,* — se heittää palavan tulitikun ruutitynnöriin».

Tässä siteeratussa artikkelissaan Poincare sangen seikkaperäisesti käsittelee kysymystä «historiallisesta» omistusoikeudesta Elsas-Lothringin maakuntiin, jotka Ranska maailmansodassa ryösti Saksalta. Lujittaakseen asemiaan hän käyttää sellaisiakin naiiveja «todistuksia» ja perusteluja kuin esim. sitä, että jo XVIII vuosisadan toisella puoliskolla, kun itävaltalainen prinsessa Maria Antoinette matkusti Elsassiin tulevan puolisonsa luokse, tätä aluetta pidettiin riidattomasti ranskalaisena maana... Polemisoiden Saksan fascistien johtajaa, Hittleriä vastaan, joka päättävästi vaatii ettei Saksan nykyistä nousevaa polvea saa pitää edesvastuullisena maailmansodan puhkeamiseen ja sen Saksalle aiheuttamiin onnettomuuksiin, Poincare koettaa osottaa, että näin tehden Hittler hylkää sen aatteen, «joka muodostaa kansojen voiman», s.o. perinnöllisyysaatteen». Mutta kaikilla näillä Poincaren todisteluilla ei ole absoluuttisesti mitään merkitystä verrattuna hänen pääperusteluihinsa — avoimeen aseelliseen uhkaukseen. Kas näin «todistelee» Sota-Poincare edelleen:

«Sinä päivänä kun nuoret saksalaiset julistavat: «Meitä ei koske se mitä isämme ovat tehneet», — sinä päivänä ei tule enää olemaan Saksaa — ei imperialistista eikä tasavaltalaista Saksaa. Kansa, joka ei kaikissa järjestelmän muutoksissa muun maailman suhteen säilytä moraalisia velvollisuuksiaan, sulkee itse itsensä pois sivistyneestä maailmasta»...

Selvää puhetta joka ei kaipaa pitkiä selityksiä. Tarkotus on selvä, nim. sinä päivänä kuin Saksa kieltäytyy suorittamasta pakkositoumuksiaan liittolaisille, vyöryvät ranskalaiset joukot Saksaan ja tekevät siitä kertakaikkiaan lopun.

Mutta Poincare ei ole vain Ranskan imperialismin johtaja historian suurimmassa sodassa, vaan hän on myöskin kokenut ja taitava diplomaatti. Senvuoksi kun hän aivan avoimesti uhkailee Saksaa, hän samanaikaisesti yrittää vaikuttaa toisillakin keinoilla. Tuntien Ranskan diplomaattisen eristäytyneisyyden koko vakavuuden, hän vetoaa toisiin imperialistisiin valtoihin. Koske-

tellessaan Saksan politiikkojen pyrkimyksiä Youngin suunnitelman likvidoimiseksi Poincare huudahtaa:

«Mitä sanoisivat Englanti ja Amerika jos ranskalaiset puhuisivat samanlaisella kielellä? Saksan maksujen määräajan pituus on täsmälleen yhtä pitkä kuin niiden maksujen määräaika joita Yhdysvallat ovat asettaneet Ranskalle, ja *Saksan kohtalo määrää meidänkin kohtalomme*».

Mutta tämä Poincaren hieno viittaus ei ole hänen päävalttinsa. Hän asettaa suoraksi päämääräksi Saksan vetämisen puolelleen imperialististen valtojen yhteisrintamaan SSSR:ää vastaan. Edellämainitussa artikkelissa «SSSR:n kynnet», Poincare kirjoittaa:

«Raskasta on todeta, että kansat sen sijaan, että yhdistyisivät yhteiseen taisteluun vaaraa vastaan joka niitä uhkaa, jäävät hajanaisiksi niiden turvallisuutta vastaan tähdätyn suunnattoman salaliiton edessä. Mutta se on vielä vähän, eräät kansat pyrkivät löytämään Venäjästä välineen toteuttaakseen salaisia pyrkimyksiään. Ne kansat, jotka tekevät tällaisia erehdyksiä, kaatuvat ensimäisinä uhreina ja kiertämättömästi vetävät koko muunkin ihmiskunnan samaan kuiluun johon itse putoavat».

Tähän samaan kysymykseen Poincare palaa uudelleen käsitellessään kuulua «neuvostodumpingia». «Tämän järjestelmän avulla SSSR asettaa päämääräkseen aiheuttaa muiden kansojen kesken kasvavia ristiriitoja ja erimielisyyksiä, jotka tekevät mahdottomaksi yhdistää näiden kansojen puolustuksen». Kavala neuvostodumping—siitä johtuvat kaikki kansojen väliset ristiriidat ja erimielisyydet.

Eiköhän siitä, herra Poincare, aiheutunut maailmansotakin v. 1914?

Saksan «vanhaa ystävää», Poincarea, huolestuttaa se, että «Saksa kärsii riittämättömästä kansainvälisestä yhteisymmärryksestä». Hän ennustaa, että tilanne kehittyy «niin Saksassa kuin muissakin maissa yhä huonommaksi ja huonommaksi jos tämä tuhoisa eripuraisuus edelleen jatkuu». Mitä merkitsevät nämä Poincaren kehoitukset kansainväliseen yhtenäisyyteen. Saksan ja Ranskan lähentymiseen, — se on selvä ilman pitempiä selvittelyjä. Ramzinin ym. «Teollisuuspuolueen» miesten todistukset ovat konkreettisesti osoittaneet ja detalisoineet Poincaren mahtipontiset puheet.

Mitä valittömämmällä tavalla valmistellen interventiota Neuvostoliittoa vastaan, jonka hallitusmiehiä Poincare nimittää fanattisiksi bandiiteiksi, Ranska pyrkii tavalla tai toisella vetämään Saksan mukaan tähän interventioon. Tämän osallistumisen välttämättömänä ehtona on se, että Saksan on luovuttava vaatimasta rauhansopimusten tarkistusta.

Asianajaja Poincare on hankkinut maailman maineen vetämällä muita mukaan epäedullisiin kauppoihin. Monenlaisilla lupauksilla hän onnistui vetämään Ranskan pikkuporvariston mukaan maailmansotaan, joka syöksi nämä pikkueläjät turmioon ja kurjuuteen. Nyt hän pinnistää kaikki kykynsä vetääkseen Saksan aseelliseen hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan, jonka hyökkäyksen yhtenä seurauksena pitäisi olla Versaillesin rauhansopimuksen edelleen lujittaminen ja siis Saksan kahleiden tiukentaminen.

Onnistuuko tämä herra Poincarelle? Onnistuuko hän kalastamaan verkkoonsa Hittlerin johtamat Saksan fascistit, jotka bolshevismivaaralla keinotellen ovat myös valmiit yrittämään pettää imperialistisen vastustajansa? Lähitulevaisuus sen näyttää. Mutta meille on välittömästä merkityksestä se tosiasia, että kysymystä interventiosta Neuvostoliittoa vastaan pohditaan aivan avoimesti ulkomaiden porvarillisissa ja sosialifascistisissa lehdissä. Poincaren naurettavat yritykset kumota Ramzinin ja kump. todistukset, kieltää niiden todenperäisyys, eivät voi johtaa ketään harhaan. Uuden intervention valmistelu on paljastettu koko maailmalle. Imperialististen valtojen — ja ennenkaikkea Ranskan—pyrkimykset neuvostovastaisen yhteisrintaman

lopulliseen muodostamiseen ennenkuin puhkeaa imperialististen valtojen keskinäinen sota, ovat nyt selvinneet jokaiselle kaikessa laajuudessaan.

«Teollisuuspuolueen» juttu on paljastanut, että imperialistit suunnittelivat intervention alotettavaksi v. 1930, mutta monien seikkojen, ennenkaikkea sosialistisen rakennustyömme valtavan edistyksen ja kapitalististen maiden työläisten vallankumouksellisen liikehtimisen vuoksi, ovat ne olleet pakotettuja siirtämään sen alkamista. Neuvostoliiton työläisille tämä asettaa entistä vakavampia tehtäviä. *Tiivistämällä rivimme entistä tiivimmiksi, on meidän puolueemme johdolla jännitettävä kaikki voimamme viisivuotissuunnitelman toteuttamiseen neljässä vuodessa ja Punaisen Armeijan ja koko työtätekevän väestön puolustuskuntoisuuden lujittamiseen. Se on tepsivä vastaus interventionisteille ja näin tehden me lähennämme sitä hetkeä, jolloin Poincare ja muut kansojen teurastuksen lietsojat istuvat syytettyjen penkillä koko maailman proletariaatin ollessa tuomarina.*

E. M.

Neuvostot Kiinassa.

Kirjoittanut L. Magyar. (Lyhennyssuomennos.)

»Sivistystämme uhkaa mitä suurin vaara. Etelä-Kiinassa ovat miljoonat talonpojat nousseet kapinaan. Talonpoikaiskapinoita on ollut jo monasti ennenkin Kiinan historiassa. Mutta nykyään *kapinaan nousseita talonpoikia johtavat bolshevikit.* Tässä juuri on sivistystämme uhkaava mitä suurin vaara». — Näin arvioi Kiinan tilannetta huomattava englantilainen sanomalehtimies Berdt. Talonpojat ovat Kiinassa nousseet usean kerran kartanoherroja, ahneita kauppiaita, veroja, nälkää, puutetta, köyhyyttä ja kurjuutta vastaan. Talonpoikaiskapinat ovat tuhonneet Hanin, Tanin, Sunin ja Minin keisarisukujen herruuden. Ainoastaan interventsioni voitti taipingien kapinan, ainoastaan imperialistit kykenivät tukahduttamaan boksarikapinan, ainoastaan imperialistien avulla Gomindan kykeni lyömään veriin talonpoikaisvallankumouksen Hunanissa, Hupeissa ja Kvantungissa v.v· 1925—27. Mutta nyt talonpoikia johtavat bolshevikit. Sen takia englantilainen konservatiivi katsoo, että »sivistys» on vaarassa. Ja todella, sikäli kuin tämä »sivistys» merkitsee imperialistien iestä, siirtomaaryöstöä, kartanoherroja, koronkiskureita, militaristeja, verojen kerääjiä, sikäli kuin tämä »sivistys» merkitsee miljoonien kuolemaa, hävitystä, orjamaisia työehtoja, kenraalien sotia, nälkäkuolemaa, — niin se, tämä »sivistys» on vaarassa.

»Etelä-Kiinassa on noussut uusia bandiittiarmeijoita. Ne hävittävät kartanoherrat ja luovuttavat rikkaiden omaisuuden köyhille. Ne takavarikoivat maan ja luovuttavat sen talonpojille. Taistelu näitä bandiittiarmeijoita vastaan on erittäin vaikeaa, sillä talonpojat auttavat niitä. Ja kun Nankingin armeija hyökkää mainioin asevoimin, niin näiden armeijain sotilaat usein muuttuvat rauhallisiksi talonpojiksi, kätkevät aseet ja odottavat, koska jälleen nousee punalippu. Ei voi sanoa, että kansa pitää näitä bandiitteja vihollisinaan. Kartanoherrat ja rikkaat pelkäävät niitä, mutta köyhälistö tukee. Nämä bandiittiarmeijat ovat kasvaneet uhkaavaksi voimaksi». — Näin pohtii japanilainen »liberaalinen» toimihenkilö Vashio.

Englannin parlamentissa yksi liberaalien johtajista, Palestiinan entinen kuvernööri Herbert Samuels asetti jo kysymyksen interventsionista.

»Sanoin jo puheeni alussa, että vaikeutemme ovat syntyneet huomattavassa määrin epäjärjestyksen johdosta

kaukaisilla markkinoilla. Tarkoitan *Intiaa, Kiinaa ja Venäjää.* Intian markkinat ovat suletut osaksi tulliverojen kohoamisen vuoksi, osaksi tavaroidemme boikotin vuoksi. Siinä pääsyyt kutomoteollisuuden surkeaan tilaan Lancashiressa. Mitä taas tulee Kiinaan, niin luulen, että ulkoministeriömme tulisi ryhtyä johonkin Britannian etujen puolesta ja maailmankaupan etujen puolesta Kaukaisessa Idässä ja Kiinassa. Täytyy tehdä loppu epäjärjestyksistä, sodista, melkein puolittaisesta anarkiasta, jotka ovat vallinneet tässä maassa jo muutaman vuoden. Voiko koko maailma katsella rauhallisesti, kun tuhotaan niin huomattavaa osaa ihmiskunnasta? Minä kehoitan interventsioniin ainoastaan Kiinan hallituksen kutsusta ja minulla on perusteita vakuuttaa, että Kiinan hallitus pohtii tätä kysymystä. Jos Kiinan hallitus kutsuisi Kansainliiton ja Yhdysvallat avuksi, niin Kansainliitossa edustetut hallitukset ottaisivat mielellään vastaan tällaisen ehdotuksen».

Kunnioitettu sir Samuels ei halua väkivaltaista, pyytämätöntä interventsionia. Amerikalaisille imperialisteille on annettava tunnustus siitä, että ne lausuvat avoimesti sen, mistä muut imperialistit vain ajattelevat. Niinpä Charlie Becselder, Yhdysvaltain entinen kauppaedustaja Kiinassa, on antanut seuraavan avoimen, kyynillisen ilmoituksen:

»*Ulkomainen interventsioni voi tulla lähiaikoina välttämättömäksi Kiinassa.* Yhä enemmän vakiintuu käsitys, että interventsioni on välttämätön humaanisuuden mielessä. *200.000 ulkomaalaista sotamiestä hyvän kiinalaisen sotaväen kanssa voisivat palauttaa järjestyksen koko maassa.* Minä luulen, että menot tällaiseen yritykseen eivät ole suuremmat kuin 500.000.000 Amerikan dollaria. Ja tämä summa voidaan saada lainan muodossa turvaamalla tullitulot ja suolamonopolin»·

Toinen amerikalainen sanomalehtimies Bandolf Gilbert on jo aikaisemmin laskenut, monenko ihmisen elämän tällainen interventsioni maksaisi.

»Taipingin kapinan kukistaminen maksoi kahdenkymmenen miljoonan kiinalaisen hengen. Boksarikapinan kukistaminen maksoi noin miljoonan kiinalaisen hengen. *Ja nykyisen vallankumouksen tukahduttaminen tulee maksamaan viidentoista miljoonan kiinalaisen hengen».*

Aivan yliluonnollisen yksinkertaisia laskelmia: 500 miljoonaa Amerikan dollaria, 200.000 ulkomaalaista sotilasta, 15 miljoonaa murhattua kiinalaista työläistä ja talonpoikaa, ja siitä hyvästä kapitalismin stabilisoimiseksi vallataan suurimmat markkinapaikat, rikkaat raaka-ainelähteet, mainiot mahdollisuudet pääomien kasaamiseen. Kansainvälinen finanssipääoma pyrkii kaikin keinoin toteuttamaan tätä laskelmaa. Se lähettää komissioita tutkimaan Kiinan markkinoita. Englannin »työväen» puolueen jäsen, kauppaministeri Graham toteaa melankoolisesti, että «Kiinassa, Intiassa ja SSSR:ssä asuu 900 miljoonaa ihmistä ja jos voisi saada käsiinsä nämä markkinat, niin ei olisi kriisiä eikä työttömyyttä». Nyt jo tehdään tietä näiden laskelmien toteuttamiseksi. Ulkomaalaiset sotalaivat ampuvat Kiinan työläis-talonpoikaisen Punaisen Armeijan joukko-osastoja. Ne ovat jo aloittaneet sodan neuvostoja vastaan. Kun Punainen Armeija valtasi Tshanshan, niin se törmäsi amerikalaisiin pistimiin. Ja Tshanshan valtauksen jälkeen kansainvälinen imperialismi keskitti Hankouhun meri- ja maavoimia kymmenen europalaista divisioonaa. Kiinan proletaarisessa sydämessä, Shanghaissa, on yli 50 sotalaivaa ja tuhansittain sotaväkeä ja poliiseja.

Imperialistit valmistelevat työläistalonpoikaisen vallankumouksen veriin tukahduttamista. Mutta työläis-talonpoikainen vallankumous lyö murskaksi imperialistien tarkimmatkin kirjanpidolliset laskelmat.

Kriisi ja uusi vallankumouksellinen nousu.

Porvariston ja kartanoherrain Gomindan hautasi Kiinan vallankumouk-

sen v. 1927. Kiinan vallankumouksen hautasi Trotskikin, joka ennusteli Gomindanin vallan pitkäaikaista stabilisoitumista. Kiinan vallankumouksen hautasivat myöskin Tshendjusju ja hänen kanssaan kommunismin oikeistoluopiot. Ja kaiken tämän jälkeen me näemme Kiinan vallankumouksen jälleen nousevan, sillä vastavallankumous ei ole voinut ratkaista niitä kysymyksiä, joita vallankumous nosti esiin.

Vallankumous asetti eteen kysymyksen *imperialismin kukistamisesta*. Vastavallankumouksellinen Gomindan esitti ohjelmansa: antautuminen imperialismin edessä, vallankumouksen kukistaminen yhdessä imperialismin kanssa, ulkomaalaisen pääoman maahan tuominen, teollisuuden kehityksen jouduttaminen maan ulkomaalaisen pääoman orjuuteen kahlehtimisen hinnalla. Nämä suunnitelmat ovat romahtaneet, sillä ulkomaalainen pääoma ei ole uskaltanut tunkeutua Kiinaan.

Vallankumous asetti tehtäväkseen *agraarikysymyksen vallankumouksellisen ratkaisun*. Vastavallankumouksellinen Gomindan ei ole voinut ratkaista agraarikysymystä. Kansallinen porvaristo on kasvanut yhteen kartanoherra-maanomistuksen, koronkiskuruuden ja verovuokrausjärjestelmän kanssa siinä määrin, että se ei ole kyennyt taistelemaan esikapitalistisia riistomuotoja vastaan edes missään määrin vakavasti jouduttamalla »preussilaisen kehitystien» kautta nykyaikaisempia kapitalistisia riistomuotoja. Lainsäädännöllinen neuvosto hyväksyi 14 p. kesäkuuta v. 1930 agraarilain, joka edellyttää maavuokran alenemista 25 %:lla. Maanvuokraaja maksaa kartanoherralle 37,5 % sadosta entisen 50—70 % asemesta. Maanvuokraajalla on ikuinen oikeus maahan, jos hän maksaa vuokran. Kartanoherralla on oikeus häätää vain siinä tapauksessa, jos hän aikoo itse harjoittaa taloutta tai jos vuokrarästiä on yli kahdelta vuodelta. Poistetaan käteismaksujärjestelmä, jonka mukaan kartanoherralle oli maksettava vissi summa. Kartanoherralla ei ole oikeutta myydä vuokrarästistä huutokaupalla kuollutta tai elävää omaisuutta. Jos kartanoherra ei asu maaseudulla tai jos vuokraaja on viljellyt maata kymmenen vuotta, niin voi viimemainittu ostaa maan itselleen. Vero on päinvastaisesti progressiivinen: paremmasta maasta maksetaan vähemmän veroa kuin huonommasta maasta. Maan myynnissä ja ostossa on maanomistajan annettava vissi prosentti verona valtiolle. Uutisasutuksen jouduttamiseksi on maanomistajan meksettava veroa autioista maista ja uutisasukkaat vapautetaan maaverosta viideksi vuodeksi. Uutismaan vero ei sa ylittää 15 % sadosta. Siinä kaikki mitä kriisin kouristama vastavallonkumous lupaa talonpoikaistolle. Ja tämäkin laki astuu voimaan vain erinäisissä osissa maata ja eri aikoina. Tämä gomindanilaisten lakikin on vain karrikatyyri stolypinilaisuudesta. Se ei tyydytä edes kulakkia.

Vallankumous asetti kysymyksen maan yhdistämisestä. V. 1928 Nanking yhdisti — vaikkakin vain formaalisesti, ehdollisesti — kahdeksan maakuntaa valtansa alle. Sitten puhkesivat taas kenraalien sodat ja maan feodaalinen hajanaisuus voimistui vielä enemmän.

Uusi vallankumouksellinen nousu alkoi maailman taloudellisen kriisin taustalla. Ei missään maassa taloudellinen kriisi ole niin kaikinpuolinen, kaikkikäsittävä ja syvä kuin Kiinassa. Viime vuoden joulukuussa tapahtui Kiinassa pörssivararikko. Maassa on valuuttakriisi. Hopean arvon laskeminen on saanut aikaan Kiinassa taloudellisen katastrofin. Yhden vuoden aikana on Kiinan perusvaluutta ja maan aarre, hopea, laskenut 40 % — ja samalla on valtiovelka imperialisteille melkein kaksinkertaistunut. Teollisuuskriisi on ulottunut kaikille tuotantoaloille. Raudan tuotanto laskee vieläpä japanilaisissakin kaivoksissa, hiilen tuotanto supistuu samoin myöskin englantilaisissa ja japanilaisissa kaivoksissa. Silkkiteollisuus on supistunut 60—70 %,

Myllyteollisuus on halvaantunut kolmen perättäisen kadon johdosta. Tupakka- ja tulitikkuteollisuus on rappeutunut ulkomaisen kilpailun takia. Ankarimmin on kriisi iskenyt pikku- ja kotiteollisuuteen. *Ulkomaan kauppa* on supistunut katastroofimaisesti: tuonti vähentynyt 37 % ja vienti 10 %. Kroonillinen agraarikriisi on lisänyt nälkäänäkevien joukkoja suunnattomasti, v. 1927 oli niitä 9 milj., v. 1928 — 37 milj. ja v. 1929 jo 56 milj. Kiinan vientitavaran hinnat laskevat. Jopa suurimmatkin laitokset joutuvat vararikkoon. *Kiinalaisten laitosten siirtyminen ulkomaalaisen pääoman käsiin on tavallinen ilmiö.* Pörssi-, valuutta-, kauppa-, teollisuus- ja agraarikriisi ovat yhtaikaa tarttuneet kiinni imperialistien puolisiirtomahan, Kiinaan.

Taloudellinen kriisi muuttuu poliittiseksi. Tämä kriisi ilmenee hallitsevien luokkien hajaannuksessa. Pohjois-Kiinassa on jo muutamia kuukausia riehunut kenraalien sota. Mitkä ovat tämän sodan yhteiskunnalliset, poliittiset juuret? Eihän Nankingin ohjelma eroa oleellisesti Peipingin ohjelmasta. *Maan taloudellisen kehityksen epätasaisuus, maan feodaalinen hajanaisuus, eri imperialististen valtojen vaikutus eri osissa maata ovat pääsyyt kenraalien sotiin Kiinassa.* Epäilemättä Nanking nojaa taloudellisesti kehittyneimpiin maakuntiin — Tshekiang, Kiangsu, Kvantung, Hupei — ja samalla suurporvaristoon ja suurkartanoherroihin. Fynjusjan ja Jensishan nojautuvat Shansin, Shensin, Kansun ym. maakuntien porvaristoon ja kartanoherroihin, mutta näissä maakunnissa porvaristo on enemmän kauppa- ja koronkiskuri kuin teollisuusporvaristoa verrattuna Nankingin maakuntiin. Ja Vantsinvei ja hänen ryhmänsä heijastavat keskiporvariston ja keskikartanoherrojen etuja. Mutta peruserona hallitsevien luokkien kahdella leirillä on näiden ryhmien ulkopoliittinen orientoituminen.

Nankingin ja Peipingin välinen sota on sotaa P.-A. Yhdysvaltojen ja Japanin välillä. P.-A. Yhdysvallat varustaa Nankingia sotavälineillä ja rahalla. Nähtävästi Yhdysvaltojen ohjeesta Saksa varustaa Tshankaishin armeijaa ei ainoastaan taisteluvälineillä, vaan vieläpä sotaspesialisteillakin. Fascistikenraalien Wetzelin ja Kribbelin johdolla työskentelee 70 saksalaista pääesikuntalaista Tshankaishin armeijassa. Japani taas puolestaan varustaa Peipingiä aseilla ja sotilasneuvonantajilla. Kun Tanakan fascistinen hallitus aikanaan yritti valloittaa Shantungin suoranaisella sotilaallisella interventionilla, niin nykyinen Gamatsuks-Shideharan «liberaalinen» hallitus yrittää vallottaa Shantungin hienommilla metoodeilla — kiinalaisten kenraalien kautta. Pohjoisessa Englanti pelaa kummankin ryhmän kanssa. Sen pääpyrkimyksenä on heikentää Yhdysvaltojen asemaa Nankingissa. Etelässä on Nankingiin nojautuvan Kvantungin ryhmittymän takana Englannin pääoma.

Tässä kenraalien sodassa täydellistyi vastavallankumouksellisen Gomindanin hajaannus. Peipingissä muodostettiin uusi Gomindan, jossa on kaksi perusryhmää: «reorganisoijat» (uudistajat) Vantsinvein ja Tshenhunbon johdolla, sekä nk. syshanilainen ryhmä, joka on Gomindanin oikeistolaisin siipi. Se erotettiin jo Sunjatsenin eläessä Gomindanista vastavallankumouksellisena ryhmänä. «Reorganisoijat» kätkeytyvät Fynjuisjanin pistimien taakse ja syshanilainen ryhmä nojaa Jensishanin pistimiin.

Hallitsevien luokkien ja niiden puolueen, Gomindanin, hajaantuminen on täydellinen. Niiden täydellinen vararikko ei ole tapahtunut ainoastaan sen takia, että eri ryhmien takana ovat eri imperialistiset valtiot.

Yleinen taloudellinen kriisi, yleiskansallinen polittinen kriisi, kansalaissota hallitsevien luokkien keskuudessa, melkein avoin sota imperialistien välillä Kiinan puolisiirtomaasta, petettyjen ja toiveessaan pettyneiden pikkuporvariston huomattavien kerrosten poistuminen porvarillis - kartanoherrain Gominda-

nista, Gomindanin vastavallankumouksen täydellinen polittinen vararikko — siinä pohja, jolle on kasvanut vallankumouksen uusi nousu.

Työväenliikkeen nousu.

Vastavallankumouksen väliaikainen voitto v. 1927, taloudellinen ja polittinen kriisi merkitsivät työväenluokalle vallankumouksen kaikkien saavutusten menetystä, realipalkan ja osittain nimellispalkan laskua, työpäivän pidentämistä ja tiivistämistä, työväen kaikkien luokkajärjestöjen karkoittamista syvälle maanalaisiksi, tavatonta työttömyyttä, elinkustannusten kallistumista, vallankumouksellisen työväenliikkeen aktiivin fyysillistä tuhoamista, kaikkien poliittisten oikeuksien riistoa, poliisisotilaallista pamppudiktatuuria kaduilla ja pomojen pamppudiktatuuria tehtaissa, kaivoksissa jne. Mutta siitä huolimatta Gomindan ei ole onnistunut toteuttamaan yhtään imperialistien antamaa tärkeämpää tehtavää, *eikä tukahuttamaan työväenliikettä.*

V. 1928 osallistui lakkoihin noin 400.000 työläistä, v. 1929 noin 750.000. Lakkoliike on levinnyt kaikialle maahan. Kiinan proletariaatti näyttää lakoissa loistavan taistelukuntoisuutensa. Shanghaissa ja Hankoussa on lakkoaalto johdonmukaisesti noussut aina v. 1930 kesään asti. Shanghaissa, Hankoussa, Tsindaossa, Kantonissa on proletariaatti joukko-mielenosoituksissa ja katutaisteluissa osottanut, että se on toipunut vastavallankumouksen verisistä iskuista ja jatkaa taistelua luokkahegemoniasta.

Kiusallisen hitaasti, vaikeissa taisteluissa pystytetään punaisia ammattiliittoja ja ne tunkeutuvat tärkeimmille tuotantoaloille. Punaiset ammattiliitot eivät ole vielä joukkojärjestöjä, niissä on vain 60—70 tuh. työläistä. Ne eivät ole kyenneet lujittamaan vallankunouksellisen siiven nopeasti kasvavaa aatteellis-poliittista vaikutusta proletariaattiin. Mutta työ on alulla. Gomindanilaisiin keltaisiin ammattiliittoihin ei ole läheskään kaikkialla perustettu vallankumouksellisen siiven järjestöjä. Mutta alku on jo menestyksellisesti otettu tälläkin alalla. Punaiset ammattiliitot eivät ole aina ja kaikkialla kyenneet menestyksellisesti johtamaan luonnonvoimaisesti puhkeavia lakkoja, valmistelemaan ja johtamaan taloudellisia taisteluja. Kokouksiin ja polittisiin mielenosoituksiin osallistuu toistaiseksi pääasiallisesti vain etujoukko. Sensijaan melkein jokainen taloudellinen lakko muuttuu taisteluksi Gomindania vastaan. Proletariaatin luokkataistelu kehittyy sangen epätasaissesti eri osissa maata.

Mutta Kiinan työväenliike on nousussa. Se, että proletariaatin luokkataistelu kehittyy epätasaisesti, suhteellisen hitaasti, johtuu siitä, että suuret teollisuuskeskukset ovat ulkomaiden konsessioneilla imperialistien välittömän sotilas-polittisen kontrollin alaisena tai suoranaisen imperialistisen interventsionin uhan alaisena. Myöskin Gomindan keskittää perusvoimiaan suuriin proletaarisiin keskuksiin.

Shanghai, Uhan, Nanking, Tientsin, Tanshan, Daje on muutettu sotilasleiriksi. *Proletariaatin luokkataistelu tapahtuu imperialistien tykinpiippujen alla.*

Talonpoikaisto neuvostojen lipun alla.

Luonteenomaisimpana piirteenä Kiinan vallankumouksen nykyiselle vaiheelle on kasvava talonpoikaissota. Gomindanin vastavallankumous ei ole imperialistien tuellakaan kyennyt tukahduttamaan talonpoikaisliikettä sen v. 1927 kärsimän tappion jälkeen. Maaseutu on kuohunut yhtämittaa. Nälkäkapinoita, talonpoikaisjärjestöjen, Punaisten Puukkojen jne. esiintymisiä, talonpoikain taistelu ryöstöä vastaan, militaristien aseistariisumisia, esiintymisiä veroja vastaan on tapahtunut koko ajan. V. 1928 puhkesi Kansun maakunnassa valtava talonpoikaiskapina, johon päävoimana osallistui mu-

hamettilainen talonpoikaisto. Uskonto ei voinut tukahduttaa tämän suuren liikkeen luokkaluonnetta. Muhamettilaiseen talonpoikaistoon yhtyi Kansun kiinalainen talonpoikaisto. Jakautuminen tapahtui luokkalinjaa. Kesällä v. 1929 puhkesi muhamettilaisten kapina uudestaan.

Shanghain, Hankoun ym. suurten teollisuuskeskusten ympäristössä on myöskin puhjennut usein talonpoikaiskapinoita. Maaseudulle menneet teollisuustyöläiset ovat olleet niiden liikkeiden alkuunpanijoina ja johtajina.

Etelässä, Kvantungin, Fukienin ja Kiangsin rajalla pitivät kommunistien Maotsedunin ja Tshuden pienet joukko-osastot ylhäällä neuvostojen lippua. Neuvostoliike tunkeutui Kiangsin eteläosaan. Hunanin eteläosassa Holunin joukko-osastot taistelivat kartanoherroja vastaan. Sieltä liike työntyi Hupein eteläosaan ja sitten länsiosaan. *Kesällä v. 1929 oli Punaisessa Armeijassa 10.000 pistintä ja neuvostokehdot käsittivät muutamia ujesdeja.* Mutta neuvostoliike pani maaseudun kuohumaan, synnytti laajan sissiliikkeen. *Maaliskuussa v. 1930 oli Punaisessa Armeijassa jo 60.000 miestä ja neuvostovalta 127 ujesdissa,*— kaikkiaan on etelä-Kiinassa 760 ujesdia. Sissisota oli käynnissä 170 ujesdissa ja sissijoukkoihin kuului satoja tuhansia talonpoikia.

Nykyään on neuvostovalta jo etelä- ja keski- Kiinan 200 ujesdissa. Liike on tunkeutunut Tshekiangin maakuntaan, kaukaiseen Syitshuaniin, Hupein pohjoisosaan, alkaa vallata Hennanin ja Anhoun eteläosan. Jangtsekiangin pohjoisrannikolla liehuu jo neuvostojen punainen lippu. *Nyt on Kiinan neuvostojen Punaisessa Armeijassa 22 korpusta, noin 300.000 miestä. Sissiliikkeeseen osallistuu 3—4 milj. talonpoikaa.*

Etelä- ja keski-Kiinassa on noussut vallankumouksellinen voima, joka uhkaa kartanoherra-porvarillista «sivistystä» ja imperialistista siirtomaakomentoa. Talonpojat muuttavat kenraalien sodan sodaksi kenraaleja, kartanoherroja, Gomindania vastaan.

Vielä v. 1928 ennusteli Trotski Tshankaishin vallan vakiintumista moniksi vuosiksi. Oikeistoluopio Tshendjusju ennusti pitkää kautta Gomindanin vakaantumisessa. Kiinalainen talonpoika on lyönyt murskaksi nämä konseptit. «Vasemmistolaiset» ja oikeistolaiset luopiot heittivät tunnuslauseen perustavasta kokouksesta. Komintern ja Kiinan KP esittivät tunnuslauseen neuvostoista. Kymmenet miljoonat talonpojat ratkaisivat tämän kysymyksen äänestämällä neuvostojen puolesta. He äänestivät aseilla, ja kun joukot äänestävät aseilla, niin on se tehokkainta äänestystä. *Kiinan talonpoika muuttaa nyt todellisuudeksi Leninin arvokkaan ennustuksen siitä, että neuvostojen täytyy tulla kapinan ja vallan elimiksi myöskin takapajuisissa talonpoikaismaissa.*

Kiinan vallankumouksen luonteesta.

Kiinalainen työläinen ja talonpoika on vallankumouksen kulussa ratkaissut kysymyksen vallankumouksen yhteiskunnallis-taloudellisesta sisällöstä.

Mitä tapahtuu neuvostoalueilla? Kartanoherrain maat takavarikoidaan ja luovutetaan talonpojille. Kartanoherroihin ja talonpojan muihin luokkavihollisiin suhtaudutaan armottomasti. Militaristien asettamat verot kumotaan, samoin kaikki riistosopimukset ja velat koronkiskureille. Kartanoherrain ja koronkiskurien omaisuus takavarikoidaan ja jaetaan työläisille, talonpojille ja puna-armeijalaisille. Perustetaan punaisia kaarteja ja järjestetään Punaista Armeijaa. Saatetaan voimaan 8-tuntinen työpäivä ja vississä määrin yhteiskunnallista lainsäädäntöä työläisten ja varsinkin työläisnaisten ja työläisnuorison etujen suojelemiseksi.

Samalla neuvostot taistelevat maan täydellisen kansallisen riippumattomuuden puolesta, kaikkien eriarvoisten sopimusten poistamiseksi ja antautuen myöskin neuvotteluihin imperialistien kanssa — vaativat Neuvosto-Kiinan täydellistä riippumattomuutta. Neuvostoalueilla Kiinassa tapahtuu *imperialistivastainen*

ja agraarivallankumous, s.o. yhteiskunnalis-taloudelliselta sisällöiltään porvarillis-demokraattinen vallankumous. Sosialismia ei neuvostoalueilla vielä ole. Vallankumous ei ole proletaarinen. Erinäisissä piireissä yritetään sosialistisia toimenpiteitä. Länsi-Fukienissa eräät toverit haaveilivat suunnitelmallisesta taloudesta. On yritetty säännöstellä markkinasuhteita, kansallistuttaa erinäisiä tuotantoaloja, perustaa neuvosto talouksia, järjestää kollektiivitalouksia. Kaikki nämä yritykset ovat epäonnistuneet. Vallankumous ei ole vielä päässyt siihen, että se voisi ratkaista proletaarisen vallankumouksen perustehtäviä. Neuvostovalta määrittelee hintoja siellä ja silloin, missä ja milloin saarto, sabotaashi ja keinottelu kohottavat hintoja.

Trotski on jo kolme vuotta yrittänyt teoreettisesti todistaa, että vallankumous voi siirtomaissa olla vain proletaarinen. Hän julisti «työläishypoteesiksi» leniniläisen määrittelyn porvarillis-demokraatiisesta vallankumouksesta. *Kiinan neuvostojen voitto on voitto leniniläiselle määrittelylle siirtomaa-, imperialistivastaisista, feodaalivastaisista vallankumouksista.*

Merkitseekö tämä, että vallankumous puhdistaa tietä kapitalismin nopealle kehitykselle, että agraarivallankumous avaa «amerikalaisen tien» maatalouden kehityksessä. Merkitseekö tämä, että feodalismista puhdistetussa maassa tulee kehittymään kapitalismi? Ei suinkaan. Tavara-markkinasuhteet ovat neuvostoalueilla kehittyneet enemmän ja paremmin kuin gomindanilaisessa Kiinassa. Mutta Kiinan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen muuttamisella proletaariseksi, sosialistiseksi vallankumoukseksi, on maan sisäisen ja ulkoisen aseman vuoksi enemmän edellytyksiä kuin ehkä oli venäjällä v. 1905.

Vallankumouksen liikkeelle panevana voimana on työväenluokka ja talonpoikaiston *perusjoukot* proletariaatin johdolla. *Ei koko talonpoikaisto, vaan talonpoikaiston perusjoukot — köyhälistö ja keskivarakkaat — esiintyvät agraarivallankumouksen puolesta.* Kulakki, joka käyttää enemmän esikapitalistisia orjuutusriistokeinoja, on vallankumouksen vihollinen. Hän on koronkiskuri. Feodaalivastainen vallankumous lyö myöskin kulakkia maan vuokralleantajana ja koronkiskurina. Kulakki taistelee tasasuhtaista maanjakoa vastaan, mikä on agraarivallankumouksen perustunnuslause. Proletariaatin mukana kulkevat vain köyhät ja keskivarakkaat. Ja tällainen luokkavoimien sijoittelu jouduttaa sosialistisiin toimenpiteisiin siirtymistä.

Kriisin syvyys, jännittynyt taistelu imperialisteja ja vastavallankumousta vastaan määrittelevät, että talonpoikaiston perusjoukot voivat suostua moniin proletariaatin pitkälle meneviin sosialistisiin toimenpiteisiin.

Suurimmat tehtaat, pankit, rautatiet, kaivokset, sulatusuunit ovat imperialistien käsissä. Kiinan neuvostojen päämääränä on niiden kansallistuttaminen. Myöskin kansallistutetaan niiden kiinalaisten kapitalistien laitokset, jotka aktiivisesti tukevat vastavallankumousta ja saboteeraavat tuotantoa.

Maan kansallistuttaminen, jota ei vielä toteuteta, tulee olemaan voimakas vipusin maatalouden uudestirakentamisessa.

Kiinan neuvostohallituksessa on suurin osa kommunisteja. Proletariaatin puolue johtaa vallankumousta. Ja se merkitsee, että valtiovalta tulee tietoisesti ja suunnitelmallisesti jouduttamaan sosialismia.

On jo olemassa SSSR, sosialismia nopeasti rakentava proletariaatin diktatuurin maa. Imperialistinen maailmanjärjestelmä kokee yleista kriisiä. Siirtomaavallankumousten aalto kohoaa. Lännen proletariaatti nousee luokkataisteluun. On olemassa Komintern.

Siinä edellytykset ja vipusimet porvarillis-demokraatisen vallankumouksen muuttumiselle Kiinassa proletaariseksi vallankumoukseksi.

Luokkataistelu neuvostoalueilla.

Vallankumouksen voiton jälkeen on neuvostoalueilla alkanut luokkataistelu proletariaatin ja porvariston välillä kau-

pungeissa ja eri yhteiskunnallisten ryhmien välillä maaseudulla.

Pankkiiri, suurkauppias, palkkatyötä riistävä käsiteollisuuden harjoittaja taistelevat työväenluokan ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattista diktatuuria vastaan uusissa muodoissa. Vallankumous ei hävitä kapitalistista yksityisomistusta, mutta Kiinan porvaristo, joka on sidottu kartanoherrain omistukseen ja koronkiskuruuteen, ei hyväksy feodaalisen omistuksen hävittämistä ja koronkiskurivelkojen mitättömiksi julistamista. Etujen antaminen työväenluokalle ja polittisen vallan poisottaminen kartanoherra-porvarilliselta blokilta saattaa porvariston ankaraan vastarintaan.

Maaseudulla on käynnissä taistelu siitä, kenelle tulevat agraarivallankumouksen hedelmät. Kulakki koettaa ottaa ne itselleen ja saarnaa kansalaisrauhasta. Hän koettaa vetää keskivarakkaan puolelleen tunnuslauseella maanjaosta tuotantovälineiden perusteella. Kulakki pikkukartanoherran kanssa saarnaa vain niiden kartanoherrain maan takavarikoimista, joilla on maata yli 50 muta (mu - noin 0,1 ha). Kulakki taistelee koronkiskurivelkojen hävittämistä vastaan. Kulakki agiteeraa työläisten lakkoja vastaan kaupungissa sillä verukkeella, että palkkojen kohottaminen nostattaa teollisuustuotteiden hintoja. Kulakki käy ankaraa taistelua tasasuhtaista maan jakoa vastaan.

Mutta köyhälistö, kulit ja batrakit taistelevat tasasuhtaisen maanjaon puolesta, agraarivallankumouksen viemiseksi loppuun asti. He käyvät taistelua maan «puhdistamiseksi» kaikista esikapitalistisista jätteistä. Me tiedämme, että Kiinan keskiaikaisuudesta puhdiste tulla maaperällä tulee alkuaikoina tavaratalouden olosuhteissa joka hetki syntymään vieläpä joukkomitassa kapitalismia. Me tiedämme, että maan oston, myynnin ja vuokraamisen kielto, porvarillisdemokraattisessa vallankumouksessa on väärä. Neuvostovallan toimenpiteet — kylvöalan laajentaminen, kastelujärjestelmien parantaminen ja uusien rakentaminen, osuustoimintaliikkeen kannattaminen, koulurakennustyö j.n.e.— eivät voi nykyisissä olosuhteissa muuttaa perinpohjin tuotannollisten suhteiden perustaa.

Kiinan KP:n täytyy kuitenkin tukea köyhälistön, kulien ja batrakkien pyrkimyksiä. Sen tehtävänä tällöin on keskivarakkaan vapauttaminen kulakin vaikutuksesta, ja hänen valloittaminen proletariaatin lujaksi liittolaiseksi. Oikea veropolitiikka on yksi pääedellytyksiä tähän. Oikeassa talouspolittikassa, jossa yhdistetään sodankäynnin edut, työväenluokan aseman parantaminen talonpoikaistalouden etujen kanssa, tulee ottaa huomioon, että neuvostoalueilla on vallitsevana pikku, keski- ja kulakkitavaratalous maaseudulla, sekä käsityö-manufaktuuritavaratuotanto kaupungissa. Tämä tilanne muuttuu sikäli kuin vallataan suuria kaupunkeja, sikäli kun porvarillis-demokraattinen vallankumous muuttuu proletaariseksi vallankumoukseksi.

Tästä huolimatta on jo nyt takavarikoitava aktiivisten vastavallankumouksellisten kapitalistien laitoksia, kansallistutettava ja perustettava erinäisiä laitoksia, jotka ovat tarpeellisia sodankäyntiin. Tämä edellyttää myös *työväen kontrollia* tuotannossa. Mutta tässä etapissa ei neuvostojen tule ilman määräävää pakkoa sekaantua tuotantoprosessiin.

Agraarivallankumouksen loppuun vieminen, voittoissa vallankumouksellinen sota Gomindania ja imperialistista interventsionia vastaan on mahdollinen ainoastaan siinä tapauksessa, jos joukot järjestetään. Kiinan KP:n ensimäinen ja perustehtävä on: proletariaatin, myöskin käsityöläisproletariaatin, järjestäminen ammattiliittoihin; kulien ja batrakkien järjestäminen ammattiliittoihin. Samalla on tiivistettävä köyhää talonpoikaistoa perustaen köyhälistöryhmiä ja punaisten sissien ryhmiä. Ainoastaan ammattiliittoihin nojaten voidaan tiivistää keskivarakkaat neuvostojen ympärille, heittää kulakit pois neuvostoista, rakentaa oikea Punainen

Armeija, järjestää uusi valtiokoneisto.

Punaisen armeijan sankarillisista voitoista huolimatta on siinä heikkouksia ja puutteita. Se ei ole ainoastaan sotilasteknillisesti heikko. Paljon tärkeämpää on se, että erinäisissä joukko-osastoissa on 50% entisiä militarististen armeijain sotilaita, toisissa huomattavasti kulakkeja, että päällystö ja komissaarikunta ei ole riittävän proletaarinen, että puolueydinjoukko on heikko, että poliittinen työ on heikkoa, että johto ei ole riittävästi puolueen käsissä. Kaikkia näitä heikkouksia käyttää luokkavihollinen hyväkseen. Kaikki ne voidaan voittaa vain järjestämällä joukot.

Hetken erikoisuus ja kommunistien tehtävät.

Tämän hetken peruserikoisuutena on *vallankumouksellisen liikkeen epätasainen kehitys Kiinassa.* Proletariaatin järjestyneisyyden aste, itsetietoisuustaso ja vallankumouksen kokemus on maan eri osissa erilainen. Sangen epätasaisesti kehittyy talonpoikaisliikekin. *Talonpoikaisliike kehittyy nopeammalla vauhdilla kuin työväenliike.* Syynä tähän on taloudellisen kehityksen epätasaisuus eri osissa maata, maan pirstoutuneisuus ja itse vallankumousliikkeen historialliset edellytykset. Vv. 1925—1927 vallankumous kynti maan syvälti etelässä ja keski-Kiinassa, mutta suhteellisen vähän kajosi pohjoiseen ja jätti Mandshurian taantumuksen mustaksi puskuriksi. Ero agraarisessa rakenteessa pohjoisen ja etelän välillä, jossa edellisessä kartanoherra-maanomistuksella on pienempi osuus ja jälkimäisessä on vallitsevana, vaikuttaa myöskin talonpoikain taistelun kehitykseen. *Työväenliikkeen jälellejääneisyyteen suurissa ja suurimmissa keskuksissa on ratkaisevana tekijänä imperialismi.* Koko imperialismin politiikan päämääränä on ehkäistä talonpoikaissodan smytshka proletaarisen kapinan kanssa.

Kiinan vastavallankumous jännittää myöskin kaikki voimansa puolustaakseen suuria kaupunkeja ja luodakseen sulun talonpoikaissodan ja proletaarisen liikkeen välille. Mukdenilaisen ryhmän sekaantuminen Peipingin ja Nankingin väliseen sotaan on antanut Nankingille mahdollisuuden heittää uusia voimia Punaista Armeijaa vastaan. Tosin militarististen joukkojen heittäminen vallankumouksellisen luokkasodan rintamalle jouduttaa näiden joukkojen hajaantumisprosessia. V. 1929 oli Tshankaishin joukko-osastoissa 36 suurta sotilaskapinaa. V. 1930 ensipuoliskolla merkittiin jo 300 laajempaa sotilaskapinaa. Agraarivallankumous lyö hajalle militaristien sotaväen. Yhä tiheämmin siirtyvät militaristiset joukko-osastot Punaisen Armeijan puolelle. Kartanoherrat ja porvaristo järjestävät kuumeisesti vapaehtoisia joukkoja kulakeista.

Väliaikainen levähdys kenraalien sodassa pohjoisessa tekee mahdolliseksi vastavallankumouksellisen interventsionin voimistumisen neuvostoalueita vastaan. Aivan samoin on epäilemätöntä, että Mukdenin ryhmän sekaantuminen pohjoisessa ei luo tasapainoa, vaan päinvastoin avaa ovet uusille kenraalien sodille.

Kiinan kommunistien päätehtävät ovat seuraavat:

Välttämättä on luotava *luja* Punainen Armeija, jonka kokoonpano on työläistalonpoikainen, päällystö proletaarinen, kuri rautainen, kommunistinen ydinjoukko vahva ja joka on yhtenäisen kommunistisen johdon alainen. Punaisella Armeijalla tulee olla kiinteä *territoriaalinen* tukikohta, vahva aineellinen perusta. Tästä tukikohdasta tulee myöskin vallankumouksen territoriaalinen tukikohta.

Territoriaaliseen tukikohtaan on samalla perustettava *neuvostohallitus*, joka Punaiseen Armeijaan nojaten järjestää neuvostopiirejä, ajaa agraari- ja imperialismivastaisen vallankumouksen ohjelmaa, tiivistää ympärilleen työläis- ja talonpoikaisjoukot ja teoillaan osoittaa, että neuvostovalta on työläisten ja talonpoikien valta.

Välttämättä on *järjestettävä ja mobilisoitava* proletaarit ja talonpoikain perusjoukot neuvostoalueilla ja niiden ulkopuolella taistelemaan vallankumouksen puolesta, sillä pääheikkous on joukkojen riittämätön järjestyneisyys.

Siinä kommunistien kolme tehtävää. Joukkojen järjestämisessä ja mobisoimisessa tulee kompuolueen lähteä *joukkojen jokapäiväisistä puutteista ja tarpeista*, yhdistäen ne yleisiin luokkatehtäviin. Työläisten *taloudellisen taistelun* kehittäminen kysymyksissä palkasta, työajasta, työsuhteista, yhteiskunnallisesta lainsäädännöstä, riisistä, työttömyysavustuksesta, inhimillisestä suhtautunisesta tehtaissa— on välittömänä apuna neuvostoille. *Talonpoikain taistelun* laajeneminen koronkiskuruutta, veroja, pakkovelvollisuuksia ym. vastaan on suoranaisena tukena Punaiselle Armeijalle. *Poliittisen taistelun* laajeneminen Gomindania, interventsionia, sotaväen siirtoja vastaan, työläisten polittinen joukkolakko, talonpoikien sissisota tiivistävät, valistavat joukkoja, kohottavat luokkataistelun korkeammalle asteelle ja saattavat suurten kaupunkien proletariaatin valtataistelun asemiin, piirittävät kaupungit talonpoikaiskapinain renkaille, vetävät taisteluun uudet miljoonat ja kymmenet miljoonat kukistamaan joukkovyöryllä imperialismin ja vastavallankumouksen suurissa keskuksissa.

Kompuolueen tulee käydä säälimätöntä taistelua päävaaraa, *oikeistovaaraa* vastaan, joka ilmenee väsymyksenä vaikeista maanalaisista olosuhteista, likvidaattorimais-legaalisina virtauksina, kulakkiukloonina agraaripolitiikan kysymyksissä, opportunismina, pikkuporvarillisina horjumisina. Mutta samalla kompuolueen tulee antaa päättävä vastus seikkailutunnuslauseille kapinasta ja yleislakosta, sokeille opportunistisille teorioille osittaisten taistelujen mahdottomuudesta, joukoista irtaantumiselle, yrityksille hypätä joukkoliikkeen yli, työläisten ja talonpoikien jokapäiväisten tarpeiden halveksumiselle. Molemmat syrjäpyrkimykset lähtevät samasta lähteestä, pikkuporvarillisesta vaikutuksesta proletariaattiin. Molemmat ne vieroittavat toteuttamasta vallankumouksen *realisia* tehtäviä.

Kiinan vallankumouksen kansainvälinen merkitys on suuri. Kiinan neuvostot näyttävät tietä muiden siirto- ja puolisiirtomaiden proletariaatille ja talonpoikaistolle.

Lenin sanoi Kominternin II kongreessissa: «Imperialistinen sota veti riippuvaisuussuhteissa olevat kansat maailman historiaan. Ja yksi tärkeimmistä tehtävistämme on nyt pohtia sitä, miten asettaa ensimäinen kivi neuvostoliikkeen järjestämiseksi ei-kapitalistisissa maissa. Neuvostot ovat siellä mahdollisia; ne eivät tule olemaan työläisneuvostoja, ne tulevat olemaan talonpoikaisneuvostoja tai työtätekevien neuvostoja.

Vaaditaan paljon työtä, virheet ovat kiertämättömiä, paljon vaikeuksia kohdataan tällä tiellä. II kongressin perustehtävä on laatia tai määritellä käytännölliset perusteet, jotta työ, jota tähän asti on tehty satojen miljoonien ihmisten keskuudessa järjestymättömästi, kävisi järjestyneesti, yhtä mittaisesti, systemaattisesti.

Alku neuvostoliikkeelle on pantu kaikkialla Idässä, koko Aasiassa, kaikkien siirtomaakansojen keskuudessa».

Neuvostot Kiinassa ovat mitä suurin leninismin voitto.

Kulttuurivallankumouksen kysymyksistä.

I.

Kuten tunnettua, perustelee sosialidemokratia petturipolitiikkaansa ja käytännöllistä työtään muun muassa myöskin sillä, että muka proletariaatti ei saa ottaa valtaa käsiinsä ennen, kun se on kapitalistisenjärjestelmän puitteissa kyennyt kohottamaan korkealle kulttuuritasonsa ja valmistamaan tarpeellisen määrän spesialisteja, jotka voisivat proletariaatin nimessä hallita tuotannollis-teknillistä, hallinnollista ja kulttuurillis-ideologista koneistoa.

Lenin kirjoitti tämän johdosta: «Vastustajamme ovat meille monasti puhuneet, että me valmistelemme aivan järjetöntä yritettä pystyttää sosialismi kulttuurisesti liian takapajuisessa maassa. Mutta he erehtyivät siinä, sillä me aloimmekin aivan toisesta päästä kuin teorian (suurten turhantarkkurien teorian) mukaan olisi pitänyt, sillä poliittinen ja yhteiskunnallinen mullistus meillä osoittautui edellytykseksi sille kulttuuriselle vallankumoukselle, jonka edessä me nyt kuitenkin olemme».

(Osuustoiminnasta).

Sama ajatus on tuotu esiin vieläkin räikeämmin broshyrissa «Lehtisiä päiväkirjasta». Vastustaen Suhanovin kantaa, Lenin kirjoittaa: «Jos sosialismin pystyttämiseksi tarvitaan määrätty kulttuuritaso (vaikkakaan kukaan ei voi sanoa, minkälaisen tulisi tämän määrätyn «kulttuuritason» olla), niin miksi me emme voisi alottaa alusta, tämän määrätyn kulttuuritason edellytysten anastamisesta vallankumouksellista tietä ja vasta tämän jälkeen, työläis-talonpoikaisen vallan ja neuvostojärjestelmän pohjalla lähteä saavuttamaan muut maat».

Kolmetoista vallankumouksemme jälkeistä vuotta ovat käytännössä todenneet nämä Leninin mietteet täysin oikeiksi ja täten samalla antaneet ratkaisevan iskun opportunismin, petturuuden teorialle ja käytännölle.

Vain «työläis-talonpoikaisen vallan ja neuvostojärjestelmän pohjalla» me olemme kyenneet kohottamaan joukkojen kulttuurisen tason sellaisella nopeudella, jollaisella se ei vielä ole kohonnut missään muussa maassa, puhumattakaan tsaarinaikaisesta Venäjästä. Lukutaitoisuus on meillä Neuvostoliitossa kohonnut sodanedellisistä 33:sta — 62,6 prosenttiin. Milloinkaan vielä ei meillä ole ollut sellaista kouluverkon, politvalistuksellisten joukkojärjestöjen sekä tieteellisten ja korkeimpien oppilaitosten kasvua, kuin vallankumouksen jälkeisinä ja erikoisesti juuri näinä viimeisinä vuosina.

Tämä on todisteena siitä, että kulttuurin nopea nousu tuli mahdolliseksi vasta sitten, kun sitä varten oli voitettu aineelliset ja poliittiset ehdot. Mutta neuvostojärjestelmä ja teollistuttamisen menestykset esiintyvät kulttuurin asialle ei ainoastaan edullisina ehtoina, jotka edistävät kulttuurivallankumouksen kehitystä. Meidän järjestelmämme on järjestelmä, joka enempi kuin mikään muu kiihdyttää joukkojen kulttuurisen tason nousua, sietämättä kauemmin kulttuuristа takapajuisuuttamme.

Sosialismin kasvu maassamme ja kulttuurinen takapajuisuus eivät sovellu toisiinsa. Mutta kuitenkin meillä tosiasiassa on vielä miljoonia joko vähän lukutaitoisia tai kokonaan lukutaidottomia ihmisiä (työläisiä ja talonpoikia). Agronoominen ja teollisteknillinen lukutaidottomuus ovat vieläkin yleisempiä kuin kirjallinen lukutaidottomuus. Meillä on kireä puute kaadereista. Teollisuustuotteiden huonolaatuisuus, vaikeudet kollektiivisen työn järjestelyssä kollektiivisissa talouksissa ym. ovat kieltämättä seurauksia kulttuurisesta takapajuisuudestamme.

Epäilemättä eivät kaikki nämä seikat ole yhteen soveltuvia maamme sosialistisen uudestijärjestelyn tehtävien kanssa. Sosialistisen rakennustyömme jarruna oleva kulttuurinen takapajuisuus on pois-

tettava mitä pikemmin. Nykyään jo maan teollistuttamisen menestysten tuloksena meillä on muodostuneet kaikki perusedellytykset sille, että voimme vallankumouksellista tietä, vallankumouksellisin tempoin toteuttaa tämän tehtävän. Se aika on jo mennyt, jolloin «me olimme pakoitetut säästämään koulujenkin kustannuksella» (Lenin).

II.

Kulttuurivallankumouksen perusprobleemit.

NKP(b):n XVI edustajakokouksessa ensi kerran koko puolueen historiassa asetettiin tarpeellisen täydellisesti ja selvästi kulttuurivallankumouksen kysymykset. Päätöslauselmassaan KK:n toimintaselostuksen johdosta edustajakokous, merkiten oikeiksi NKP(b):n XV edustajakokouksen päätökset kulttuurivallankumouksen probleemien asettamisesta puolueen eteen, toteaa «kuitenkin kulttuurisen rakennustyön kehittämisen tempot maassa ilmeisen epätyydyttäviksi, (alleviivaus minun, J. G.). Edustajakokous kiinnittää huomiota niiden jouduttamisen välttämättömyyteen. Yleisen pakollisen alkeisopetuksen ja lukutaidottomuuden likvidoimisen on muodostuttava puolueen taistelutehtäviksi lähimmälle kaudelle».

Tästä edustajakokouksen asenteesta jo ilmenee, että kansanvalistuksen systeemi ei nykyään vastaa sosialistisen uudestijärjestelyn tehtäviä. Kirkkaimpana todisteena tästä on kaaderien puute ja se, että niiden valmistus ei vastaa sosialistisen rakennustyön vaatimuksia. I asteen ja erikoisestikin korkeampityyppiset koulut eivät tähän asti olleet sovellutetut kaaderien valmistamisen tehtäviä vastaaviksi. Ja tässä meillä on repeämä ei ainoastaan määrällisessä suhteessa, sillä yleisestihän on tunnettua, että meillä ei ole tarpeeksi vastaavia ehdokkaita teknikumeihin ja teknillisiin korkeakouluihin lähettämistä varten. Mutta vieläkin räikeämpi on repeämä laadullisessa suhteessa: meidän koulumme eivät ole kiinteässä yhteydessä tuotannon ja taloudellisen rakennustyön kanssa, osallistuvat heikosti koulun rinnalla kiihtyvään rakennustyöhön ja luokkataisteluun. Päätöslauselmassa tov. Shvernikin selostuksen johdosta, edustajakokous osoittaa, että yhtenä kulttuurivallankumouksen edellytyksenä on «koulun uudistus ja polyteknillisen kasvatuksen käytäntöön otto». Tästä johtuen, sosialistisen rakennustyön edellytysten muodostamisen (kaaderien kasvatus) ja kulttuurivallankumouksen kehittämisen perustehtäviksi puolue määrittelee: 1) yleisen alkeisopetuksen toteuttamisen ja lukutaidottomuuden likvidoimisen, sekä 1) koulujen polyteknillisoimisen. Vain näiden toimenpiteiden toteuttaminen ratkaisee lopullisesti ja perinpohjin kysymyksen kaadereista.

Yleinen alkeisopetus ja lukutaidottomuuden likvidoiminen.

Selostuksessaan XVI puoluekokouksessa tov. Stalin sanoi, että «pääasiana nykyään on siirtyä pakolliseen alkeisopetukseen... jo kauan sitten olisi ollut aika siiirtyä siihen, sillä nykyään me jo omaamme kaiken välttämättömän yleisen pakollisen alkeisopetuksen järjestämiseksi suurimmalta osaltaan SSSR:än piireistä».

Tietystikään, ei voi olla edes puhettakaan minkäänlaisesta kulttuurivallankumouksesta ilman yleistä kirjallista lukutaitoisuutta. Ja on merkittävä ehdottomasti aikanaan tehdyksi NKP(b):n KK:n päätös heinäkuun 25 p:ltä v. 1930 yleisen alkeisopetuksen toteuttamisesta vuodesta 1930—31 alkaen lasten kolmea ikäluokkaa (8, 9, 10 vuotiaita) varten kaikkialla Neuvostoliitossa, sekä neljää ikäluokkaa varten kaupungeissa ja työläisasutuksissa. Tästä johtuen tulevat siis jo v. 1931—32 kaikki kouluikäiset lapset olemaan lukutaitoisia.

Tämä tulee epäilemättä olemaan suurimpana saavutuksena maassamme. Mutta rinnan tämän kanssa puolueen KK päätöksessään velvoittaa vuodesta 1930—31 alkaen toteuttamaan pakollista oppivelvollisuutta myöskin 11 — 15 vuotiaiden suhteen sekä teollisuuskaupungeissa, työläisasutuksissa ja -piireissä siirtymään yleiseen oppivelvollisuuteen 7-luokkaisen koulun puitteissa.

Ilman mitään liioittelua voidaan tätä puolueen KK:n päätöstä sanoa historialliseksi. Tällä päätöksellään lenin'läinen puolue antaa viimeisen ja musertavan iskun tsarismilta perimällemme lukutaidottomuudelle.

Vuodesta 1930 — 31 eivät lapset ja nuorison alempi polvi tule enää lisäämään lukutaidottomien joukkoja. Joukkojen kulttuurin peruskivi—lukutaito—, tulee yleiseksi.

On myöskin muistettava, että vuosi 1930 — 31 tulee olemaan sekä puolueelle, että koko neuvostomaalle taisteluvuotena lukutaidottomuuden likvidoimiseksi täysikäisen väestön keskuudesta. Tämä työ, jota on sitkeydellä suoritettu vuodesta 1919 alkaen, on pääpiirteissään päätettävä v. 1930 — 31.

Tähän työhön on epäilemättä yhtä paljon kuin ennenkin, ja vieläkin suuremmassa määrin, suhtauduttava kuten tärkeämerkityksellisimpään poliittiseen kamppailuun.

Koulun uudistus. Kansanvalistusverkon polyteknillisoiminen.

Huhtikuussa v. 1930 NKP(b):n KK:n toimesta pidettiin II yleisliittoa käsittävä puolueneuvottelu kansanvalistuksen kysymyksistä. (Ensimäinen neuvottelu pidettiin v. 1920).

Punaisena lankana läpi puolueneuvottelun työn kulkee ajatus kansanvalistusverkoston uudistuksesta, sen uudestijärjestelystä sosialistisen rakennustyön tehtäviä ja vaatimuksia vastaavaksi.

Tämä ajatus ilmenee neuvottelun päätöksissä II asteen työkoulujen toisen osan, eli ylempien luokkien uudestijärjestämisestä teknikumeiksi ja päätöksissä koulujen polyteknillisoimisesta.

Puolueen ja kansavalistuselinten tehtävänä on saada aikaan perinpohjainen murros koulujen työssä, I asteen kouluista alkaen, teknillisiin ja muihin korkeakouluihin asti.

Tämän murroksen aikaansaamisen peruskeinona on epäilemättä koulujen polyteknillisoiminen. Tässä suhteessa meidän on ensitilassa ryhdyttävä perusteellisimmin toteuttamaan kansanvalistussysteemin keskirenkaan, 7-vuotisten koulujen viimeisten luokkien ja teknikumien, polyteknillisoimista.

Puolueemme ohjelmassa sanotaan: «Lähimpänä tehtävänämme... on... 1) pakollisen ja maksuttoman yleisen ja polyteknillisen (joka tutustuttaa teoriassa ja käytännössä kaikkiin tuotannon perusaloihin) kasvatuksen toteuttaminen kummankin sukupuolen kaikkia lapsia varten 17 ikävuoteen saakka».

«8. Ammatillisen opetuksen laaja kehittäminen yleisten polyteknillisten tietojen yhteydessä 17 ikävuotta vanhempia henkilöitä varten».

Ilman tämän polyteknillisoimisen toteuttamista me emme kykenisi tarpeellisiin määräaikoihin mennessä ratkaisemaan kysymystä kaadereista. Ilman tätä perinpohjaista uudestijärjestelyä koulumme jäisi edelleenkin sosialistisen uudestijärjestelyn ulkopuolelle ja jäisi edelleenkin suusanallis-kirjalliseksi, kaavamaiseksi kouluksi.

Lyhyesti sanoen, polyteknillisoimisen sisältö on siinä, että opetus- ja kasvatusprosessi on elimellisesti sidottava tuotannolliseen työhön. Jo Marx puhui useita vuosikymmeniä sitten seuraavaa:

«Järkiperäisen yhteiskuntajärjestelmän vallitessa tulee poikkeuksetta kaikkien lasten, yhdeksänvuotisista alkaen, osallistua tuotannolliseen työhön... Tältä näkökulmalta lähtien me sanomme, että eivät lasten vanhemmat eivätkä työnantajat voi saada yhteiskunnan suostumusta käyttää lasten ja alaikäisten

nuorten työtä muuten, kuin ehdolla, että heidän tuotannollinen työnsä tulee sidotuksi kasvattavaan opiskeluun» (I Internationalen päätöslauselmasta).

Toisessa paikassa Marx kirjoittaa: «varhainen tuotannollisen työn yhdistäminen kasvatukseen on nykyisen yhteiskuntajärjestelmän uudistamisen valtavimpana välineenä».

Lenin alleviivasi usein polyteknillisen kasvatuksen toteuttamisen välttämättömyyttä. Puolueneuvottelu päätti, että «neuvostokoulun perustunnusmerkkinä on polyteknillisyys».

I polyteknillinen edustajakokous, joka pidettiin elokuulla Moskovassa, viitoitti joukon polyteknillisoimisen toteuttamisen käytännöllisiä teitä ja keinoja. Lähtien Marxin märittelystä, että «taloudelliset aikajaksot eriävät toinen toisistaan ei sillä, mitä tuotetaan, vaan miten tuotetaan», edustajakokous osoitti, että nykyaikaisen tekniikan ymmärtämisen ja opettamisen, sekä johdonmukaisesti myöskin tuotannon muodon, on nojauduttava ainesten muokkaamisen metoodeihin tutustumiseen.

Sekä teollisuudessa, että maataloudessa voidaan eroittaa ainesten muokkauksen kolme muotoa: mekaaninen muokkaus, kemiallinen muokkaus ja energian uudestimuokkaamisen metoodi.

Jokaisen koulun on siis tekniikan, tuotannon nykyisten muotojen tutkiskelun ja niihin tutustumisen alalla nojauduttava näihin aineisiin. Tätä vastaavasti on kaikkiin kouluihin saatava laboratoriot, verstaat, joissa lapset voisivat kokemusperäisesti tutustua ainesten (olkootpa ne sitten puuta, metallia tai mineraaleja) mekaaniseen ja kemialliseen muokkaukseen sekä oppisivat ymmärtämään energian (vesi-, sähkö- y.m. energian) merkityksen, sekä oppisivat kehittämään energiaa.

Tietystikään ei polyteknillisoimista saa rajoittaa ainoastaan nykyaikaisen tekniikan, ainesten muokkaamisen metoodien tutkimiseen ja tutustumiseen. Polyteknillinen kasvatus jo sinänsä edellyttää «luonnon teknologian» (Marx) tutkimista, sekä myöskin tutustumista työhön, kuten ihmisen ja luonnon välisen taistelun ja yhteyden muotoon, yhteiskunnan talouteen ja luokkataisteluun.

Samalla kaikkiin näihin momentteihin on lapsien mitä suurimmassa määrin tutustuttava juuri tuotannollisen työnsä prosessissa. Tehtävänämme on tehdä kaikkemme sen hyväksi, että lapset eivät leikittelisi työnteolla, vaan todella työskentelisivät, tuottaisivat yhteiskunnalle tarpeellisia tuotteita.

Ylläesitetyn perusteella ovat edessämme seuraavat tehtävät:

1) Kiinnitettävä kaikki koulut määrättyihin laitoksiin. Pyrittävä laitoksien kunniapäällikkyyteen koulujen yli.

2) Laadittava yleiset ohjelmat siten, että kuhunkin käytännölliseen tuotantoalaan tutustuminen muodostuisi ohjelman rungoksi.

3) Järjestettävä kaikkiin kouluihin laboratoriot tai verstaat ainesten mekaanisen, kemiallisen eli energiaperäisen muokkauksen aloilta.

4) Järjestettävä oppilaiden tuotannollinen praktiikka laitoksissa.

5) Järjestettävä koulun osallistuminen laitoksen yhteiskunnallis-poliittiseen elämään, esimerkiksi työläisten kulttuuristen tarpeiden palvelemiseen.

Maaseudun olosuhteissa tämä työ on johdettava koulujen agronomisoimisen suuntaan. Kaikkien ylläueteltujen tehtävien ja tarkoitusperien on, koulujen polyteknillisoimisen perusmuoto maaseudulla — agronomisoiminen — huomioon otettuna, löydettävä sovelluttamismuotonsa myöskin maaseudun olosuhteissa. Koulut on kiinnitettävä kollektiivisiin ja neuvostotalouksiin. Sinne on järjestettävä verstaat j.n.e.

Maamme teollistuttaminen ja maatalouden kollektivisoiminen muodostavat ja ovat jo muodostaneet täysin suotuisat mahdollisuudet tämän suurimerkityksellisimmän koulureformin toteuttamiselle.

III.
Kansallisuuskymys kansanvalistuksessa.

XVI puoluekokous kiinnitti kansallisuuskysymykseen vakavaa huomiota.

Tämä on selvitettävissä sillä, että luokkataistelun kärjistymisen, sosialistisen hyökkäyksen yhteydessä on myöskin kärjistynyt kansallisuuskysymys. Meillä on ilmennyt yhtäältä suurvenäläisen ja toisaalta kansallisen shovinismin voimistumista. Puolueen edustajakokous osoitti, että «päävaarana nykyisellä kaudella on suurvaltalainen uklooni, joka pyrkii revisioimaan leniniläisen kansallisuuspolitiikan perusteita ja internatsionalismin lipun varjossa ajaa takaa aikaisemmin vallassa olleen suurvenäläisen kansallisuuden häviävien luokkien yritteitä palauttaa itselleen takaisin kadottamansa etuoikeudet».

Tov. Stalin perusteli tämän seikkaperäisesti sekä selostuksessaan, että loppulausunnossaan. Kysymykseen — missä on suurvenäläiseen shovinismiin kallistuvan syrjäviettymyksen ydin, tov. Stalin vastaa: «pyrkimyksessä kiertää kielen, kulttuurin ja elämäntapojen kansalliset erikoisuudet; pyrkimyksissä valmistella kansallisten tasavaltojen ja autonoomisten alueiden likvidoimista; pyrkimyksessä hajoittaa kansallisen tasaarvoisuuden periaatetta ja puolueen politiikkaa koneiston, lehdistön, koulujen sekä muiden valtiollisten ja yhteiskunnallisten järjestöjen kansallistuttamiselta».

Suurvenäläiseen shovinismiin kallistuva syrjäviettymys, kuten monet muutkin syrjäviettymykset, naamioituu Leninin nimen ja internatsionalismin politiikan periaatteiden taa. Uklonistit eivät ole ymmärtäneet kansojen kehityksen historian dialektiikkaa, ylimenokauden dialektiikkaa.

Samoin, kuten me kaikin keinoin lujitamme proletariaatin diktatuuria valmistaaksemme puolueemme opin käytännöllistä toteutumista valtion häviämisestä, — meidän on samalla tehtävä kaikkemme saavuttaaksemme «kansallisten kulttuurien (ja kielten) kukoistuksen proletariaatin diktatuurin kaudella yhdessä maassa, tarkoituksella valmistaa edellytykset niiden häviämiselle ja sulautumiselle yhdeksi yhtenäiseksi sosialistiseksi kulttuuriksi (ja yhdeksi yhteiseksi kieleksi) sosialismin voiton kaudella kaikkialla koko maailmassa» (Stalin, poliittisessa toimintaselostuksessa).

Tässä esitetty huomioon ottaen, on kansanvalistuksen linjalla toteutettava kaikella johdonmukaisuudella suuntaa kansallisten ainesten kasvattamiseksi ja niiden kohottamiseksi hallintakoneiston ja spesialistien riveihin. Kansallisten kaaderien kasvatus — tuo äärimmäisen kärkevä kysymys — voi tulla menestyksellisesti ratkaistuksi vain tuloksena useiden kulttuuristen joukkotoimenpiteiden, kuten, yleisen pakollisen oppivelvollisuuden 5-vuotisen koulun laajuudessa, lukutaidottomuuden likvidoimisen sekä koulujen polyteknillisoimisen ja agronomisoimisen toteuttamisesta taistelujärjestyksessä.

Ylläluteltujen, pääasiassa kasvattavaa laatua olevien, toimenpiteiden ohella meidän on samalla kaikin keinoin kehitettävä kansallista näyttämötaidetta, kansallista taidetta sanan laajemmassa merkityksessä. Sillä «vain kansallisten kulttuurien kehittämisen avulla voidaan takapajuisimmat kansallisuudet todella yhdistää sosialistiseen rakennustyöhön» (Stalin).

Havainnollisena esimerkkinä, joka mielestämme käytännössä toteaa nämä asenteet oikeiksi — voidaan esittää Karjalan Autonomisen Neuvostotasavallan kokemus.

Täällä on jo monta vuotta tehty voimaperäistä työtä kansallisten kaadereiden luomiseksi. 300-tuhantista väestöä varten, joista 42 pros. on kansallisia, meillä tulee v. 1930 — 31 olemaan 11 teknikumia (uusia avataan 6), 28 korkeampityyppistä koulua. Tutkimus-tieteellinen instituutti ja suoritetaan valmistelutöitä kansallisten metsä- ja maataloudellisen sekä pedagogisen instituutin avaamiseksi.

Voimakasta kasvua on ollut myöskin työläiskaaderien valmistuksessa.

Toteutetaan yleinen pakollinen alkeisopetus kolmen ikäluokan (8, 9 ja 10 vuoden ikäisiä) lapsia varten. On ryhdytty toteuttamaan yleistä oppivelvolli-

suutta 7-luokkaisen koulun puitteissa. Politvalistuksellisten laitosten verkosto kehittyy laajasti: 95 lukutuvan lisäksi avataan vielä 52. Jo toista vuotta suoritetaan kansallisen ammattiteatterin luomisen valmistelutöitä. Koulujen ja lukutaidottomuuden likvidoimispunktien on kansallisissa piireissä jo v. 1930—31 työskenneltävä kokonaan väestön omalla kielellä.

Vasta nyt kohoaa silminnähtävästi Karjalan kansallisen kulttuurin kukoistuksen kausi. NKP(b):n XVI edustajakokouksen päätökset luovat lujan perustan tämän kukoistuksen edelleen kehittymiselle.

Mutta olisi suuri virhe varsinkin kansallisessa lehdistössä rajoittua vain kysymykseen taistelusta suurvenäläistä shovinismia vastaan.

XVI puoluekokous päätöksessään KK:n toimintaselostuksen johdosta osoittaa, että «rinnan tämän (suurvenäläisen shovinismin, J. G.) kanssa aktivisoituu myöskin syrjäviettymys paikallisen natsionalismin suuntaan, heikentäen SSSR:n kansojen yhtenäisyyttä ja vaikuttaen interventsionin hyväksi.» Tämä suuremmassa tai pienemmässä määrin ilmenevän paikalliseen natsionalistiseen shovinismiin kallistuvan syrjäviettymyksen luonnehtiminen velvoittaa kaikkia puolueen jäseniä analysoimaan kansallisten tasavaltojen työkokemus ja taistelemaan päättävästi niitä ilmiöitä vastaan, jotka ovat ristiriidassa joukkojen kansainvälisen kasvatuksen sekä SSSR:n kaikkien kansojen yhdeksi työtätekeväin yhtenäiseksi valtioksi liittämisen kanssa.

Selostuksessaan tov. Stalin määritteli paikalliseen natsionalismiin viettävän syrjäpyrkimyksen «heijastukseksi aikaisemmin sorrettujen kansallisuuksien kuolevien luokkien tyytymättömyydestä proletariaatin diktatuurin järjestelmää kohtaan, heidän pyrkimyksestään eristäytyä omaksi kansalliseksi valtioksi ja pystyttää siellä oma luokkaherruutensa».

Kehityksemme nykyisellä kaudella meidän on enempi kuin milloinkaan ennen taisteltava sen kansallisesta kulttuurista annetun määritelmän puolesta, että sen on oltava «kansallista muodoltaan, proletaarista sisällöltään». Se on jokaisen opettajan, lukutuvanhoitajan ja lukutaidottomuuden likvideeraajan velvollisuus. Sellaisten ilmiöiden, kuten juutalaisvihan, kansallisvihan ja kansallissorron vastapainoksi meidän on asetettava tunne SSSR:n ja koko maailman työtätekevien kansainvälisestä solidaarisuudesta.

IV.

Johtopäätös.

Mitä merkitsee kulttuurivallankumous?

Yleisen alkeisopetuksen, lukutaidottomuuden likvidoimisen, koulujen polyteknillisoimisen ja kaaderien kasvatustyön toteuttaminen valistustyöntekijäin ja kansainvalistuselinten voimilla, kansallisuuspolitiikan perusteet huomioon otettuna, ei vielä merkitse kulttuurivallankumousta. Meidän ei ole unohdettava, että porvaristo myöskin toteuttaa yleistä alkeisopetusta y.m. toimenpiteitä, mutta kukaan ei vielä ole tätä porvariston tekemää työtä nimittänyt kulttuurivallankumoukseksi.

Kaikki nämä toimenpiteet muuttuvat kulttuurivallankumouksen sisällöksi ja esineellistymiksi vasta silloin, kun joukot ryhtyvät niitä toteuttamaan.

Kaikesta siitä, mitä artikkelini edellisissä osissa on esitetty, näkyy, että kansantalouden uudestijärjestely vaatii voimakasta ponnahdusta eteenpäin kulttuurin alalla. Päällysrakenteena kansanvalistuksen systeemillä on oltava aktiivisesti vaikuttavan tekijän osuus maan sosialistisessa uudestijärjestelyssä. Ja on sanottava, että nykyiset olosuhteet eivät siedä mitään hidastelua kulttuuristen toimenpiteiden toteuttamisessa.

Näin on puhuttava sitäkin suuremmalla syyllä, kun joukkojen kulttuuriset vaatimukset ovat kasvaneet mittaamattomasti. Meillä on nykyään jo tehtaita, joissa työläiset on 75—100-prosenttisesti vedetty opiskeluun, joissa 50 pros. työläistä omaa keskisivistyksen.

Laajat joukot, jotka osallistuvat sosialistiseen rakennustyöhön sosialistisen kilpailun ja iskuryhmäläisyyden merkeissä, osottavat syvää mielenkiintoa kysymyksiin: mihin me kuljemme? Miksi meillä on vaikeuksia, mistä ne johtuvat, missä niiden syyt? Miten mahdollisimman lyhyessä ajassa toteuttaa tunnus «saavuttaa ja sivuuttaa» jne?

Siis joukot ja olosuhteet ovat kulttuurivallankumouksen puolesta. Meidän asiamme, puolueen ja erikoisten vastaavien elinten asiana on käyttää hyväksemme näitä suotuisia ehtoja ja nostattaa niiden avulla joukkojen liikehtiminen kulttuurin puolesta sosialistisen uudestijärjestelyn vaatimuksia vastaavalle tasolle, sekä antaa tälle liikkeelle sellainen vauhti ja voima, että mitä lyhimmässä ajassa tulisi likvideeratuksi juopa talouden ja kulttuurin välillä.

Tämän yhteydessä saavat erikoisen tärkeyden joukkojen kulttuurivallankumoukseen vetämisen ja johtamisen muodot.

Tähänastinen kokemus on tämän tehtävän toteuttamisen yleisimpänä muotona kohottanut esiin — kulttuurirynnäkön. Kaikki luku- ja kirjoitustaitoiset aktivistit, kulttuurivoimat ja spesialistit vedetään kulttuuriarmeijan riveihin. Tämä kulttuuriarmeijan käsite ei enää ole mikään oletettu käsite. Kulttuuriarmeija on realinen tekijä. Se käsittää satoja tuhansia, jos ei miljoonia kulttuuriarmeijalaisia, jotka määrättyinä kalenterin mukaisina aikoina suorittavat työtä lukutaidottomuuden ja agro-kulttuurisen lukutaidottomuuden likvidoimiseksi, teknillisen rynnäkön y.m. hyväksi.

Tämän armeijan työ saa päivä päivältä yhä selvemmän luonteen. Jokaisen osaston (lukutaidottomuutta likvidoivan, kirjastotyöntekijäin y.m.) johdossa on esikunta — joka johtaa ryhmänsä liikkeitä ja toimintoja.

Nykyisen kauden tehtävänä on — kohottaa edelleen yhä korkeammalle järjestyneisyyden astetta kulttuuriarmeijan rynnäkössä. Tähän asti hyvinkin hajanaisten osastojen työ on saatava luistamaan yhteisen suunnitelman puitteissä. II puolueneuvottelun päätöksiä vastaavasti on kaikkialla muodostettava Esikuntien Esikuntia — kulttuurisen rakennustyön neuvostoja. Puoluejärjestöjen tehtävänä on johtaa tätä liikettä.

Kulttuurivallankumouksen puolesta liikehtimisen nykyisellä kaudella ei enää riitä vain puheet yhteiskunnallisuuden mobilisoimisesta. On puhuttava joukkojen mobilisoimisesta taistelujärjestyksessä yhteiskunnallisuuden johtamisesta taistelumuodoin. Kulttuuriarmeijan suoriin ja ryhdikkäisiin rintamarivistöihin on vedettävä miljoonia ihmisiä. Nämä miljoonat jo yhtyvät mukaan. Viime päivät ovat nostaneet eteemme joukkojen kulttuurin puolesta liikehtimisen erittäin joustavan muodon — kulttuuriviestin.

Bolshevistisesti, taistelujärjestyksessä on kulttuuriarmeijalaisten taistelyryhmien rynnättävä omien esikuntiensa ja leniniläisen puolueemme johdolla taisteluun lukutaidottomuutta, yleistä kulttuurista takapajuisuuttamme vastaan.

J. Grishkin.

Kaunokirjallisuus muodostumassa sosialismin rakennusvälineeksi.

Venäjän proletaarikirjailijain yhtymä.

Lokakuun kumouksen jälkeinen kansalaissota päättyi. Kaikkialla alkoi kihistä taloudellinen rakennustyö. Sivistyskysymyksiin alettiin kiinnittää perinpohjaista huomiota. Kirjallisuuskysymyksetkin tulivat esille.

Bolshevikit olivat jo aseellisten taistelujen aikana osanneet käyttää kirjallisuutta hyväkseen. Yksi kaikkein tunnetuimpia nimiä niiltä ajoilta on Demjan Bednyi, joka terävillä runonpätkillään ruoski vihollista ja pieksi omia heikkouksia ja ennen kaikkea: innosti nälkäisiä, repaleisia Punaisen Armeijan sotureita yhä uusiin ponnistuksiin, uusiin voittoihin.

Mutta kansalaissodan päivät menivät menojaan. Proletariaatti oli voittanut. Piti sitten katsella ympärilleen, mitenkä olivat asiat elämän muilla aloilla.

Kirjallisuus- ja taidekysymyksissä olivat näinä neuvostovallan ensiaikoina tarjoilleet apuaan useat sellaiset suunnat ja ryhmitykset, jotka eivät olleet saaneet kotipaikkaoikeutta tsarismin aikana, — joitten tuotteet useasti niin muotoon kuin sisältöönkin nähden saattoivat näyttää vallankumouksellisilta, mutta useimmissa tapauksissa olivatkin pikkuporvarillis-anarkistisia ja paremman puutteessa pääsivät julkisuuteen. Kansalaissodan jälkeen pääsi joukko nuorisoliittolaisia ja puolueen jäseniä kiinnittäytymään kirjalliseen toimintaan ja tekemään itselleen ja muille selväksi proletariaatin taide- ja kirjallisuuskysymyksiä.

Kymmenkunta vuotta sitten, 1920, syntyi Venäjän proletaarikirjailijain yhtymä, jota tavallisesti sanotaan *RAPP*'iksi vänäjänkielisten sanojen alkukirjainten mukaan. Muodostui kerhoja. Keskusteltiin, väiteltiin. Eikä aikaakaan, kun jo saatiin pystyyn teoreettinen julkaisu — «*Na postuu*» (»Vartiopaikalla»). Se perustettiin 1923. Myöhemmin sen nimi muutettiin, siitä tuli «*Na literaturnom postuu*» («Kirjallisella vartiopaikalla»), ja se ilmestyy vielä nytkin yhtenä parhaiten tomitettuna kirjallisena aikakausjulkaisuna. Litpostuu-ryhmän tunnetuimpia nimiä ovat Awerbach, Libedinski, Fadejef, Kirshon.

Taistelu proletkirjallisuuden puolesta.

Litpostuu-ryhmän suuri ansio on siinä, että se alusta alkaen ryhtyi ankaraan taisteluun proletaarisen kirjallisuuden puolesta. Siihen aikaan esittivät Trotski ja Voronski sellaista kantaa, että yleensä proletaarista kirjallisuutta ei voikaan syntyä eikä se ole tarpeellistakaan, että nyt sosialismiin siirryttäessä syntyy heti luokaton kirjallisuus ja taide. Trotskin ja kumppanien ajatus yhtäkkisestä luokattomaan yhteiskuntaan siirtymisestä ja samoin luokkien yläpuolella olevasta kirrjallisuudesta saattoi ensikatsannolta näyttää hyvinkin vallankumoukselliselta.

Litpostuulaiset osoittivat, että tämä näennäisesti «vasemmistolainen» kanta on pahinta opportunismia. He osoittivat, että tällainen teoriassa hetipaikalla luokattomaan kirjallisuuteen ja taiteeseen siirtyminen merkitsee käytännössä sitä, että uutta yhteiskuntaa rakentavaa työväestöä ja talonpoikaistoa ravitaan vanhalla ja siinä kaikki. Rappin johto ei kieltänyt esim, Tolstoin, Pushkinin, Gogolin, Gontsharovin ym. tuotteitten tunnetuksitekemisen tarpeellisuutta ja ylensä kaiken kelpaavan sivistysperinnön käyttöä, mutta he näkivät sen, että tällöin saattavat jäädä elettävänä olevan elämän peruskysymykset kirjallisuuden ja taiteen ulkopuolelle. Rapp asetti alusta alkaen tiukaksi päämääräkseen ja vaatimuksekseen sellaisen kirjallisuuden luomisen, joka taiteelliselta arvoltaan kykenee kilpailemaan

parhaimpien porvarillisten tuoteitten kanssa, mutta samalla sisällöltään vastaavat täydellisesti dialektisen materialismin mukaista maailmankatsomusta. Proletaarikirjailijain järjestö nuoruudestaan huolimatta käsitti, että jos Trotskin kanta jää arvostelematta, niin tällöin neuvostomaassa syntyvä kirjallisuus jättää pitkäksi aikaa sivuun päivän tärkeimmät luokkataisteluilmiöt ja askartelee vain toisarvoisissa kysymyksissä. Trotskin ja kumppanien kantaa seuraten olisi puolueen pitänyt ummistaa silmänsä näkemästä parhaillaan neuvostomaassa toimivien kirjailijain yksilöllistä ja ryhmittäistä luokkaolemusta. Kirjallisuutta ja sen edustajia ei Rappin ja erikoisesti sen johdon, litpostuulaisten mukaan, saanut katsella yhtenäisenä, jakamattomana massana, pelkkänä luokattomana neuvostokirjallisuutena. Trotskin opportunismin paljastaen Rappin taholta osoitettiin, että meillä neuvosto-oloissa on porvarillistakin kirjallisuutta monine vivahteineen — aina vastavallankumouksellisuudesta meille myötätuntoiseen. Ja tässä kaaoksessa on kerättävä proletaariset voimat järjestelmälliseen taisteluun vaikutusvallan ja suorastaan johtavan aseman saavuttamiseksi kirjallisessa ja taiteellisessa elämässä.

Puolueen suhde kirjallisuuskysymyksiin.

Edellisen kysymyksen yhteydessä johtui väittely myöskin kysymykseen puolueen suhteesta kirjallisuusjärjestöihin ja kirjallisuuden arvosteluun. Litpostuulaiset ja koko Rapp joutui taistelemaan erikoisesti toista järjestöä, myöskin proletaariseksi itseään nimittävää *Kusnitsaa* vastaan, jonka keskuudessa oli mm. sellaisia käsityksiä, että puolueen on pysyttävä kokonaan erillään kirjallisuuskysymyksistä, annettava täysi vapaus kirjallisuuden kehkeytymiselle. Tässä tulkoon sanottua, että kommunistipuolue on aina suhtaunut sangen pidättyvästi kirjallisuus- ja taidekysymyksiin eikä ole kiirehtinyt sekaantumaan kaikkiin erimielisyyksiin. Mutta tässäkin väittelyssä puolueen johto sanoi sanansa oikealla ajalla. Puolueen keskuskomitea julkaisi 1925 päätöksensä kirjallisuuskysymyksistä, osoittaen kirjallisuudella olevan tärkeän osuuden sosialistisessa rakennustyössä ja merkiten ensiarvoiseksi tehtäväksi sen ohjaamisen käsittelemään jokapäiväisiä rakennuskysymyksiä, saada kaunokirjallisuus ideologialtaan proletaariseksi. Samalla kun puolue peruskysymyksissä antoi kannatuksensa Rappin ajamalle suunnalle, niin samalla puolue osoitti myöskin Rappin johdon virheet. Rapp ja sen johtava ryhmä, litpostuulaiset, olivat mm. yliarvioineet syntymässä olevan proletkirjallisuuden ja aliarvioineet ns. poputshikat — mukanakulkijat. Puolueen keskuskomitea osoitti, että täytyy toimia sitkeästi proletaaristen kirjallisten voimien kasvattamiseksi, mutta samalla on käytettävä hyväksi niitä sivistyneistöstä ja porvarillisistakin kerroksista lähteneitä voimia, jotka taidekeinojen käyttäjinä epäilemättä ovat edellä proletaarisista kynänkäyttäjistä ja jotka rehellisesti haluavat osallistua proletariaatin johdolla rakennustyöhömme.

Rappin suuri ansio virheistään huolimatta on ollut ja edelleenkin on siinä, että se on johdonmukaisesti muodostunut varsinaiseksi proletaariseksi järjestöksi, perustamalla kerhojaan tuotantolaitoksiin, keräten ensi sijassa juuri teollisuuslaitoksista työpenkin äärestä jäseniä.

Kusnitsa-järjestö asettui työläiskerhoihin nähden epäävälle kannalle. Gladkov ym. Kusnitsan johtavat henkilöt käsittivät kysymyksen paljon ahtaammassa mielessä. Heidän mielestään kirjailijajärjestön piti muodostua lähinnä sellaisista henkilöistä, jotka jo sanan täydessä merkityksessä ovat kirjailijoita, jotka varsinaisena ammattinaan sitä harrastavat. Tällainen katsantokanta on väärä ja niinpä Kusnitsassa viime vuosien aikana onkin kehkeytynyt toinen mielipide. Sen johto «käänsi kasvonsa» työläisiin, ryhtyi

kerhojen perustamiseen tuotantolaitoksiin. Tämä verenlisäys puolestaan aiheutti Kusnitsan sisällä käymistilan. Siinä tapahtui hajaannus. Osa johtavimpia henkilöitä liittyi ryhmänä Rappiin ja ovat yhtyneet Rappin kanssa tunnukseen kaikkien kommunististen voimien yhdistämiseksi yhtenäiseen ja keskitettyyn rintamaan.

Aatteellisen selvyyden etsintä.

Luonteenomaista kirjallisuutemme kehitykselle on se, että kommunistisen puolueen jäseniä on myöskin ns. poputshikkojen eli mukanakulkijain keskuudessa. Tämä osoittaa, että nyt vasta lasketaan perusteita kirjallisuuskysymyksille. Vaikka marxilaiset teoreetikot m.m. Lenin, ovat lausuneet monia periaatteita, vaikka Plehanov on estetiikan ja kirjallisuuden alalla perustavasti kehitellyt marxilaisia käsityskantoja ja äskettäin kuollut Fritze kaikkein perusteellisemmin on jatkanut marxilaisen kirjallisuusteorian kehittämistä, niin kaikesta tästä huolimatta käsitykset monissa peruskysymyksissä jakaantuvat moneen eri suuntaan. Ja niinpä Neuvostoliitossa on näinä vuosina ollut ja on edelleenkin lukuisa joukko mitä erilaisimpia ryhmiä. Esim. tunnettu runoilija Majakovski kuului aikaisemmin n.s. *Lef*'iin (vasemmistorintama) ja myöhemmin *Ref*'iin (vallankumousrintama). Majakovskikin vähää ennen kuolemaansa—alkupuolella vuotta 1930 — liittyi Rapp'iin. Yleensäkin on ollut havaittavissa poputshikkojen keskuudessa kehitys kahteen suuntaan: suurin osa on yhtä mittaa siirtynyt proletariaatin vaikutusvallan piiriin, muuttuen myötätuntoisista yhä aktiivisemmiksi rakennustyöhömme osallistujiksi, kun osa taasen (Pilnjak ja eräät muut) ovat kaikkoutuneet vastavallankumouksellisuuden leiriin.

Kymmenvuotisen olemassaolonsa aikana on Rapp taistellut voimakkaasti proletaarisen maailmankatsomuksen puolesta ja tällä taistelulla on jo paljon saavutettu. Tsaarin aikana laskettiin Venäjällä olevan kolmisenkymmentä tuhatta kirjailijaa. Nyt neuvosto-oloissa tämä luku on paljon suurempi. Rappin tehtävänä on ollut ja edelleenkin on toimia kommunistisen puolueen «tiedustelijana» ja järjestäjänä tämän kirjailija-armeijan sekä ennen kaikkea itsensä proletariaatin keskuudessa. Rapp kuuluu järjestönä eri kirjailijayhtymien Federatioon ja ajaa niissä puolueemme viitoittamaa suuntaa. Esimerkkinä mainittakoon, että puolueemme XVI edustajakokouksessa kohdistettiin huomiota välittömästi kirjallisuuskysymyksiin; siellä esiintyivät m.m. Serafimovitsh, Besimenski ja Kirshon. Ja juuri puoluekokouksen yhteydessä kiteytyivät Rappin ja koko proletkirjallisuuden tunnukset iskuruudesta: yhtäältä — vetää tuotantolaitosten iskurit kirjalliseen luomistyöhön, ja toisaalta — kiinnittää kirjailijat tehdas laitosten ja kollektiivitalouksien tuotannollisten suunnitelmien toteuttajiksi, ottamalla sieltä aiheet ja päämäärät tuotteilleen. Olennaisesti tämä merkitsee sen ajatuksen kehittämistä, jonka puolue määritteli jo viisi vuotta sitten, että nim. proletaarisen kaunokirjallisuuden tehtävänä on omalta osaltaan proletaarisen vallankumouksen toteuttaminen ihmisjoukkojen maailmankatsomuksessa.

Erimielisyydet ja suuntavirtaukset kirjallisuuskysymyksissä ovat kaikkein terävimmin esiintyneet juuri Rappin sisässä käydyissä väittelyissä. Ja väittelyjen pohjalla on syntynyt ryhmityksiä. Rapp ei siis järjestönä ole vielä läheskään ehjä ja kokonainen. Tälläkin hetkellä on Rappissa kiivaan väittelyn alaisena useita kysymyksiä. Sellaisia on kysymys «elävästä ihmisestä», klassikoilta opiskelusta ym.

Suomenkielisten toiminta Rappissa.

Rappin karjalainen jaosto perustettiin 1927. Ja seuraavana vuonna muodostui Rappin Leningradin järjestö (Lappin) suomenkielinen jaosto. Suomenkieliset jaostot ovat Soihdun ja Puna-Kanteleen kautta jonkun verran tutus-

tuttaneet laajempiakin joukkoja kirjallisuuskysymyksiin. Mutta näistä myönteisistä puolista huolimatta on tunnustettava suoraan, että työ on vasta alkuasteellaan. Kuitenkin elämän vauhti asettaa tässäkin suhteessa tiukat vaatimuksensa. Kustannusosuuskunta Kirjan v. 1931 suunnitelmien mukaan tulee suomenkielellä julkaistavan kaunokirjallisuuden määrä olemaan neljättäsataa painoarkkia (painoarkki on 16 kirjasivua). Tällaisen kirjamäärän tuottaminen vaatii järjestettyä toimintaa niin teorian kuin käytännönkin alalla. Kirjallinen tuote saattaa syntyä vain perusteellisen opiskelutyön pohjalla.

Karjalan yhdistyksen ja Leningradin jaoston tehtävänä on kerätä kirjalliset voimat v. 1931 alusta yhtenä julkaisuna ilmestyvän Soihdun ja Puna-Kanteleen ympärille, muodostaa lehdestä sosialistisen rakennustyön toteuttamista välittömästi palveleva väline. Koulu- ja tuotantolaitoksissa toimivat kirjalliset kerhot on saatava toimimaan keskitetyn ja yhtenäisen johdon alaisina ja saatava täten muodostumaan todellinen kirjallinen joukkojärjestö suomenkielisten työtätekevien keskuuten. Marxilaista kirjallisuusteoriaa ja arvostelua on tehtävä kynäilyn harrastajien ja laajojen lukijajoukkojen keskuudessa tunnetuksi. Tähänastinen kaunokirjallinen tuotantomme on nyt jo tehtävä tutkistelun kohteeeksi ja venäläisiltä tovereilta oppia ottaen ryhdyttävä määrätietoisesti kehittämän kirjallista tuotantoamme. Nämät ja monet muut kysymykset ovat nyt edessämme.

Puolueemme johtavat keskuselimet ovat merkinneet kirjallisuusalalla työskentelyn niin tärkeäksi, että Rappin ja sen alajärjestöjen toimintaan osallistuminen katsotaan sellaiseksi yhteiskunnalliseksi työksi, joka edellyttää vapautumisen monista muista järjestötehtävistä. Kirjallisuutemme kehitys on saattanut päiväjärjestykseen kysymyksen siitä, että niin Leningradissa kuin Karjalassakin on puolue, ammattiliitto-, nuoriso- ja muitten järjestöjen annettava tunnustuksensa kirjallisuusrintamalla työskentelylle. Vapautettakoon aktiivisuutta osoittaneet kynänkäyttäjät liiasta yhteiskunnallisesta kuormituksesta puolue- ja muilla linjoilla, jotta he voivat perusteellisemmin toimia kirjallisissa kerhoissa ja saavat aikaa lukemiseen ja kirjoittamiseen.

Kirjallisuusjärjestöjen on puolestaan valvottava, että jäsenet käyttävät aikansa oikein, jonka vuoksi kullekin kerholle ja kullekin jäsenelle on annettava määrätyt käytännölliset tehtävät. Ja yleensä puoluejärjestöjen on vaadittava kirjallisuuden alalla työskenteleviltä aika-ajoittain tiliä suoritetusta työstä.

Vihdoinkin on ymmärrettävä, että proletaarinen kirjallisuus ei synny tekemättä. Luonnonvoimaisenakin jotain syntyy, mutta aivan samoin kuin talous- ja poliittisessakin elämässä, niin kirjallisuudessakin meidän on kyettävä kehitystä ohjaamaan.

Väinö Aalto.

Kommunistin v. 1930 sisältö:

TOIMITUSKOLLEGIO: **J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen, Y. Karppanen ja E. Majanen (toimitussihteeri).**

Ленинградский Областлит № 72353. Заказ 2162. Тираж 1000 экз.

Типография „Кирьяпая“, Харьковская ул., № 9.